

1 2 3 4 5 6 7 8 9

ASANSÖR VE AKSAMLARI İHRACATIMIZ YÜKSELİŞTE

MSSP FOCUS: TARMAKBİR

TÜBİTAK MAKİNE
SEKTÖRÜNE NE KADAR
DEĞER VERİYOR?

ADNAN DALGAKIRAN

Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

Tüm dünya “Tıkır Tıkır”ı ezberleyecek

“Tıkır Tıkır” reklam kampanyasını ilk önce yurt içinde düzenledik. Şimdi bu sloganı tüm dünyada Türk makinesinin kalitesini anlatan bir sese dönüştürüyoruz. “Tıkır Tıkır” reklam kampanyası ile Türk makine üreticileri ve ihracatçıları yurt dışı pazarlarda yoğun olarak tanıtacağız.

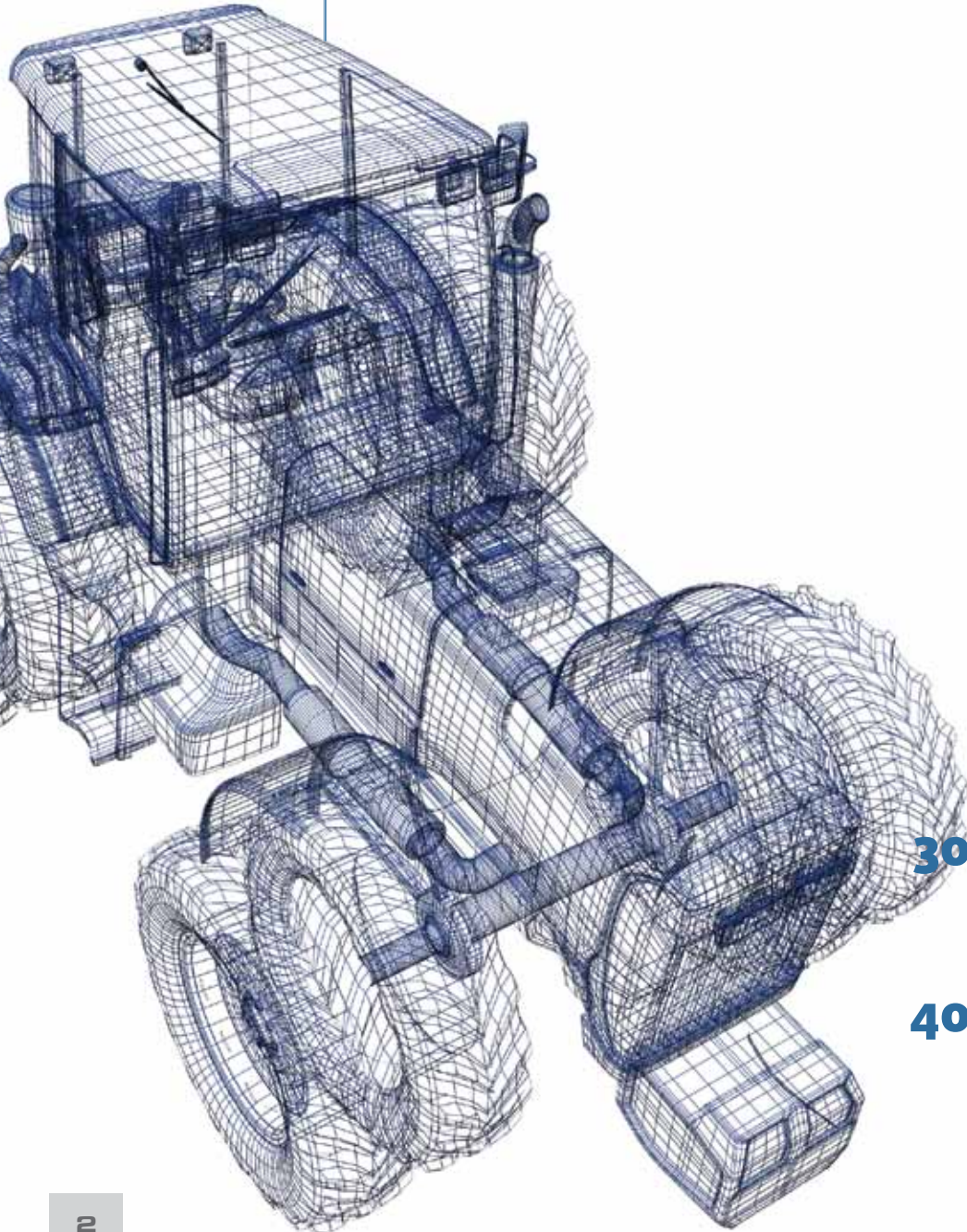
Makine sektörü ülke yönetiminin ve kamuoyunun dikkatini üzerine çekmeyi başaran, yaptırım gücü yüksek bir camia olarak yoluna devam ediyor. Rahatlıkla söyleyebiliriz ki; geçmişte makine sanayicilerinin adı bile duyulmazken, Birliğimizin ve Makine Tanıtım Grubu'nun çalışmaları sayesinde makineciler bürokrasinin, medyanın ve diğer sanayii kollarının gözünde güçlü bir lobiye sahip oldu.

Sektör oyuncularımızın hepsi birbirinden kaliteli, güvenli ve uygun ürünler üretmektedir. Bu makinelerin dünya ile rekabet edebilmesi için çok daha fazla tanıtılması gerekiyor. “Tıkır Tıkır” isimli reklam kampanyamızla makine sanayicilerinin yanında olmaya devam ediyoruz.

Dünyanın lider markaları olan firmaların bilinirliği, zaman içerisinde yapılan tanıtımlar vasıtasıyla gerçekleşmiştir. Bizler de bu bağlamda Türk makine sanayisinin gücünü kalitemizle ortaya koyarak, bilinirliğimizi arttırmamız gerekmektedir.

Önce yurt içinde düzenlenen “Tıkır Tıkır” reklam kampanyası artık yurt dışında makinecilerimizin sesini duyuracak. 2011 yılında önemli makine fuarlarında “Tıkır Tıkır” sloganı ile yer alacağız. Türk makinesinin kalitesini makinenin evresel sesi olan “Tıkır Tıkır” ile tanıtacağız. 2023 yılında 100 milyar dolar makine ihracatına ulaşmak için mutlaka kendimizi daha iyi anlatmalıyız. Bunu yolu da doğru mecralara reklam vermek olacaktır. “Tıkır Tıkır” kampanyası ile bunu başaracağız.

- 8** Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği web sitesi yenilendi
- 10** 3T'11 Fuarı sektöre ivme kazandı
- 12** Molino Makina: "İhracat artışı için teşvik gerekli"
- 16** Ersey Makina ile tasarımdan gerçeğe
- 20** TÜBİTAK makine sektörüne ne kadar değer veriyor?

30

40

30

MSSP FOCUS:
"Geleceğin stratejik konusu tarımdır"

40

Kapak: Asansörler ve aksamaları ihracatımız yükselişte

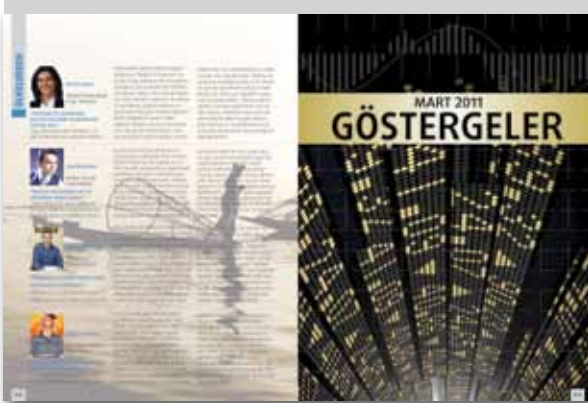
20

60

69

Çeşit arttıkça ihracat büyüyor Denizli

54

Filipinler'e açılma zamanı

60

Göstergeler: Makine ihracatı yılın ilk çeyreğini yükselişle kapadı

69

Osmanlı'dan günümüze matbaa tarihi

78

Serbest Bölge İşlem Formu

82

Üsimpl 2011 Kongresi

87

Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine Sağlanan Avantajlar

88

Fuarlar

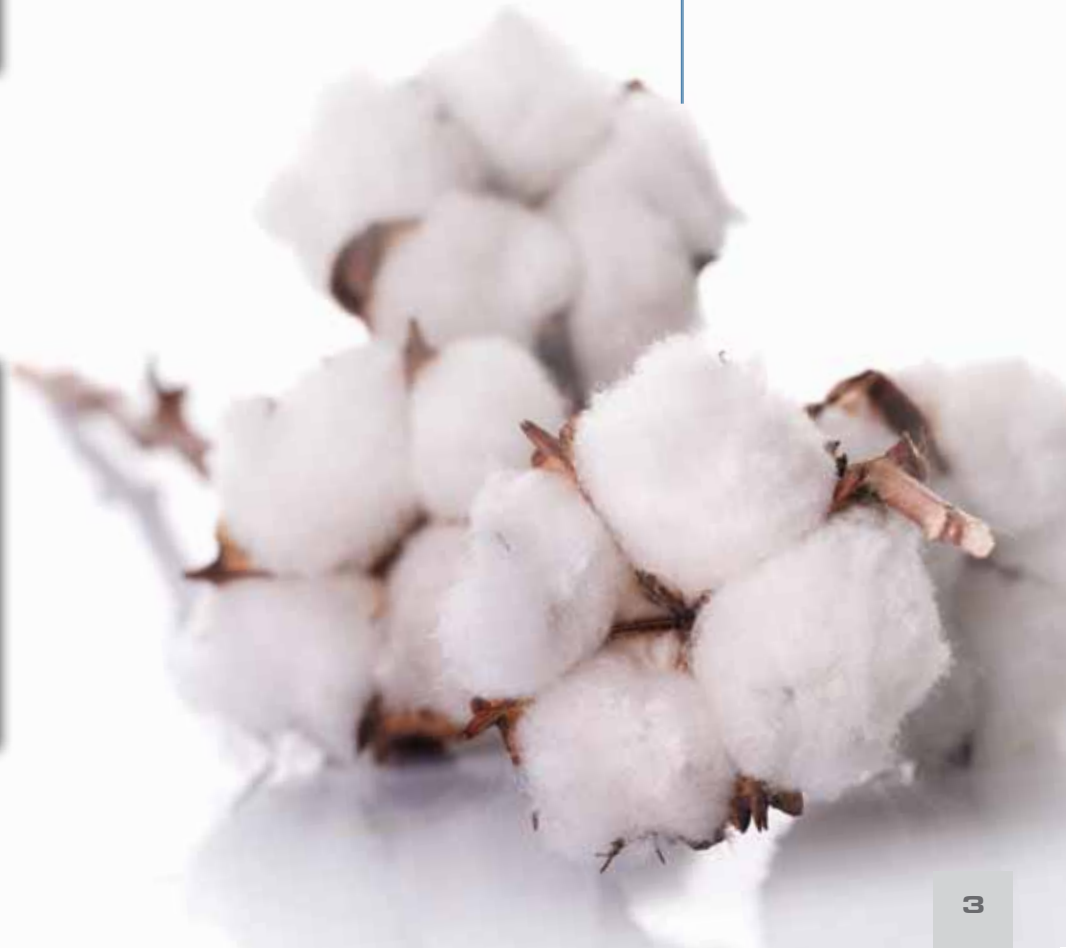
93

Rakamlar

94

İletişim

96

Altın değerinde ilk çeyrek

Makine sanayisi sektör ihracat hacmini genişletmeye devam ediyor. 2011 yılının ilk çeyreğini yükselişle kapatan makine sanayii, geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 22,5 oranında artarak 2 milyar 747 milyon 471 bin dolara yükseldi. Mart ayını yükselişle kapatan makine sektörünün gündeminde bu ay; metal sektörünün her yıl yapılan önemli uluslararası etkinliklerinden biri olan 3T Uluslararası Metal İşleme, Kalıp ve Otomasyon Teknolojileri Fuarı yer aldı.

Mart ayında da yoğun geçen makine sektörünün gündeminden araştırma konularımıza kadar dopdolu bir içerikle karşındayız. Bu ay dergimizde sektörün önde gelen firmalarının tanıtıldığı ve görüşlerine yer verildiği haberlerimizden MSSP Focus başlıklı röportajımıza; Mart ayı sektör göstergelerinden kapak konumuz olan asansörler ve aksamlarına kadar zengin bir içerik sizi bekliyor. Dergimizin içeriğiyle sizleri baş başa bırakmadan önce, öne çıkan haberlerimizle ilgili sizlere kısa bilgiler verelim.

Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği bünyesinde gerçekleştirilen tüm etkinlik ve duyuruların güncel yayın organı ve sektörel istatistik ve projeksiyonların bilgi kaynağı makine birlik web sitesi yenilendi. Türkçe yayın için www.makinebirlik.com, İngilizce yayın için www.turkishmachinery.com linklerini ziyaret edebileceğiniz sitede; aynı zamanda Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği'nin son dönemde önem verdiği projeler arasında olan Türk Eximbank'ın makine ihracatçılarına sağladığı Ülke Alıcı Kredisi Programı ve Halkbank'ın yerli makine üreticileri için özel olarak hazırladığı kredi programının tanıtıldığı özel sayfa ile açılıyor.

Makine Sanayii Sektör Platformu çatısı altında gerçekleştirdiğimiz 'MSSP Focus' başlıklı röportajımızda, Türk Tarım Alet ve Makinaları İmalatçıları Birliği'ni (TARMAKBİR) ziyaret ettik.

Araştırma konularımızda ise sanayiye teşvik veren kurumlar arasında yer alan TÜBİTAK'ın makine sektörüne ne derece destek sağladığını ve makine üreticilerine nasıl yardım ettiğini inceledik. TÜBİTAK Başkanı Prof. Nükhet Yetiş geçtiğimiz günlerde özel sektör, Ar-Ge ve yenilik destekleriyle ilgili yaptığı açıklamada; "Bilim, teknoloji ve yenilik, günümüzde ekonomik, sosyal ve çevresel sorunların çözümü ve sürdürülebilir gelişim için anahtar niteliğindedir" dedi. Peki, bu anahtar makine üreticilerinin sorunlarının kilidini açıyor mu? Cevabını araştırma sayfalarında detaylı olarak görebileceksiniz.

Bunun yanı sıra bu ayki kapak konumuz ise asansörler ve aksamları üzerine yapıldı. Türkiye'nin asansör sektörü ihracatı 2009 yılında 73 milyon dolar olarak gerçekleşti. 2010 yılında sektör ihracatı yüzde 17 oranında artarak 85,6 milyon dolar seviyesine yükseldi. 2009 yılında Türkiye'nin asansör ihracatı yaptığı ülkeler arasında İran 16,7 milyon dolar ile birinci sırada yer aldı.

Asansör hakkında gerek firma görüşleri, gerekse asansörlerin ülkemizdeki yapılanma tarihine kadar merak ettiğiniz her şey kapak konumuzda sizleri bekliyor.

Dergimizin dopdolu içeriği, araştırma konuları, zengin haber ve röportajlarıyla sizleri baş başa bırakıyoruz. Bir sonraki sayımız olan Mayıs sayısında görüşmek üzere...

Tugay Soykan

ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ ADINA SAHİBİ
Özkan AYDIN

YAYIN KURULU BAŞKANI
Adnan DALGAKIRAN

YAYIN KURULU
Adnan DALGAKIRAN, Merih ESKİN,
Kutlu KARAVELİOĞLU
Sevda Kayhan YILMAZ, Serol ACARKAN, Hasan
BÜYÜKDEDE, Hüseyin DURMAZ, Ali EREN, Tamer
GÜVEN, Ferdi Murat GÜL, Ali Rıza OKTAY, Özkan
AYDIN, S. Tansel KÜNBL, Esra ARPINAR,
Sevgin UTLUGİL, Berna BİLGİN

YAYINA HAZIRLAYANLAR
Free Birds Yayın Çözümleri

YAYIN DİREKTÖRÜ
Can ERÇAKICA

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Tugay SOYKAN (tugay@freebirdsyayin.com)

EDİTÖR
Simge SOYEL (simge@freebirdsyayin.com)
Emel ALTAY (emel@freebirdsyayin.com)

SANAT YÖNETMENİ
Zeynep ŞAHİN

YAYIN ADRESİ
Altan Erbulak Sok. Hoşkalın Apt. No:6 D:6 K:3,
Mecidiyeköy
İstanbul / TÜRKİYE
T: +90 212 274 98 10-13
F: +90 212 274 98 60

YAYIN TÜRÜ
Süreli Yerel Dergi

REKLAM VE PAZARLAMA
OALB Genel Sekreterliği

OALB GENEL SEKRETERLİĞİ
Mahatma Gandhi Cad. No:103 G.O.P 06700 Çankaya
Ankara
Tel: 0312 447 27 40
Faks: 0312 446 96 05

BASKI VE ÇİLT
Veritas Printing Center Ltd. Co.
Yeşilce Mah. Dikmen Sk. No:3
Seyrantepe İSTANBUL
Telefon: 0212 294 50 20
Faks: 0212 294 99 33
www.veritasbaski.com.tr

OALB MOMENT EXPO Dergisi, Freebirds Yayın Çözümleri tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. "Moment Expo Dergisi" ibaresi kullanılarak alıntı yapılması izne bağlıdır.

OALB Moment Expo Dergisi Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği'nin 7,500 adet basılan ücretsiz süreli yayımıdır.

moment expo
OALB

Esnek Döviz Kredisi ile kontrol, ihracatçı KOBİ'de!

FORTIS

FORTIS

KOBİ
BANKACILIĞI

Ihracat yapan KOBİ'nin aradığı destek Fortis'te! Esnek Döviz Kredisi ile kredinizin şartları sizin elinizde... Gelin bir Fortis şubesine, size uygun vadelerle döviz kredinizi alın. İster eşit taksitli, ister önce ana para ödemeli, ister taksit ertelemeli esnek ödeme koşullarından yararlanın.

www.fortis.com.tr | 444 3 144

EVOLUTION SERiSi

Hibrit Abkant Pres

%60

ENERJİ
TASARRUFU

DAHA
FAZLA
GÜÇ

EVOLUTION SERİSİ Hibrit Abkant Pres

- 200 mm/sn büküm hızı ile **en hızlı**,
- %60'a varan elektrik enerjisi tasarrufu ile **en ekonomik**,
- +/- 0.01 mm büküm tekrarı ile **en hassas**,
- 40 lt ve 5 yıllık yağ ömrü ile **en çevreci**,
- 63 dB ses seviyesi ile **en sessiz**,
- 3 boyutlu ER90 kontrolör ile **en güçlü yazılım ve donanıma** sahip servo abkant pres.

ERMAKSAN

Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği web sitesi yenilendi

www.makinebirlik.com
www.turkishmachinery.com

Makine İhracatçıları Birliği bünyesinde gerçekleştirilen tüm etkinlik ve duyuruların güncel yayın organı ve sektörel istatistik ve projeksiyonların bilgi kaynağı makine birlik web sitesi yenilendi.

Site Makine İhracatçıları Birliği'nin son dönemlerde en önem verdiği projeler olan Türk Eximbank'ın makine ihracatçılarına sağladığı Ülke Alıcı Kredisi Programı ve Halkbank'ın yerli makine üreticileri için özel olarak hazırladığı kredi programının tanıtıldığı özel sayfa ile açılmaktadır. Makine İhracatçıları Birliği'nin dünyanın 228 ülkesine makine ihraç ettiğini simgeleyen ve "Dünyanın Makinesi Türkiye'nin Kalitesi" sloganı ve makine üretiminin temelini oluşturan kumpas cihazının Türkiye üzerinde odaklandığı bir görsel animasyon ile site ziyaretçilerinde dünyaya ihraç edilen kaliteli Türk makinesi algısının yaratılması amaçlanmıştır. Sitede tasarımında yurt içi ve yurt dışı tanıtım faaliyetlerinde ön plana çıkabilecek kadar görsel anlamda kuvvetli; ama tasarım olarak da bir o kadar sade bir yapı belirlendi. Bu prensiple başlayan çalışma internet kullanıcılarının bilgiye son derece hızlı ve kolay bir şekilde ulaşımını sağlayacak nitelikte bilgi içeriğinin sağlanması süreci ile devam etti.

TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜNÜN İHRACAT YAPAN ÜRETİCİLERİ

Türk makine endüstrisi her türlü makine ve aksamı yüksek kalite ve rekabetçi fiyatlarla üretmektedir. Türk makinecileri uluslararası pazarlarda kalite, zamanında teslim ve uygun fiyat

seçenekleriyle tercih edilmekte olup 228 ülkeye ihracat yapma başarısını göstermişlerdir. Makine web sitesinde yayınlanmakta olan makine sektörü ihracat yapan üreticiler rehberinde firma bilgilerine anahtar kelime, firma ismi ve ihracat yapılan ürün GTİP'lerinden hızla ulaşılabilmektedir.

ZENGİN VE HIZLI İÇERİK YÖNETİMİ

Makine web sitesi Makine İhracatçıları Birliği'nin yurt içi ve yurt dışında yaptığı her türlü etkinliğin duyurulduğu bir mecra olmakla birlikte birliğe ait tüm projeler hakkında bilgi edinilebilecek bir portal olma özelliğini de taşıyor. Ziyaretçiler makine sektörünün kalite markası olan TURQUM, makine sanayinde dernekleri ve sektörel örgütleri bir araya getiren ve federasyona dönüşme yolunda olan "Makine Sanayii Sektör Platformu" ve

aylık olarak yayınlanan sektörel dergi "Moment Expo"ya ait elektronik dergi web sitelerine hızlı erişim imkânına sahip oluyor.

İSTATİSTİKLER

Makine ihracatına ait Türkiye geneli tüm ürün grupları ve ülkeler bazında ihracat miktar ve değerlerine 2009 ve 2010 yılları karşılaştırmalı olarak yüzde değişim oranları ile birlikte ulaşım imkânı sağlanmaktadır.

ARAŞTIRMA RAPORLARI

Makine sektörüne ait sektörel projeksiyonları içeren ülke, il ve sektör raporlarına bu bölümde ulaşılabilmektedir. Makine Şube Müdürlüğü uzmanları tarafından hazırlanan araştırma raporları;
- Sektör raporları: Makine ve aksamları sektörü bazında potansiyel arz

eden hedef pazarları belirlemek üzere hazırlanan ve sektörün dünyadaki ve Türkiye'deki durumunun ihracat ve ithalat göstergelerine dayanarak detaylı bir analizini içermektedir.

- Ülke raporları: Makine sektörünün dünyadaki görünümünün projeksiyonu ile birlikte dünya ithalatı ile potansiyel alıcı ülkeler hakkında bilgi sunulmaktadır.
- İl il ihracat raporları: Türkiye'nin sanayileşmiş şehirlerinin makine ihracat potansiyelini inceleyen detaylı araştırma raporlarını içermektedir.

ARADIĞINIZ MAKİNEYİ BULAMIYOR MUSUNUZ?

Makine web sitesinde yurt içi ve yurt dışından ziyaretçilere firma arama ve company search bölümlerinde aradıkları nitelikte makineye ulaşamamaları durumunda on-line danışma hizmeti sunulmaktadır.

Ziyaretçiler kısa ama detaylı formu doldurup göndermeleri halinde makine şubesi uzmanlarından gerekli bilgi ve yönlendirme hizmetini alabilmektedirler.

NASIL YARDIMCI OLABİLİRİZ?

Makine web sitesinde ziyaretçilerin her türlü soru ve görüşlerini on-line olarak iletebilmeleri amacıyla özel bir menü tasarlanmıştır. Makine sektörü uzmanlarına on-line bilgi danışma ve dünyadaki tüm Ticaret Müşavirlikleri'nin web sitelerine doğrudan erişim de bu bölümün ziyaretçilerinin yararlanabileceği imkânlar arasındadır.

YURT DIŞI ZİYARETÇİLERİ İÇİN:

Makine web sitesi hâlihazırda Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanmaktadır. Yurt dışından gelen tüm ziyaretçiler şu an için direkt olarak İngilizce sayfaya yönlendirilmektedir.

TÜRKİYE'DE YATIRIM YAPILMASININ TEŞVİK EDİLMESİ

Makine web sitesinin İngilizce versiyonunda Türkçe sitede yer alan yurt içi ve yurt dışında yapılan her türlü etkinlik duyurulmakta olup; birliğe ait tüm projelere İngilizce sitede de yer verilmektedir. Makine sektörünün kalite markası olan TURQUM, makine sanayinde dernekleri ve sektörel örgütleri bir araya getiren ve federasyona dönüşme yolunda olan "Makine Sanayii Sektör Platformu" ve aylık olarak yayınlanan sektörel dergi "Moment Expo"ya ait elektronik dergi web sitelerinin İngilizce versiyonlarına hızlı erişim imkanı sağlanmaktadır. Ayrıca İngilizce web sitesinde Invest in Turkey bölümü ile yurt dışı ziyaretçileri Türkiye'den makine almaya yönlendirmek ve Türkiye'de yatırım yapmak konusunda teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Site makine sektörü ve Türkiye hakkında detaylı bilgi vermekte yatırım ve ihracat konusunda önde gelen kuruluşlara ait ön bilgi vererek web sitelerine yönlendirmeler yapılmaktadır. Yatırımdan önce ülkemizin harikulade coğrafyasının ve teknolojiye geldiğimizin boyutun anlaşılmasını teminen Visit Turkey bölümü ile tüm yatırımcılar ülkemize davet edilmekte ve on-line seyahat planlayıcı başta olmak üzere

Türk Havayolları'nın dijital imkânlarına kadar bilgi sunulmaktadır.

FİRMA ARAMA

İngilizce web sitesinde en çok ziyaret edilen sayfa haline geleceği düşünülen firma arama motoru Türkiye'den makine satın almak isteyen firmalara rehberlik etmek üzere tasarlanmıştır. İhracat yapan üretici firmanın bilgisine anahtar kelime, firma adı ve ihracat yapılan ürün GTİP'leri aracılığı ile ulaşılabilir.

ARAMA MOTORU OPTİMİZASYONU

Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği Türk makine üreticilerinin dünyada tanıtımı için en önemli mecranın internet olduğunun bilinci ile web sitesinin dünyaca ünlü arama motorlarından kolaylıkla ulaşılır hale gelmesini sağlayacak önlemleri almaya başlamıştır. Bu profesyonel çalışma kapsamında belirli pazarlar, coğrafyalar, kullanıcı eğilimleri göz önünde bulundurularak yapılan çalışma ile sitenin arama motorlarında erişilebilirliği artırılacak ve daha çok trafik çekmesi sağlanacaktır. Bu şekilde site içeriğinde yer alan ihracatçı firmalarımızın iletişim bilgileri dünya kullanıcılarının yaptığı ürün bazında kriter içeren arama sonuçlarında görüntülenebilecektir.

3T'11 Fuarı sektöre ivme kazandı

Metal sektörünün Türkiye'de her yıl yapılan, önemli uluslararası etkinliklerinden biri olan 3T Uluslararası Metal İşleme, Kalıp ve Otomasyon Teknolojileri Fuarı 10-13 Mart 2011 tarihleri arasında İzmir Uluslararası Fuar Alanı'nda 9'uncu kez düzenlendi.

Türkiye'de metal işleme teknolojisi sektöründe yapılan en büyük uluslararası iki fuardan biri olan 3T Fuarı'na bu yıl yurt içi ve yurt dışından 150 firma katıldı. Tayvan, İtalya, Çek Cumhuriyeti, Güney Kore, İspanya, Rusya, Çin, Slovakya, Avusturya, ABD, İngiltere, Finlandiya, İsrail, Almanya ve Japonya gibi ülkelerin katılımcılarının yanı sıra Türkiye'den de birçok firma fuarda ürünlerini sergileme fırsatı buldu. 150 firmanın yer aldığı fuara Türkiye'den 85, yurt dışından ise 62 firma katılım gerçekleştirdi.

7 BİN 728 ZİYARETÇİ KATILDI

Avrasya Bölgesi'nin en büyük metal işleme teknolojileri fuarlarından biri olan 3T'de, katılımcılara ve ziyaretçilere gelecekteki iş ortaklıklarının oluşmasında ve yeni teknolojik trendlerin belirlenmesine fırsat tanıdı.

81 ilde ve 93 ülkede hedef kitleye birebir tanıtım yapılan fuara 42 ilden 7 bin 728 ziyaretçi katıldı. 3T Fuarı, 2011 organizasyonunda da sanayisi gelişmiş

birçok şehirden profesyonel ziyaretçileri ağırladı.

Metal makine teknolojisini, endüstriyel tasarımı ve endüstriyel kontrolü aynı çatı altında birleştiren 3T Fuarı'na doğrudan yatırımcı ve talepkar firmaları çekmek amacıyla sanayisi gelişmiş illerden ücretsiz otobüs servisleri düzenlendi. KOSGEB müdürlükleri ve çeşitli meslek odaları ile iş birliği yapılarak düzenlenen organizasyonlarda sanayici heyetlerinin fuar katılımcıları ile buluşması sağlandı. Ziyaretçi heyetleri ile ilgili otobüs seferleri düzenlenen iller; Gaziantep, Balıkesir, Eskişehir, Aydın, Mersin, Kırklareli, Konya, Karaman, Uşak, Kütahya ve Adana.

FUARDA ÇOK SAYIDA SATIŞ VE İŞ BAĞLANTILARI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Fuarın açıldığı ilk günden itibaren fuara katılan katılımcılar çok sayıda satış ve iş bağlantısı anlaşmalarına imza atma fırsatı yakaladılar. Uluslararası anlamda katılımın yoğun olduğu fuar, Türkiye metal sektörünün gelişip güçlenmesine, ham maddeye ve makineye olan talebin artmasına da katkı sağladı.

Beklentilerinizin Ötesindeki Çözüm Ortağınız **DIRİNLER**,
Hayallerinizi Gerçekleştiriyor.

TAMAMEN SİZE ÖZEL

Sabah kalktığımızda yüzümüzü yıkadığımız sıcak suyun, kahvaltı da kızarttığımız ekmeğin, meyve sıkacağıımızın, çay makinamızın, tenceremizin, aydınlatma armatürlerimizin, asansörümüzün, otomobilimizin, müzik çalarımızın, telefonumuzun, bilgisayarımızın varlığını, yani hayatımızdaki tüm kolaylıkları, imkanları makinaların var oluşuna borçluyuz.

Bizde bu uğurda özveriyle, hızla, azimle çalışıyor; hayatınızı kolaylıklarla donatmak, sizleri daha da rahat ettirebilmek ve daha fazla imkân sunabilmek için görev bilinciyle üretiyoruz.

H-TİPİ EKSANTRİK PRES

H-TİPİ EKSANTRİK PRES GENEL ÖZELLİKLERİ

- Hidrolik sigorta sistemi,
- Motorlu koç ayar sistemi,
- İkazlı motorlu merkezi geri dönüşümlü sıvı yağlama sistemi,
- Kalıp sahası aydınlatma ünitesi,
- Fotosel güvenlik perdesi,
- Özel giydirme kapak sistemi,
- CE Avrupa güvenlik normlarına uygunluk,
- PLC kontrol ünitesi,
- Kalıp hafızası,
- Operatör kontrol paneli,

Dokunmatik renkli operatör kontrol panelinden;

- Yağlama sistemi kontrolü,
- Sıfırlanabilir sayaç ve üretilen parça sayısı,
- Kam açıları,
- Topuzlu mil çalışma mesafesi değeri,
- Rulo sürücü start ve stop açısı,
- Pilot start ve stop açısı,
- Pres çalışması ile ilgili hata ve alarmları gözleyebilme imkanı.

İZMİR FABRIKA
A.O.S.B. 10036 Sokak No:7 Çiğli - İzmir / TÜRKİYE
Tel: 0 232 376 72 00 (5 Pbx)- Faks: 0 232 376 72 06

İSTANBUL OFİS
İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Demirciler Sanayi Sitesi
G1 Blok No: 480 İkitelli - İstanbul / TÜRKİYE
Tel: 0 212 549 83 27 - 0 212 549 72 91 - Faks: 0 212 671 65 02

Molino Makina: “İhracat artışı için teşvik gerekli”

1950’li yıllarda buğday tüccarlığı, fırıncılık ve değirmencilik yapmak için kurulan firma; 1965 yılında oğlu Dr. Ömer Lütfi Alaybeyi’nin Fransa’da değirmencilik konusunda yüksek tahsilini bitirmesiyle beraber Molino ismini alarak makine imalat üreticiliğine başladı.

Molino 40 yılı aşkın üretim serüvenini 250 kişilik profesyonel çalışanıyla kalite anlayışı çerçevesinde malzeme kalitesinden sevkiyata, teknolojik standartlardan çalışan performansına kadar bir bütün olarak gören Molino; tüm üretim proseslerinde son derece gelişmiş ve uluslararası akreditasyona sahip süreci başarıyla uyguluyor.

Ülkemizde değirmen makineleri projelerine imza atan firma, hızlı bir gelişme trendiyle sektöründe son derece köklü ve kurumsal bir gelişim süreci içerisinde faaliyetlerini sürdürüyor. Dergimizin ‘Sektörden’ başlıklı bu bölümünde Molino markasına ve gelecek hedeflerine yönelik olarak Molino’nun üçüncü kuşak yöneticilerinden Yönetim Kurulu Başkan Vekili Salim Alaybeyi ile görüştük.

Öncelikle bir aile şirketi olan Molino’nun yapılanma sürecini bizlere anlatabilir misiniz?

Molino Makina 1965 yılında kurulmuş bir aile şirkettir. Yönetim Kurulu Başkanı babam Dr. Ömer Lütfi Alaybeyi’dir. Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini de ben yürütüyorum. Koşulsuz müşteri memnuniyetini kendisine ilke edinen ve Ar-Ge desteğinden başlayıp, anahtar

teslimi tesisin kurulumuna kadarki tüm aşamaları başarıyla uygulayan firmamız ayrıca satış sonrası serviste ortaya koyduğu profesyonel yaklaşımla da sektöründe öncü konumdadır. Biz şirketimizde çağdaş ve modern teknolojinin tüm yeniliklerini esas alıyoruz. Bunun yanı sıra kalite, sağlamlık, uzun ömürlülük, bakım kolaylığı ve verimlilik önemli kriterlerimizdendir.

Çalışma alanlarınız neleri kapsıyor?

Üretimimiz Konya 2'nci Sanayi Bölgesi'nde 1965 yılında temelleri atılan ve bugün itibarıyla geldiği noktada 54 bin metrekare açık, 20 bin metrekare kapalı alanda un ve irmik fabrikaları, hububat siloları ile tohum temizleme sistemleri üretiliyor. Bunların yanı sıra bakliyat eleme ve paketlenme tesisleri, pnömatik ve mekanik nakil sistemleri, tek makine imalatı ve çelik konstrüksiyon fabrika binaları gibi geniş bir yelpazede gerçekleştirilen firmamızın tüm çalışma alanlarında temel ilke düşük maliyetli ve yüksek kaliteli un üretimi olarak belirlenmiştir. Tüm çalışmalarımızda insanlara karşı olan sorumluluğu temel unsur olarak en başa koyan firmamız, ayrıca gerçekleştirdiği ihracat hacmiyle kendi sektöründe ilklerin öncüsü olmuştur. En son ürünümüz Mobil Pnömatik Transport Ünitesi'dir. Bu ünite her türlü granül ve dökme malzemenin hava yardımı ile naklini yapıyor.

TÜBİTAK'IN 12 MİLYON DOLARLIK DESTEĞİ

Molino'da kurulan Ar-Ge tesisi için TÜBİTAK'ın destek sağladığını ifade eden Molino Makina Yönetim Kurulu Başkan Vekili Salim Alaybeyi; "Fabrikamızda kurduğumuz Ar-Ge tesisimiz 12 milyon dolarlık TÜBİTAK destekli bir yatırımdır. Her yıl ciromuzun yaklaşık olarak yüzde 5'ini fabrikamızda bulunan Ar-Ge tesisindeki çalışmalara ayırıyoruz" dedi.

Üretmiş olduğunuz ürünlerin çevreye ve insan sağlığına duyarlılığı nedir? Bu konudaki hassasiyetleriniz nelerdir?

Molino Makina; mazisi ve misyonundan güç alarak topluma, müşterilerine

Salim Alaybeyi kimdir?

Konya, 1950 doğumlu olan Salim Alaybeyi; Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümünden mezun oldu. Aile şirketi olan Molino Makina'da üçüncü kuşak yönetici olarak görev alan Alaybeyi; firmanın Yönetim Kurulu Başkan Vekili olarak hizmet veriyor. Evli ve üç çocuk babası olan Salim Alaybeyi çalışmalarına başarılı bir şekilde devam ediyor.

ve çevre konusundaki tüm paydaşlarına karşı üstlendiği sorumluluklarının bilinci içinde gönüllü olarak çevre yönetim sistemi kurmayı ve çalıştırmayı taahhüt etmiştir. Çevre yönetim sistemimizin ana hedefi; tüm süreçlerimizde çevreye ve insan sağlığına zarar vermemek ve kaynakları en üst düzey verimlilikte kullanmak, kullanılan bu yöntemleri teknolojik gelişmelerle paralellik gösterecek şekilde çevreci bir anlayış ile sürekli geliştirmek ve ürünlerimizin tasarımından başlayarak, üretimi ile hayat çevrimi boyunca çevreye verdiği zararın en alt düzeyde tutulmasını sağlamaktır. Paydaşlarımızla çevrenin korunması konusunda iş birliği ve bilgi alışverişi yaparak çevresel sorumluluğun toplu-

Molino'da kurulan Ar-Ge tesisi için TÜBİTAK'tan 12 milyon dolarlık destek aldıklarını belirten Molino Makina Yönetim Kurulu Başkan Vekili Salim Alaybeyi; bu destek sayesinde her yıl cirolarının yüzde 5'ini Ar-Ge'ye ayırdıklarını söyledi.

ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi belgelerine sahip olan Molino Makina Yönetim Kurulu Başkan Vekili Salim Alaybeyi; sektördeki en önemli sorunu kalitesiz üretim yapan firmaların oluşturduğunu söyledi.

ma yayılmasına katkıda bulunmalıyız. Bu anlamda size şöyle bir örnek verebilirim: Bizim şu an ki fabrikamızın bulunduğu yer eskiden kurutulmuş bir bataklık iken biz tüm alanımız ve çevre alanlarımızın toprağını ıslah edip, yüzlerce çam ve bitkiler dikerek önemli yeşil alanlar elde ettik. Çevremize de iyi bir örnek olduk. Ayrıca fabrikamızda çevreyi ve atmosferi kirletecek hiçbir atığımız da bulunmamaktadır.

DÜNYANIN İHRACATI GERÇEKLEŞİYOR
Molino markasıyla yoğunluklu ola-

rak Avrupa ve Ortadoğu ile ihracat gerçekleştirdiklerini belirten Molino Makina Yönetim Kurulu Başkan Vekili Salim Alaybeyi; "Molino olarak Almanya'dan İngiltere'ye, Fransa'dan Suriye'ye, Fas'tan Mısır'a, Dominik Cumhuriyeti'nden Hindistan'a kadar dünyanın birçok ülkesine Molino kalitesini taşımanın ve ülkemiz ekonomisine yaptığı katkının haklı gururunu yaşıyoruz" dedi.

Türkiye makine sektörünün ihracat rakamlarını yeterli buluyor musunuz?
Elbette yeterli bulmuyoruz. İhracat

rakamlarının artması için daha çok teşvik sağlanması ve ihracat dövizlerinin piyasa değerlerinden 5-6 puan yüksek bozulmasının olumlu katkı yapacağı kanaatindeyiz. Makine sektörü Türk sanayisinde stratejik öneme sahip sektörler arasında bulunmaktadır. Bu doğrultuda da daha fazla desteklenmesi gerekmektedir.

“ISO 14001'E SAHİBİZ”

Kendi alanında ISO 14001 belgesine sahip tek firma olduklarını belirten Molino Makina Yönetim Kurulu Başkan Vekili Salim Alaybeyi; “Üretim tesislerimiz ve ürettiğimiz ekipmanlar bu

Değirmencilik nedir?

Değirmencilik, besin maddeleri üretiminde tamamen otomatik üretime geçilen en eski tarım sanayi koludur. Değirmencilik gelişimi insanlığın sosyal ve teknolojik gelişimiyle paralellik gösterir. İnsanoğlunun ilk teknolojik aşamayı öğütme teknolojisinde gösterdiğini arkeolojik bulgulara dayanarak söylemek mümkün. Su ve rüzgârın teknolojik alanda enerji gücü olarak kullanılmaya başlanmasının ilk örnekleri tahılların öğütülmesinde, un değirmencilikinde oldu. Değirmenler insan gücü yerine başka enerji gücü kullanımının ilk örnekleridir. Bugünkü teknoloji, değirmenlerin işleyişini önce su buharı makinelerine, sonra elektrik motorlu değirmen makinelerine tekâmül ettirerek modern hâle getirdi. Bu yeni makineler aylarca kesintisiz çalışabilecek kapasitede otomatik çalışan ve verimi çok olan makinelerdir.

hassasiyet altında faaliyet gösteriyor. ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi çerçevesinde faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Değirmen sektöründe ortaya koyduğumuz kalite ve teknoloji alanında farkımızla ISO 14001 belgesini de sektörde alan tek firma olduk.

Bu çerçeveden hareketle çalışmalarımızı bundan sonra da artan bir ivme ile sürdüreceğiz” dedi.

Sizce sektörün en önemli sorunu nedir?

Sektörün başlı başına kendi içerisinde birçok sorunu vardır; ancak zaman içerisinde bu sorunların giderilebilece-

ğini düşünüyorum. Yalnız özellikle son dönemde en önemli sorunu kalitesiz üretim yapan firmaların oluşturduğunu düşünüyorum. Bunlar yurt dışında fiyat kırarak hem kendilerine, hem de kalitesiz imalatları ile ülke imajına zarar veriyorlar.

Yakın zamanda gerçekleştireceğiniz projeleriniz nelerdir?

Değirmen sektörüne yönelik olarak 21-24 Nisan tarihleri arasında İstanbul'da bir fuar gerçekleşecek.

Biz de Molino isimli markamızla bu fuara dahil olacağız. CNR Fuar Merkezi'nde yapılacak olan IDMA Fuarı'nda teşhir edilecektir.

Ersey Makina ile tasarımdan gerçeğe

Kendi markasıyla ürettiği makinelerin yarısını yurt dışına ihraç eden Ersey Makina, son olarak teknolojinin son ürünlerini kullanarak geliştirdiği şişeleme makinelerini piyasaya sundu.

Ortadoğu başta olmak üzere dünyanın birçok ülkesindeki tesislere teknoloji üreten Ersey Makina 30 yılı aşkın bir süredir, 180 kişilik kadrosuyla hizmet veriyor. İlk olarak İstanbul Bayrampaşa'da 1978 yılında faaliyetlerine başlayan firma; 1995 yılında Ersey Makina San. ve Tic. unvanını alarak İkitelli Metal İş Sanayi Sitesi'ne taşındı.

Oluşan talepler ve artan müşteri portföyü neticesinde yerin yetersiz gelmesiyle beraber 2008 yılında Hadımköy'deki -şu anda faaliyet gösterdikleri- 11 bin 200 metrekare alana kurulu fabrikalarına geçtiler. "Tasarımdan gerçeğe" sloganıyla faaliyetlerine devam eden Ersey Makina'nın yeni ürünü şişirme makinesi ve gelecek hedeflerine yönelik firmanın Pazarlama ve Satış Müdürü Ayşe Pınar Atar ile röportaj gerçekleştirdik.

"TASARIMDAN GERÇEĞE"

Deneyimli kadrosu ve tecrübesiyle onlarca tesisin çözüm ortağı olma yolunda, Seydi Yanova kuruculuğunda ilerleyen Ersey Makina markası; yüksek kaliteye yaptığı yatırımlarla üretimi daha seri, daha ekonomik ve daha kaliteli hale getirdi. "Tasarımdan gerçeğe" sloganıyla yola çıkan firma; pet şişe için anahtar teslim çözümlerinden, damacana dolmuş hatlarına, gazlı dolmuş hatlarından paletizer makinelerine, tam

otomatik etiketleme makinesinden kasalama ve kolileme makinelerine kadar geniş bir yelpazede üretim gerçekleştiriyor.

Ar-Ge çalışmalarına ne kadar kaynak ayırıyorsunuz?

Sektörde yaşanan en büyük sorunlardan bir tanesi yatırımcıların yeni bir hat kurarken makineleri anahtar teslim tek imalatçıdan değil, farklı farklı birçok adresten tedarik etmeleriydi. Bu tarz alımlarda müşterilerimiz teknik servis zamanında, kurulumlarda, hattın senkronizasyonunda ve buna benzer birçok konuda büyük sıkıntılar yaşamaktaydılar. Bizim çalışmalarımız müşterilerimizin bu sıkıntılarını da göz önünde bulundurarak anahtar teslim üretim yapmaktır. Müşterilerimizden doğan yeni talepler değerlendirilerek ve Ar-Ge çalışmaları yapılarak tek çözüm noktası olmayı hedefledik.

Ürettiğiniz makine çeşitleri ve kapasiteleri hakkında bilgi alabilir miyiz?

Pet dolum makineleri

• 0,5-1,5 Lt: min 2.500 - max 25.000 şişe/saat

• 5-8-10 Lt: min 1.500 - max 6.000 şişe/saat

Polikarbon dolum makineleri

• 250 - 2.150 şişe/saat

Ayşe Pınar Atar kimdir?

1981 doğumlu Ayşe Pınar Atar Selçuk Üniversitesi İ.İ.B.F. İktisat Bölümü mezunudur. Evli ve bir çocuk annesi olan Atar; beş yılı aşkın süredir Ersey Makina bünyesinde Pazarlama Müdürü olarak görev yapmaktadır.

Şişirme makinesi

• 0,25 - 2,5 Lt: min 3.000 - max 12.000 şişe/saat

• 5 - 10 Lt: min 2.000 - max 4.500 şişe/saat

• 19 Lt: min 500 şişe/saat - max 1100 şişe/saat

Son olarak ürettiğiniz şişirme makineleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Ersey Makina'nın imalattaki tecrübesi, üretim kapasitesi, genç, dinamik, geniş çalışma kadrosu, dolum makineleri ve ekipmanları konusundaki bilgi birikimi ile Tisse Makina'nın şişirme makinelerindeki mükemmel mekanik dizaynı ve PET işleme teknolojisindekiengin tecrübesi birleşti. Su ve içecek konusunda sektörün ihtiyaçları doğrultusunda TİSSE Makina'nın projelendirip üretimini yapmış olduğu pet şişirme makinelerinin üretimi, 03 Kasım 2009

Tisse Makina iş birliğiyle şişirme makinesi üretimine başlayan Ersey Makina; 2011 yılında rotary tipi şişirme makine projesini makine parkuruna katarak hayata geçirmeyi planlıyor.

tarihi itibariyle Ersey Makina bünyesinde yapılarak firmamızın garantisi ile satışı yapılmaya başlandı. En son üretmiş olduğumuz makine olan şişirme makinelerinde teknolojinin en son ürünleri kullanılıyor.

ÜRETİMİN YARISI İHRAÇ EDİLİYOR

2009 yılına kadar yüzde 40 oranında olan ihracat rakamlarının 2010 itibari ile yüzde 50 oranına yükseldiğini belirten Ersey Makina Pazarlama ve Satış Müdürü Ayşe Pınar Atar; Ortadoğu'da sektörel liderliği ellerinde bulundurmakla beraber Balkanlar, Afrika ve Avrupa'dan da yeni müşterileri portföylerine katmaya devam ettiklerini belirtti.

Üretmiş olduğunuz ürünlerin çevreye ve insan sağlığına duyarlılığı nedir? Bu konudaki hassasiyetinizi öğrenebilir miyiz?

İnsanlarımızın sağlığı bizim için çok önemlidir. Biz üretim yaparken para kazanmaktan çok ülkemize faydalı

bir iş yapıyoruz. Bunun içinde son teknoloji ürünlerini kullanıyoruz. Ersey Makina olarak işini titizlikle yapan bir üretim kadrosuna sahibiz. Endüstriyel mimarları hem analog, hem de bilgisayar ortamında çizimleri kusursuzca yapıyor. Çizilen makineler gerekli testlerden geçtikten sonra üretim aşamasına geçiyor. Her aşaması ISO

Ersey Makine Pazarlama ve Satış Müdürü Ayşe Pınar Atar; 2009 yılına kadar yüzde 40 oranında olan ihracat rakamlarının, 2010 itibari ile yüzde 50 oranına yükseldiğini belirtti.

standartlarına uygun üretilen makinelerde en kaliteli malzemeler kullanılıyor. Mekanik ve elektronik aksamları bitirilen makineler yalnızca satış değil, satış sonrasında da servis hizmetleriyle müşteri odaklı pazarlama anlayışına sahiptir.

AVRUPA KALİTESİNDE, ASYA FİYATLARI

Özellikle 2005 yılından sonra Türk makine sektörünün büyük bir atılım yaptığını söyleyen Ersey Makina Pazarlama ve Satış Müdürü Ayşe Pınar Atar; ülkemizde Avrupa kalitesinde üretim yapılıp, Asya ülkelerindeki fiyatlarla piyasada satış yapıldığını ifade etti.

Türk makine sektöründe ihracat rakamlarının geliştirilmesi için sizce nelerin yapılması gerekir?

İçinde bulunduğumuz makine sanayii sektöründe özellikle 2005 yılından sonra büyük bir atılım yaşandı. Avrupa ülkelerindeki kalite anlayışıyla üretilen makineler, Asya ülkelerindeki fiyatlarla satışa sunuldu. Bu durum Türkiye makine sanayisinin dünyaya arzında

Şişirme makinesi nedir?

Şişirme makinesi genel anlamda; ısı teknolojisiyle homojen olarak ısıtılan preformların, müşteri talebi doğrultusunda şekillenen kalıplara transferi ve bu bölümde ısıtılmış preformlara yüksek basınçlı hava verilerek şişe haline getirilme işlemini yapan makinedir.

sektörün gelişmesinde büyük rol oynadı. Pazarda kalite standardını sağlayabilen gelişmiş teknoloji ile üretim yapan firmaların dünya çapında kabul göreceği ve sektör yıldızının daha da parlayacağı ön görüyoruz.

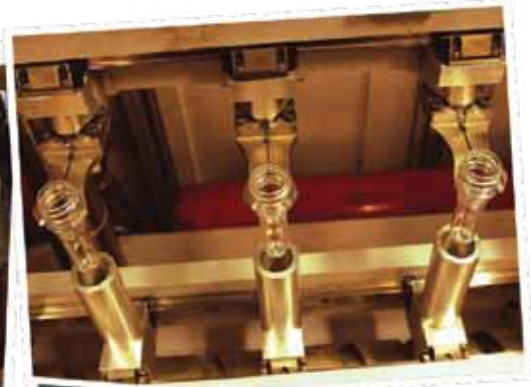
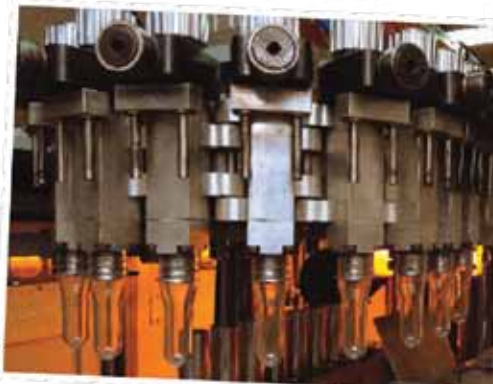
Sektörün en önemli sorunları neler? Bu sorunların çözümü için neler yapılmalı?

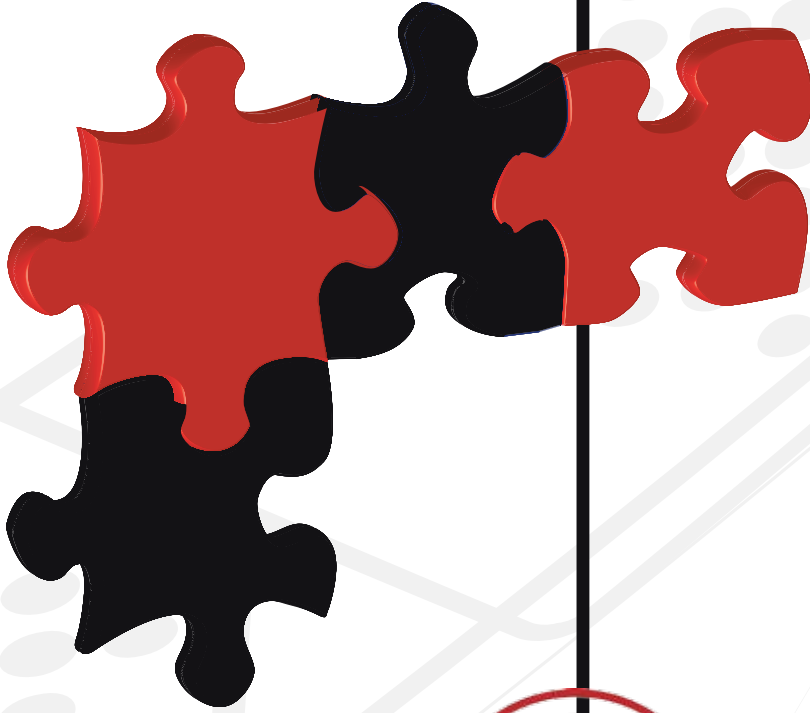
Sektörde yaşanan en büyük sorunlardan bir tanesi yatırımcıların yeni bir hat kurarken makineleri tek yerden değil, değişik yerlerden almalarıydı. Bu tarz alımlarda müşterilerimiz teknik servis zamanında büyük sıkıntılar yaşıyordu. Bizim çalışmalarımız müşterilerimizin bu sıkıntılarını da göz önünde bulundurarak anahtar teslim üretim yap-

maktan yanadır. Böylelikle bu problemi en aza indiriyoruz.

Şu aralar üretimi için uğraştığınız herhangi bir makine projesi var mı?

2010 yılında Tisse – Ersey Makina iş birliği ile şişirme makinesini de ürün portföyümüz arasına kattık. Ümraniye’de faaliyet gösteren Tisse Makine, Türk PET ambalaj sektörünün ihtiyaçları doğrultusunda ürettiği PET şişirme makineleri ile alanının önde gelen firmaları arasında geliyor. BLW2C19 modelimizle saatte bin 100 adet 19 lt pet şişirme makinemiz ve 4C10 4 bin şişe/saat 5-10 şişirme makinemizle hizmetinizdeyiz. 2011 yılında makine parkurumuza katmayı düşündüğümüz projemiz olan rotary tip şişirme makinesinin çalışmalarına başladık.

**TÜBİTAK ve makine sektörüne dair
aradığınız her şey bu haberde!**

TÜBİTAK makine sektörüne ne kadar değer veriyor?

Sanayiye teşvik veren kurumlar arasında yer alan TÜBİTAK; makine sektörüne ne derece destek sağlıyor, makine üreticilerine nasıl yardım ediyor?

Kalıcı rekabet üstünlüğü için Ar-Ge ile yenilik faaliyetlerinin stratejik ve birbirini destekler şekilde sürdürülmesi gerekir. 1963 yılında Türkiye’de planlı ekonomik dönemin başlangıcında kurulan TÜBİTAK ise makine üreticilerinin ihtiyacı olan teşvikleri sağlamak ve araştırmaları desteklemek açısından faaliyetlerine devam ediyor. TÜBİTAK Başkanı Prof. Nükhet Yetiş geçtiğimiz günlerde özel sektör, Ar-Ge ve yenilik destekleriyle ilgili yaptığı açıklamada; “Bilim, teknoloji ve yenilik, günümüzde ekonomik, sosyal ve çevresel sorunların çözümü ve sürdürülebilir gelişim için anahtar niteliğindedir” dedi. Peki, bu anahtar makine üreticilerinin sorunlarının kilidini açıyor mu?

2011 yılının ilk çeyreğini geride bıraktığımız bu günlerde TÜBİTAK’ın makine sektörüne dair güncel verilerini araştırarak sektöre sağlanan destekler kapsamında geniş bir araştırma konusu hazırladık. Geçtiğimiz ay merceğe aldığımız teknokentlerden sonra; TÜBİTAK’ın makine sektörüne sağladığı hibe desteklerinden, uyguladığı programlara kadar TÜBİTAK Başkanı Prof. Nükhet Yetiş ve TÜBİTAK çalışanlarına yalnızca Moment Expo’da yayınlanması için verdikleri güncel verilerden ötürü teşekkür ederiz.

TÜBİTAK’tan rekor hibe: 288.3 milyon TL

TÜBİTAK’ın özel sektöre yönelik Ar-Ge Destek Programları kapsamında verilen hibe destek miktarı 2004 -2010 yılları arasında 3,6 kat artarak 2010 yılında 288,3 milyon TL’ye ulaştı. Verilen hibe destek tutarı 2000-2004 yılları aralığında 400 milyon TL iken bu rakam; 2005 - 2009 yılları aralığında 1.3 milyar TL’ye ulaştı. Rekor hibe desteği ise 2010 yılında yaşandı. TÜBİTAK özel sektöre yönelik Ar-Ge Destek Programları kapsamında 2010 yılında 288.3 milyon TL hibe desteği sağladı.

TEYDEB TEKNOLOJİ, 5 TEMELE AYRILIYOR

Makine sanayinde uygulamaya yönelik destekler sağlayan TÜBİTAK; ülkemizin ekonomik ve sosyal refahını yükseltmek için özel sektör kuruluşlarının araştırma-teknoloji geliştirme ve yenilikçilik yeteneğinin artırılmasına yönelik çalışmalarını sürdürüyor. Türkiye sanayii sektöründe rekabet gücünü yükseltmek, girişimcilik kültürünün oluşmasına katkıda bulunmak, sanayii kuruluşlarının kendi arasında ve üniversitelerle daha yakın iş birliklerine yönelik ortaklıklar sağlamasına teşvik etmek

amacıyla proje esaslı araştırma-tekno-
loji geliştirmeye kaynak ayrılmasını
özendirecek, risk paylaşımli destek
mekanizmaları TÜBİTAK tarafından
yürütülmektedir. Bilim Teknoloji
Yüksek Kurulu'nun 10 Mart 2005
tarihli 2005/7 sayılı kararı ve 2005/9
sayılı Başbakanlık Genelgesi uyarınca
TÜBİTAK projelerin değerlendirilme-
sinde, OECD tarafından hazırlanmış
olan Oslo ve Frascati kılavuzlarındaki
Ar-Ge ve Yenilik kavram ve tanımları
dikkate alıyor. Ayrıca Dünya Ticaret
Örgütü (WTO), AB'nin devlet yardım-
larına ilişkin düzenlemeleri de söz
konusu kılavuzlarda belirtilen kav-
ramları esas alan TÜBİTAK'ın TEYDEB
Teknoloji Grupları beş kısma ayrılıyor.

- Makine İmalat Teknolojileri Grubu
- Malzeme, Metalürji ve Kimya Tek-
nolojileri Grubu
- Elektrik, Elektronik Teknolojileri
Grubu
- Bilişim Teknolojileri Grubu
- Biyoteknoloji, Tarım, Çevre ve Gıda
Teknolojileri Grubu

TÜBİTAK'IN ÖZEL SEKTÖRE YÖNELİK AR-GE DESTEK PROGRAMLARI DESTEK VERİLERİ

Makine İmalat Teknolojileri Grubu'nda yeni ürün geliştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni tekniklerin geliştirilmesi, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi beklenmekte ve bu kapsamdaki Ar-Ge projeleri destekleniyor.

Makine Teknolojileri sektöründe 1995-2010 yılları arasında KOBİ firması olarak 3 bin 543, büyük ölçekli sanayi firması olarak bin 213 olmak üzere toplam 4 bin 756 adet proje başvurusu yapılmış; bu projelerin 2 bin 968 adedi desteklendi. Proje başvurusu yapan firma sayısı ise 2 bin 485 olup, desteklenen firma sayısı bin 584 oldu.

1995-2010 arasında Makine Teknolojileri sektöründe desteklenen projelerde yapılan Ar-Ge faaliyetleri çerçevesinde firmalar 1.614 milyon TL harcama yapmış olup bu kapsamda bu firmalara yapılan Hibe Destek Tutarı KOBİ firmaları için 341 milyon TL ve büyük ölçekli sanayi firmaları için 583 milyon TL olmak

TÜBİTAK diğer ülkeleri geride bırakıyor

Ar-Ge harcamalarında 202-2008 yılları arasında:

- Belçika, Finlandiya, Singapur, Meksika, Danimarka olmak üzere 5 ülke,
- Ar-Ge harcamasının GSYİH'ye oranında Şili, Yunanistan, Slovakya ve Polonya olmak üzere 4 ülke,
- TZE araştırmacı sayısında İsveç, Finlandiya, Meksika, Belçika, İsviçre, Danimarka, Avusturya ve Hollanda olmak üzere 8 ülke,
- Bilimsel yayınlarda Belçika, Tayvan, İsveç, İsrail ve Polonya olmak üzere 5 ülke,
- Uluslararası patent (PCT) başvurularında 2002'ye kıyasla 2007'de; Macaristan, Lüksemburg, Meksika, Polonya ve Yeni Zelanda olmak üzere 5 ülke, sıralamalarda Türkiye'nin gerisinde kalmıştır.

	Makine Teknolojileri	TEYDEB Toplamı	Toplam İçindeki Payı (%)
Proje Başvurusu	4.756	11.916	40%
Firma Sayısı	2.485	5.487	45%
Desteklenen Proje Sayısı	2.968	7.345	40%
Desteklenen Firma Sayısı	1.584	3.621	44%
Gerçekleşen Ar-Ge Hacmi (Milyon TL) *	1.614	3.460	47%
Hibe Destek Tutarı (Milyon TL) *	924	2.010	46%

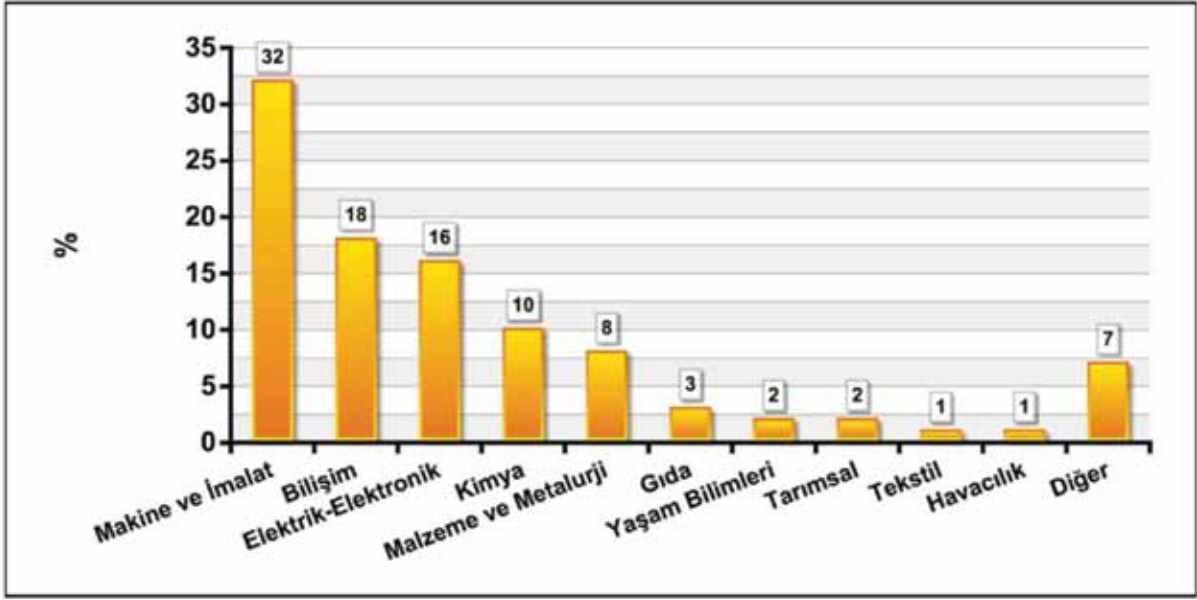
* (2010 yılı Sabit Fiyatları ile)

TÜBİTAK - TEYDEB Destek Programları Makine Teknolojileri Sektörüne İlişkin Veriler (1995-2010) (Birikimli)
NOT: Otomotiv ve Beyaz Eşya sektörlerine ait projeler de dahil edilmiştir.

üzere toplam 924 milyon TL'dir. Hibe desteğin yüzde 85'i (781 milyon TL) 2005-2010 yılları arasında verildi. 2004-2010 yılları arasında Makine Teknolojileri sektörüne verilen hibe destek tutarı 6 kat artarak 2010 yılı itibarıyla 125,07 milyon TL'ye ulaştı. TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programları Makine Teknolojileri sektörüne ilişkin olarak proje başvuruları, firma sayıları, desteklenen proje ve firma sayıları, gerçekleşen Ar-Ge hacmi ve hibe destek tutarlarının birikimli değerleri yukarıdaki tabloda özetleniyor.

Proje Başvurularının Teknoloji Alanlarına Göre Dağılımı (1995-2010 Birikimli)

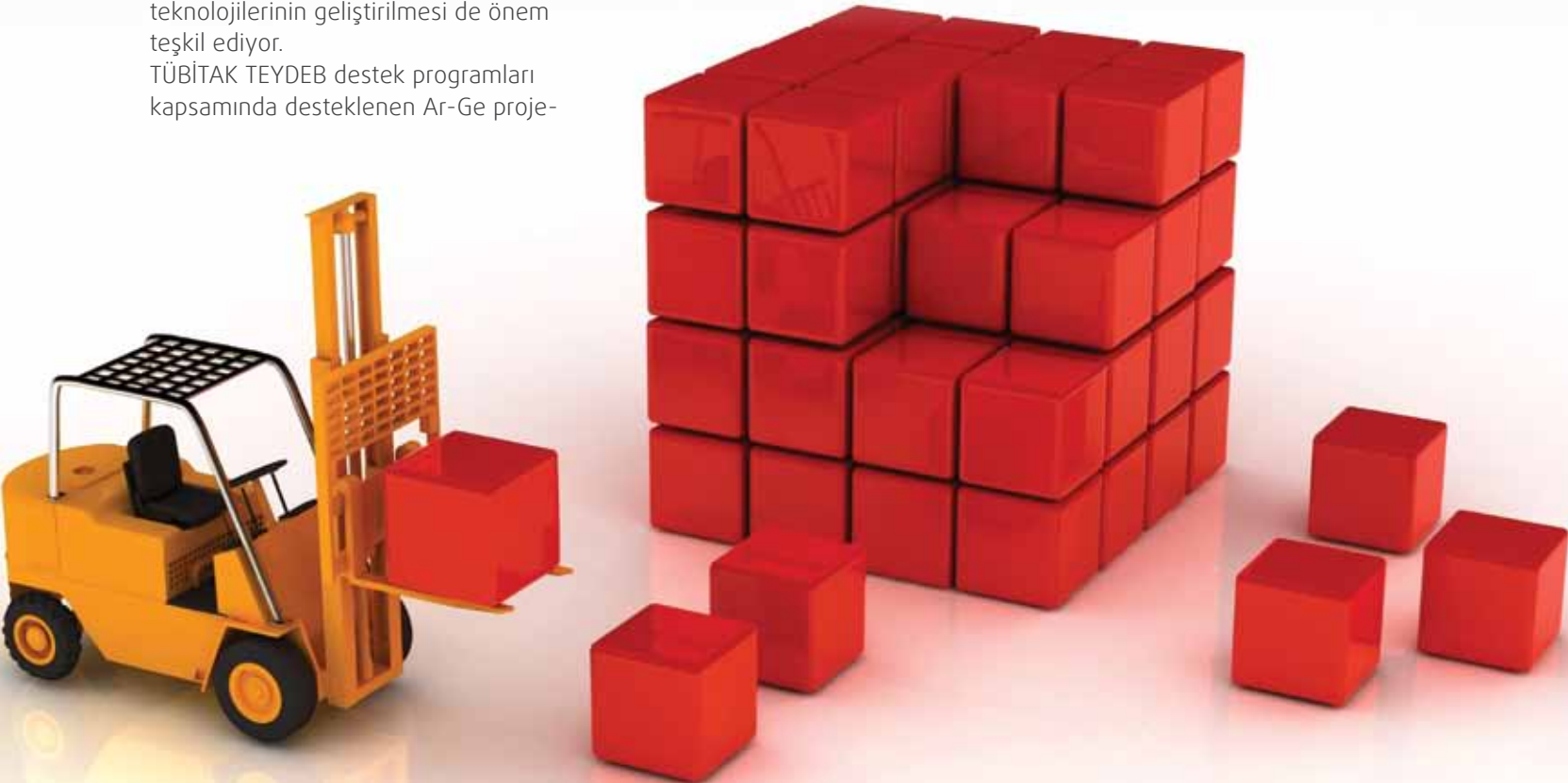
TÜBİTAK NEYİ, NASIL DESTEKLİYOR?

TÜBİTAK'ta özel sektöre yönelik yürütülen Ar-Ge destek programlarına teknoloji geliştirme ve yenilikçiliğe yönelik Ar-Ge faaliyetleri için yapılan proje başvurularında yeni ürün geliştirilmesi ile ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi ana hedefler arasında bulunuyor. Bunun yanı sıra maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni tekniklerin geliştirilmesi ile yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi de önem teşkil ediyor.

TÜBİTAK TEYDEB destek programları kapsamında desteklenen Ar-Ge proje-

lerinin aşamaları genel olarak kavram geliştirme, teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabirlik etüdü, geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yer alan laboratuvar ve benzeri çalışmalar, tasarım geliştirme ve tasarım doğrulama çalışmaları, prototip üretimi, pilot tesisin kurulmasıyla deneme üretimi ve tip testlerinin yapılması olarak belirleniyor.

TÜBİTAK TEYDEB destek programları kapsamında desteklenen gider kalemleri ise genel olarak personel giderleri, alet-teçhizat-yazılım ve yayın alımları, yurt içi ve yurt dışı danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alımları, ülke içindeki üniversiteler, TÜBİTAK'a bağlı Ar-Ge birimleri, özel sektör Ar-Ge kuruluşları ve benzeri kurum ve kuruluşlara yaptırılan Ar-Ge hizmet giderleri, malzeme ve sarf giderleri, proje personeline ve

varsa danışmanlara ait seyahat giderleri olarak açıklanıyor.

TÜBİTAK tarafından:

• Ar-Ge ve yenilikçi yönü güçlü, rutin mühendislik uygulamalarını değil, fonksiyonel değişiklikleri içeren

• Üretim alt yapısına yönelik yatırımlara, şekil ve estetiğe yönelik değişikliklere değil, gerçek anlamda araştırma geliştirme faaliyeti içeren

• Firmanın kendi özgün katkısının olduğu araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetlerini içeren

• Kazanılmış Ar-Ge yeteneğinin tekrarını ve kullanımını değil, yeni Ar-Ge yeteneği kazandıracak

• Güncel ve geleceğin teknolojilerini içeren çalışmaları kapsayan

• Proje bilgilerinin, değerlendirmeyi sonuçlandırıcı yeterlilikte ve belirginlikte olduğu

• Ar-Ge sistematigi yeterli

• Proje ekibinin nitelik veya nicelik olarak projeyi gerçekleştirecek yeterlilikte olduğu

• Firma Ar-Ge altyapısının, proje faaliyetlerini yürütmek için yeterli olduğu

• Proje çıktılarının ekonomik yarara dönüşebilir nitelikte olduğu projelerin desteklenmesi uygun bulunuyor.

Benzer şekilde TÜBİTAK'a sunulan projelerde, aşağıda belirtilen özelliklere sahip olanların desteklenmesi uygun bulunuyor:

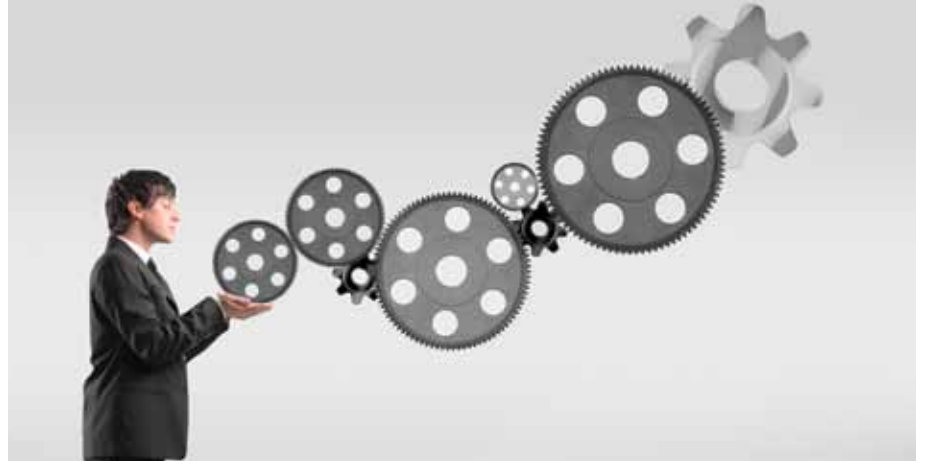
• Ar-Ge ve yenilikçi yönü zayıf, fonksiyonel değişiklik içermeyen rutin mühendislik uygulamalarını içeren projeler

• Sadece şekil ve estetiğe yönelik değişikliklerden ibaret projeler

• Araştırma geliştirme faaliyeti içermeyen ağırlıklı olarak üretim altyapısına yönelik yatırım projeleri

• Ar-Ge faaliyetlerinde firmanın özgün katkısının sınırlı olduğu ya da hiç olmadığı projeler

• Kazanılmış Ar-Ge yeteneğinin tekrarını içeren projeler

• Güncel teknolojinin gerisinde kalmış çalışmaları içeren projeler

• Proje bilgilerinin değerlendirmeyi sonuçlandırıcı yeterlilikte ve belirginlikte olmayan projeler

• Proje Ar-Ge sistematiginin olmadığı veya yetersiz olduğu projeler

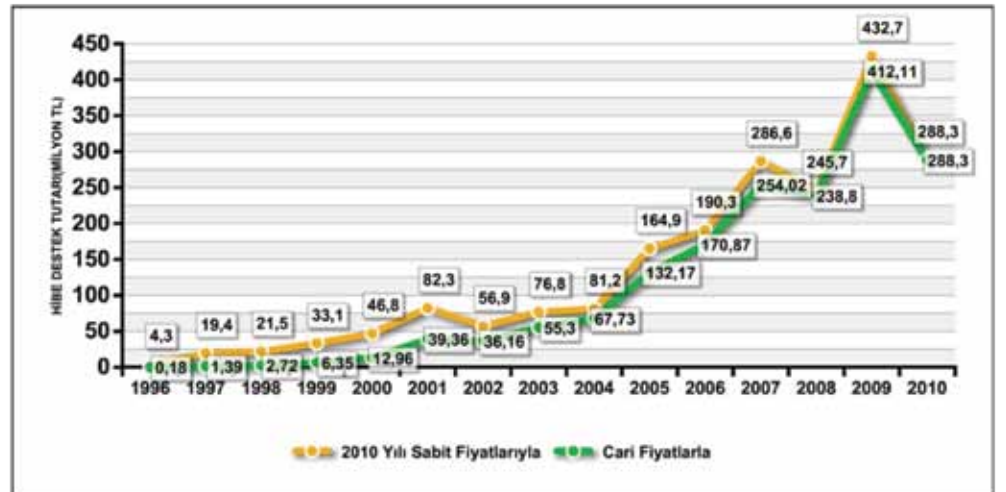
• Proje ekibinin nitelik veya nicelik olarak projeyi gerçekleştirecek yeterlilikte olmayan projeler

• Firma Ar-Ge alt yapısının proje faaliyetlerini yürütmek için yetersiz olması

• Proje çıktısının ekonomik yarara dönüşebilir nitelikte olmayan projeler
Firmanın gerçekleştirdiği Ar-Ge projelerinden elde edeceği parasal desteğin dışında, projenin tamamlanması ile birlikte firmanın sağlayacağı avantajlar ise Ar-Ge kültürü ve Ar-Ge yapılanma-

sının oluşturulması, proje ve kaynak yönetimi yeteneğinin kazanılması, bilgi kazanımların dökümanite edilerek kalıcılığının ve sürekliliğinin sağlanması, üniversite sanayi iş birliğinin oluşturulması, Ar-Ge yapabilmenin ve başarabilmenin verdiği moral ve özgüven, ticari başarı ve yeni açılım olanakları olarak belirtiliyor. TÜBİTAK tarafından geliştirilmiş olan formlarda ilan edildiği üzere, destek programlarına başvurusu yapılan projeler aşağıda belirtilen üç boyut altında yer alıyor. Kriterler ise projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü; proje planı ve kuruluşun alt yapısının uygunluğu ile proje çıktılarının ekonomik yarara ve ulusal kazanıma dönüşebilirliği boyutlarında değerlendirilmek üzere sıralanıyor. Süreç sonunda 'çok iyi' ve 'iyi' hükümlerini içeren kriterleri

Destek Programı Kapsamında Yıllar İtibariyle Firmalara Verilen Hibe Destek Tutarı

sağlayan projeler desteklenmekte ve 'iyi değil/yetersiz' hükümlerini içeren kriterleri taşıyan projeler ise desteklenmiyor. TÜBİTAK'ın özel sektör firmalarına yönelik destek programları proje başvuruları <http://eteydeb.tubitak.gov.tr> adresinde bulunan Proje Değerlendirme ve İzleme Sistemi (PRODİS) uygulama üzerinden online olarak yapılıyor. Program mevzuatı ve başvuru dokümanlarına www.teydeb.tubitak.gov.tr web adresinden ulaşılabilir.

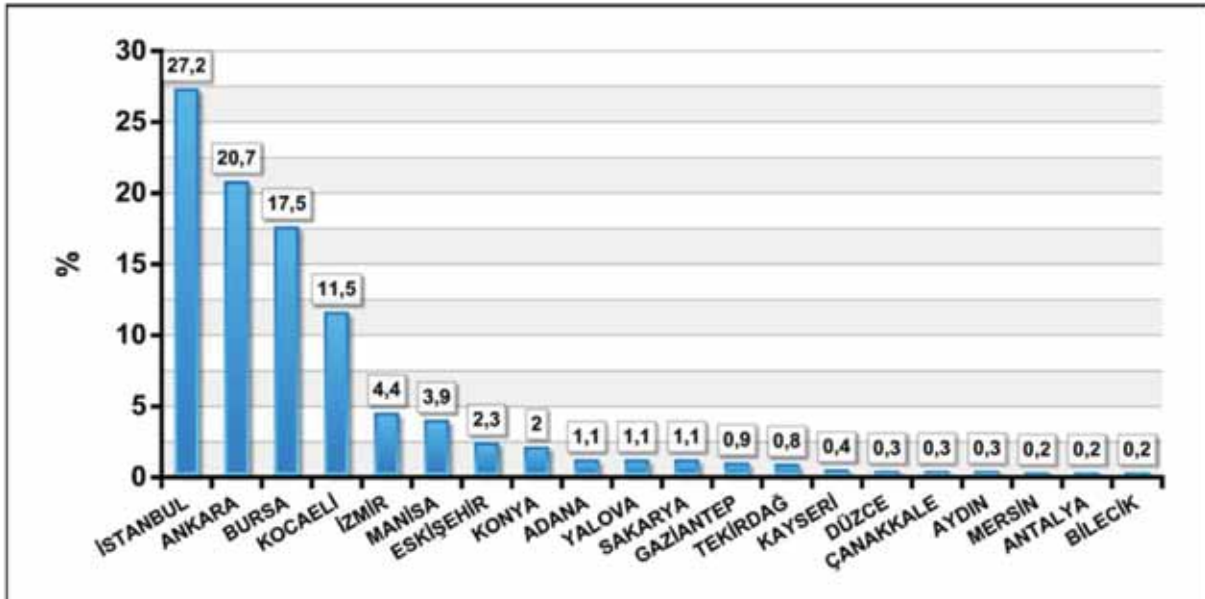
TÜBİTAK TEYDEB'İN HANGİ DESTEĞİ SİZE GÖRE?

Yüzde 60'a varan hibe, üç yıl destek

1501-Sanayii Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı: Sanayii Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ile yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında yürütülen Ar-Ge nitelikli projeler destekleniyor. Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan, bir veya birden çok gerçek veya tüzel kişiye ait olan ülkemizde yerleşik tüm işletmeler proje başvurusunda bulunabiliyor. Ancak kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunan işletmelerin dar mükelle-

TÜBİTAK'ın özel sektöre yönelik Ar-Ge Destek Programları kapsamında verilen hibe destek miktarı 2004 -2010 yılları arasında 3,6 kat artarak 2010 yılında 288,3 milyon TL'ye ulaştı.

Firmalara Verilen Hibe Destek Tutarının İllere Göre Dağılımı (ilk 20 il / 1995-2010 Birikimli)

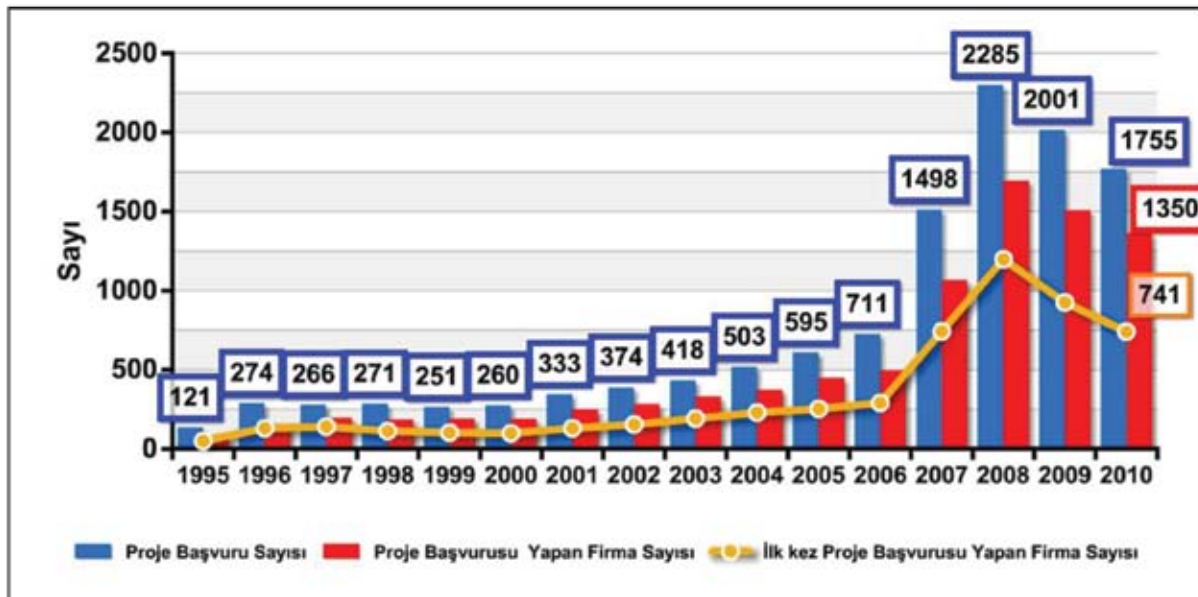

fiyet statüsündeki Türkiye’de yerleşik temsilcilik ve şubeleriyle vakıflar, dernekler ve bunların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, birlikler, şahıs şirketleri ve adi ortaklıkların proje başvuruları kabul edilmiyor. Ar-Ge nitelikli proje harcamaları için destek, yüzde 60’a varan oranlarda geri ödemesiz (hibe) şeklinde sağlanıyor. Destekleme süresi proje bazında en çok üç yıl iken programa başvuru zamanı için herhangi bir sınırlama yok.

Destek tek kalemden ödeniyor
1503-Proje Pazarları Destekleme Programı: Proje Pazarları Destekleme Programı; üniversitelerden, araştırma kurumlarından ve sanayii kuruluşlarından temsilcilerin bir araya gelmesi ve tarafların somut proje önerilerini paylaşarak muhtemel iş birlikleri olanaklarının aranması için düzenlenen etkinliklerin desteklenmesi için oluşturuldu. Programa üniversiteler ve araştırma kurumları başvurabiliyor.

Makine Teknolojileri sektörüne verilen hibe destek tutarı 2004-2010 yılları arasında 6 kat artarak 2010 yılı itibariyle 125,07 milyon TL’ye ulaştı.

Yıllar İtibariyle Proje Başvuru Sayısı

Proje Pazarları Destekleme Programı ile Bilim Kurulu tarafından belirlenen üst sınırı geçmeyecek biçimde, etkinliği düzenleyen kuruluşun talebinin uygun görülen kısmı için hibe destek sağlanıyor. Destek ödemeleri etkinlik öncesi tek kalemde yapıyor. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programınca Desteklenen Projelere Ait Bilgiler:

Desteklenen proje sayısı	5.280
Desteklenen kuruluş sayısı	2.057
Büyük firmalara ait proje sayısı	2.278
Desteklenen büyük firma sayısı	398
KOBİ'lere ait proje sayısı (*)	3.002
Desteklenen KOBİ sayısı (*)	1.659

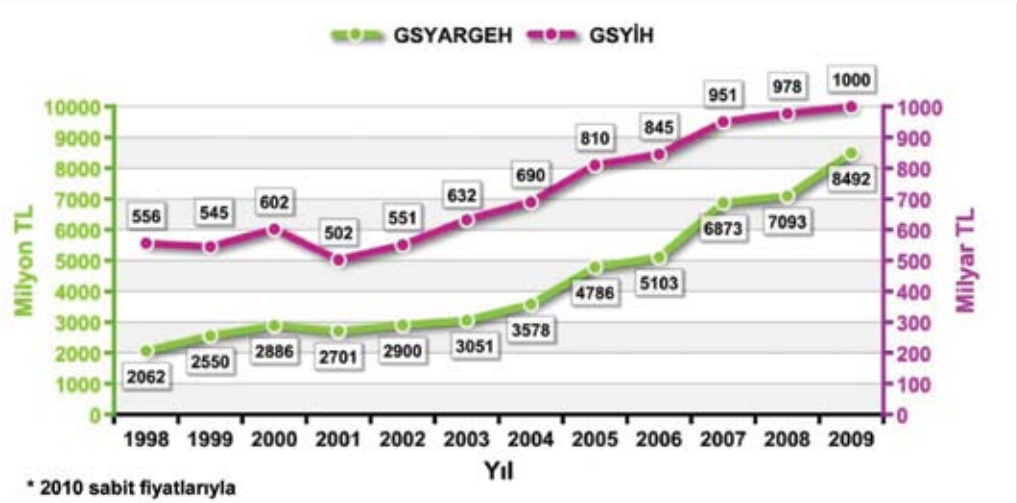
(*): KOBİ niteliği, kuruluş personel sayısı dikkate alınarak belirlenmiştir (249 ve daha az)

KOBİ'lerin kapasitesini artırıyor
1507-KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı: KOBİ'leri Ar-Ge projesi yaptırmaya özendirmek için olan bu program; firmalar tarafından sunulan ilk iki projenin avantajlı bir şekilde geri ödemesiz olarak desteklenmesi amacıyla hazırlandı. Program ile KOBİ'lerin teknoloji ve yenilik kapasitelerinin geliştirilerek daha rekabetçi olmaları, sistematik proje yapabilmeleri, katma değeri yüksek ürün geliştirebilmeleri, kurumsal araştırma-teknoloji geliştirme kültürüne sahip olmaları, ulusal ve uluslararası destek programlarında daha etkin yer almaları hedefleniyor. Programa başvuran firmaların 18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik"teki KOBİ şartlarını taşıması gerekiyor. Ayrıca firmanın daha önceden TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge desteklerinden hiç faydalanmamış ya da en fazla bir projesinin destek almış olması gerekiyor.

Ar-Ge nitelikli proje harcamaları için yüzde 75 oranında geri ödemesiz

Ar-Ge Harcamaları*

Kaynak: TÜİK

NOT: Yükseköğretim kesimi Ar-Ge personel harcamalarının hesaplanmasında 2006 yılından itibaren brüt ücretler

(hibe) şeklinde destek sağlanıyor. Destekleme süresi proje bazında en çok 18 aydır. Projelerin bütçesi 400.000 TL ile sınırlandırılmıştır. Programa başvuru zamanı için ise herhangi bir sınırlama yok.

1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programınca Desteklenen Projelere Ait Bilgiler:

Desteklenen proje sayısı	1.923
Desteklenen kuruluş sayısı	1.656

Projeye kısıtlama getirilmiyor

1509-Uluslararası Sanayii Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı:

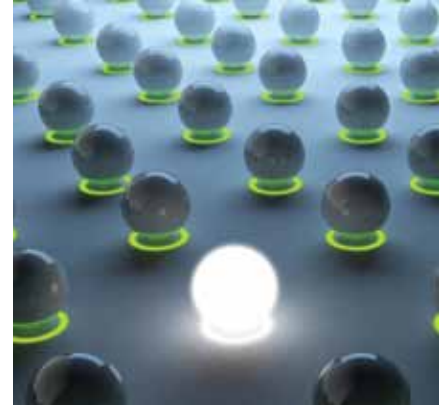
Uluslararası Sanayii Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, Türkiye'nin katıldığı EUREKA, EUROSTARS, Avrupa Birliği Çerçeve Programları altında ortak proje çağrılarında çıkan programlar ve benzeri uluslararası programlara sunulan uluslararası ortaklı araştırma geliştirme projelerinin desteklenmesi için oluşturuldu. Bu tür uluslararası programlara katılan, Türkiye'de yerleşik, firma düzeyinde katma değer yaratan tüm kuruluşlar bu program-

dan yararlanabiliyor. Programın amacı uluslararası Ar-Ge ve yenilik projeleri yapan Türkiye'de yerleşik kuruluşlara sağlanacak destekle ülkemizdeki teknik yeterliliğin ve bilgi birikiminin artırılması, kuruluşların uluslararası teknoloji birikimine erişiminin ve teknoloji transferinin sağlanması, edinilen teknolojik bilgi ve deneyimin kuruluş bünyesinde içselleştirilerek, özgün teknolojilerin geliştirilmesinde ivme kazandırıcı ve yönlendirici bir etken olması ve kuruluşların uluslararası pazarlarda yer almasına katkı sağlamak olarak açıklanıyor. Bu program kapsamında destek almaya hak kazanan büyük ölçekli firmaların Ar-Ge projelerinin uygun bulunan proje harcamalarına en fazla yüzde 60, KOBİ'lerin proje harcamalarına da yüzde 75 oranında hibe destek sağlanması öngörülüyor. Programa başvuruda bulunacak projelerin destek süresinde ve proje bütçelerinde herhangi bir kısıtlama bulunmuyor.

1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programınca Desteklenen Projelere Ait Bilgiler:

Desteklenen proje sayısı	94
Desteklenen kuruluş sayısı	64
Büyük firmalara ait proje sayısı	26
Desteklenen büyük firma sayısı	12
KOBİ'lere ait proje sayısı (*)	68
Desteklenen KOBİ sayısı (*)	52

(*): KOBİ niteliği, kuruluş personel sayısı dikkate alınarak belirlenmiştir (249 ve daha az)

Gerçekleştiren Sektörler Bazında Ar-Ge Harcamaları Oranı

Kaynak: TÜİK

NOT: Yükseköğretim kesimi Ar-Ge personel harcamalarının hesaplanmasında 2006 yılından itibaren brüt ücretler kullanılmaktadır.

TARMAKBİR: “Geleceğin stratejik konusu tarımdır”

Makine Sanayii Sektör Platformu çatısı altında gerçekleştirdiğimiz ‘MSSP Focus’ başlıklı röportajımızda, bu kez Türk Tarım Alet ve Makinaları İmalatçıları Birliği’ni (TARMAKBİR) ziyaret ettik.

Toprak işleme makinelerinden hasat makinelerine, ekim-dikim makinelerinden tarımsal mücadele makinelerine kadar geniş bir yelpazeye sahip olan tarım makineleri sektörü; aynı zamanda ülkemizin önemli sanayi kolları

arasındadır. MSSP Focus başlıklı yazımızda bu ay Türk Tarım Aletleri ve Makinaları İmalatçıları Birliği’nde (TARMAKBİR) röportajımızı gerçekleştirdik. TARMKBİR Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ayar, Eker-Mak Şirket

Müdürü Cahit Tekbaş, Genel Sekreter M. Selami İleri ve Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ali İhsan Acar ile sektörün tarihinden hacmine hatta alınması gereken tedbirlere kadar geniş bir çerçevede söyleşi yaptık. Ülkemizde ilk kez 1833 yılında demir pullukların kullanılmasıyla toprak işlemede çığır açan tarım makineleri sektörü çeki kuvveti olarak kullanılan hayvanların

yerini zamanla traktörün almasıyla büyümesine hız kesmeden devam etmiştir. Günümüzde ise GPS sistemlerinin ve mekatronik uygulamalarının Türkiye’de yeni yeni devreye girmesiyle sektör gelişimini hızlandırdı.

Öncelikle bize TARMAKBİR’in yapılanmasından kısaca bahsedebilir misiniz?

Mustafa Ayar: TARMAKBİR; 1978 yılında kurulan, bünyesinde tarım makinecileri ve traktörcüleri istihdam eden; 230 üyesi olan bir kuruluştur. Bu anlamda da sektörümüzde çatı kuruluş konumundayız. TARMAKBİR sektörel bir sivil toplum kuruluşudur. Kuruluş amacı; ülke genelinde üyelerine mesleki, sosyal, kültürel ve ekonomik yönlerden rehberlik etmek ve desteklemek, sektör haklarını savunmak ve üyeleri ile işbirliği yaptığı kuruluşlar arasındaki dayanışmayı sağlamaktır.

Türkiye’de makine sektörü hakkında bir durum değerlendirmesi yapabilir misiniz?

Cahit Tekbaş: Ülkemizin fiziki ve jeopolitik durumuna bakarsak ‘biz tarım ve hayvancılık konusunda kendi kendine yetebilen bir ülkeyiz’ diye ilkokul yıllarından bu yana büyüdük. Ama günümüze gelindiğinde bunun böyle olmadığını görüyoruz. Basit bir örnek vermek

gerekirse çekirdeksiz kuru üzüm, incir ve fındığın dışında ülkemize girmeyen bir ürün yok. Bu rahmetli Turgut Özal zamanında çikita muz ile başladı. Şu anda bütün ürünler giriyor. Özellikle son zamanlarda ülkemizin fiziki ve jeopolitik yapısından kaynaklanarak bizim bir tarım ve hayvancılık ülkesi olduğumuz nihayet hatırlandı. Çiftçinin yanında olması gereken Ziraat Bankası dahi ticari banka olmuş idi. Tamamen çiftçi kuruluşu olan Tarım Kredi Kooperatifleri’nin bütçesine baktığımızda tohum, ilaç, gübre ve mazotu yoğun bir şekilde satıyor; ancak bunları toprak ile buluşturan tarım makinesi satışları son derece düşük seyretmektedir. Topraktan birim alanda alınan verimi arttıran, ürüne nitelik-nicelik sağlayan tarım makineleri göz ardı edildi.

Sizce tarımın verimliliği ne derece önemlidir?

MA: Gelecekteki yirmi yılın en stratejik konusu tarımdır. Ama tarım yaparken çevreyi de korumak amaçlanmalıdır. Verimli ve kaliteli tarımın nasıl yapılacağı düşünülmeli-

TARMAKBİR Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ayar, Eker-Mak Şirket Müdürü Cahit Tekbaş, Genel Sekreter M. Selami İleri ve Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ali İhsan Acar ile sektörün tarihinden hacmine hatta alınması gereken tedbirlere kadar geniş bir çerçevede söyleşi yaptık.

dir. Bazı yerlerde bu kavramlar yanlış anlaşılıyor. Verimin kaliteli ürünle karıştırılmaması gerekir. Geçtiğimiz günlerde Fransa'da yapılan uluslararası bir kongrede bazı konuşmacılar, Türkiye'de tarım makinelerinde büyük gelişme olduğunu; Afrika'da, Ortadoğu'da tarım makineleri sektöründe Türkiye'nin parlayan yıldızı olduğunu söylediler. Biz bu beklentiye hızla cevap vermek zorundayız. Eğer biz

beklenmeye cevap veremeysek bize tarım makinesi ölçüğü olarak en yakın ülkeler bu boşluğu doldurur.

Peki, tarım sektörünün gelişimi için devlet ve özel sektör bünyesinde yapılması gereken çalışmalar nelerdir?

MA: Bizler üreticiyiz, üretim yaptıkça mutlu oluyoruz. Üretim kadar önemli bir konu ise çiftçimizin alım gücüdür. Alım gücü ise büyük ölçüde

dış etkenlere bağlıdır. Son yıllarda etkisi hissedilen tarım makineleri alımlarına verilen devlet destekleri sayesinde en azından "acaba hava kurak mı gidecek, devlet çiftçinin ürününe yüksek fiyat mı verecek mi?" gibi konuları daha az düşünür olduk. Bu tür konular bizlerin meşguliyetini hafifletince, biz de Ar-Ge'ye, teknolojiye ve ihracata yöneldik. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bu sektöre çok büyük canlılık verdi. Sanayi Bakanlığımızın makine imalatçılarına bakışı, sektörün gelişmesine yönelik çalışmaları bize güç ve moral verdi. Bizler profesyonel kadrolarla yönetimde iş yapan firma sahipleriyiz. Zor kazandığımız için kalifiye eleman istihdam etmekte güçlüğ çekiyoruz. Bu nedenle bürokratik çalışmalarda zorlanıyoruz ve sıkılıyoruz. Tabii ki yasal mevzuat ve prosedür olacak; ama bizlere biraz daha kolaylık sağlanmalı ve daha az bürokratik işlemlerle uğraşmalıyız.

Tarım makineleri sektöründe büyümek isteyen firmaların zor süreçten geçtiği söylenebilir mi?

Ali İhsan Acar: Herkes kendi hareket alanında bir şeyleri doğru

yaptığını düşünüyor; ama sektörün bütününe bakmamak gibi bu güne kadar yaptığımız bir ihmalkârlığımız oldu. Tarım makineleri bölümü olarak muhatap olduğumuz önemli alanlardan biri imalat sektörüdür. Zaman zaman bir araya geliyoruz; ancak bu yıllar içerisinde çok seyrek oluyor. Mesela bizim her yıl düzenli kongrelerimiz gerçekleşiyor, imalatçılarımızı buralarda görmek istiyoruz. Onlar da bizleri fuarlarda görmek istiyorlar.

Fakat özellikle son zamanlarda bu konuda ciddi ve sevindirici gelişmeler var.

Bunun yanı sıra bürokrasi gerçekten çok sıkıntılı. Ar-Ge anlamında bizlerin firmalara proje yapması gerekiyor. Proje yapma konusuyla ilgili olarak firmalarla konuştuğumuzda da Ar-Ge personeli istihdam edecek durumda olmadıklarını görüyoruz. Doktora yapmış, master yapmış araştırmacı, ziraat mühendisleri gibi kişileri istihdam edecek güçleri ve bilinçleri yok. Zaten Ar-Ge'ye ayıracak bütçeleri de yok. Bütçe kaynaklarını Türkiye'de ancak projelerle geliştirebiliriz. Tarım makineleri imalatçılarının birçoğunun bu Ar-Ge desteklerinden bilgisi yok, bir kısmı da bu destekleri nasıl kullanabileceklerini bilmiyor. Böyle proje destekleri de var, yok değil; ancak bunların ciddi bürokratik işlemleri var. Üniversiteler bu konuda imalatçılara yardımcı olabilir.

Tarım makineleri üretiminde Ar-Ge'nin rolü nedir?

MA: Teknolojik gelişim sağlama konusunda bizim en önemli probleminiz Ar-Ge. Bir imalatçı bir tarım makinesi tasarlar. Tasarımı yapılan makinenin işlevine göre ekim, dikim, hasat gibi işler için denenmesi gerekir. Bu ürünün arazide denenmesi gereklidir. Bir tarım makinesini arazide denemek için en fazla 90 günümüz vardır. O dönemde arazi şartları değişir, kuraklaşır ya da yağış alır, çamur olursa işimiz çok zorlaşır. O dönemde Ar-Ge büronuz yapılan makineye 'tamam' demezse çalışmalarınız bir sonraki seneye

Mustafa Ayar kimdir?

1948 Yenice köyü Polatlı'da doğan Mustafa Ayar; bir süre çelik konstrüksiyon işi yaptıktan sonra 1973 yılında iki kardeşi ile birlikte Altınörs ismi altında tarım makineleri imalatı yapmaya başladı. Ülkemiz ekonomisinde ve gıda sektöründe önemli yeri olan şekerpancarı hasadının elle yapılması nedeniyle 1983 yılında Altınörs markası altında; ülkemizde ilk yerli pancar hasat makinesini Türk tüketicisinin hizmetine sundu. Sonraki yıllarda bu makinenin değişik modellerinin üretimini yapan Ayar; 1999 yılında ilk yerli kendi yürür hidrostatik tahrikli makinesini üretti. Mustafa Ayar; 1998-2002 yılları arasında Türk Tarım Alet ve Makinaları İmalatçıları Birliği (TARMAKBİR) Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptı. Kısa bir ara veren Mustafa Ayar, 2008 yılından bu yana TARMAKBİR'in Yönetim Kurulu Başkanlığı görevine devam etmektedir.

kalır. Dolayısıyla sektörümüze, özel destekler verilmeli; banka kredilerinde bize daha toleranslı davranılması gerektiğini düşünüyoruz. Bir tarım makinesinin on yıl ömrü vardır.

Ortak Ar-Ge projesi yürütmek istediğiniz firmalarla yaşadığınız olumlu ve olumsuz durumlar hakkında bilgi verebilir misiniz?

AİA: 'Proje yapalım' deyince firmalardan bize gelen ilk sorun kırtasiye masrafı ve bürokratik işlerin zorluğu üzerine oluyor. Alışkın olduğumuz

Gelecekteki stratejik konunun tarım olduğuna dikkat çeken TARMAKBİR Yön. Krl. Bşk. Mustafa Ayar; "Dünyada tarım makineleri sektöründe Türkiye'nin parlayan yıldız olduğu söyleniyor" dedi.

Günümüzde GPS sistemlerinin ve mekatronik uygulamalarının Türkiye’de yeni yeni devreye girmesiyle sektör gelişimini hızlandırdı.

için bize bu durum kolay geliyor. Akademik ruhun dinginliği, ticari ruhun tez canlılığıyla çelişiyor. Bizim ürettiğimiz bilgi akademik bilgidir; ama onlar ticari bilgiye dönüşmesini isterler. Bizim bilgilerimiz de ticariye dönüşecektir; ama bu dönüştürme işini birlikte çözmemiz gerekir. Formül belli aslında.

Büyük sektörlerde -otomotiv gibi- bu iş birliği biraz daha oturmuş durumda. Bizlerin de somut olan, üniversitemizde devam ettiğimiz projelerimiz var. Mesela ben bir firmaya gidip imalatıyla ilgili sorunları hakkında konuşup, sorunları belirleyip, ona proje hazırlamam ve geliştirmem konusunda iletişim eksikliği yaşıyorum. Bizler üniversitede konu bulmakta da zorlanıyoruz. Konu buluyoruz; ama bulduğumuz konular rafta kalabiliyor.

Genel olarak sektör ve üniversite iş birliği için neler söylenebilir?

MA: Mart ayının başında düzenlenen Konya Fuarı’nda üniversitelerin Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölüm Başkanları’nı fuarımıza davet ettik. Oturduk, ilk defa bir araya

geldik. Bu birlikteliğin devam etmesi gerektiğine dair mutabakata vardık. Bu bir başlangıçtı. Bundan sonra daha içerikli, daha gündemli toplantılar gerçekleştireceğiz.

AİA: Üniversitelerin en önemli sıkıntısı uygulamadan uzak olmalarıdır. Biz tarım makinelerinin deneylerini yapıp, Türk tarımına uygunluk raporu hazırlayarak, çiftçimize ve dolayısıyla ülke tarımına önemli bir hizmet yaptığımızı düşünüyoruz. Deney yapma işi bizi uygulama yapmaya bağlayan en önemli araçtır. Deneylerden dolayı onların yaptığı makineleri biz uygulamada çalıştırıyoruz, performanslarını ölçüyoruz, teknik yönden yeterliliklerine bakıyoruz. Biz de buradan çok şey öğreniyoruz. Deneylerde bir takım şeyler aksak gidiyorsa ona göre önerilerde bulunuyoruz. Ama bildiğimiz anlamda Ar-Ge değil.

CT: Son dönemlerde özellikle resmi taraf olan üniversiteler, Sanayi Bakanlığı ve Tarım Bakanlığı ile ilişkilerimizi arttırdık. Geçtiğimiz yıllarda meydana gelen makas açıklığını iyi ilişkiler kurarak kapattık. Devlet, sanayici, çiftçi iş birliğini

sağlayıcı diyaloglar kurarak sorunları sesli düşünür hale geldik. Bir sonraki aşamada da uygulanabilir hale getireceğiz. Geçtiğimiz günlerde Konya'da yapılan Tarım Fuarı kapsamında Tarım Makineleri Bölümü bulunan 16 üniversitenin hocaları ile bir araya gelerek üniversite-sanayii iş birliği ile ülke ekonomisine nasıl daha yüksek katma değer sağlarız konularının değerlendirildiği görüşmeler yapıldı.

Dünya ile kıyasladığımızda Türkiye tarım makineleri sektörü için neler söyleyebiliriz?

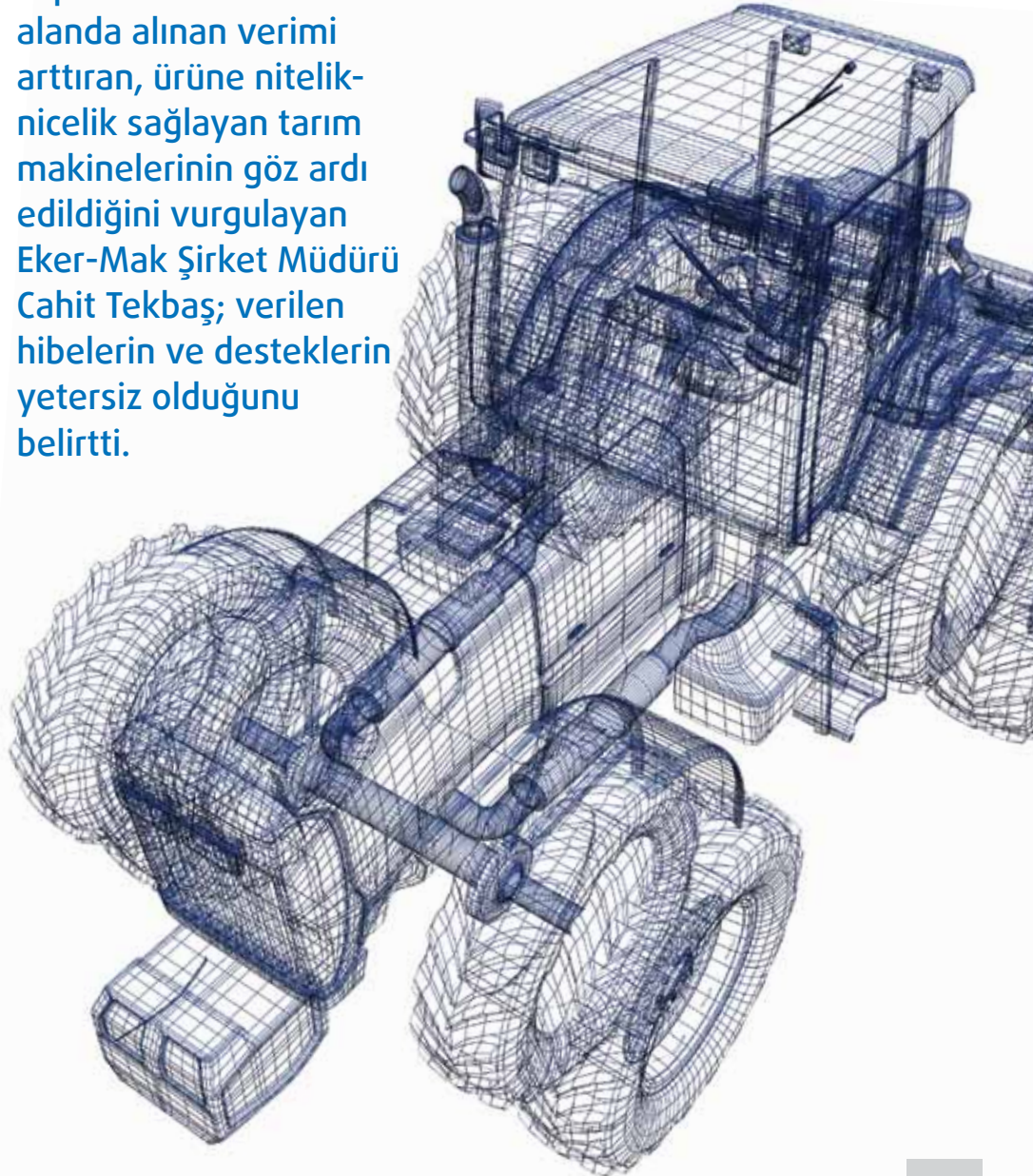
M. Selami İleri: Almanya'nın tarım makinesi ihracatı neredeyse Türkiye'nin makine ihracatı kadardır. Bu nedenle tarım makineleri sektörü son derece ciddiye alınması gereken bir sektördür. Son zamanlar hariç sektörümüz bu konuda yeterince destek alamamıştır. Almanya, İtalya ve İspanya gibi ülkelere ihracat konusunda devlet imalatçılara büyük destekler sağlıyor. Bizim ülkemizde ise maalesef destekler kâğıt üzerinde kalıyor ve gerçekleşmiyor. Kuzey Afrika ülkeleri, Irak, Bulgaristan, Yunanistan, Romanya, Amerika bizim önemli ihracat pazarlarımızdır. İspanya, İtalya gibi rakibimiz ülkelerin birçoğunun burada ticaret ofisleri var. Bu ofisler hem bu ülkelerdeki firmalar için yeni pazarlar arıyor, hem de iş birliği için çalışmalar yapıyorlar. Biz de ise yabancı ülkelerde birer tane ticaret müşavirimiz var. Bu kişi yaş meyveden tekstil makinesine, mobilyadan tarım makinesine kadar her sektöre baktığı için yeterince fayda sağlayamıyoruz. Hâlbuki ilk etapta TOBB gibi bazı birliklerdeki maddi kaynakların bir kısmını kullanarak hedef pazarlarımızda ticaret müşavirlerimizin sayısı artırılabilir. Sektörümüz ihracatta dünya klasmanında ortalama olarak 20'nci sırada yer almaktadır. İhracatımızın dünya ihracatından aldığı pay yüzde 1'in altındadır. Bununla birlikte son yıllarda ihracat-ithalat dengesini pozitifçe çevirmeyi başardık. Makine sektörü ithalat açığı veriyor ama

Cahit Tekbaş kimdir?

1958 Polatlı Ankara doğumlu olan Cahit Tekbaş; evli, üç çocuk babasıdır. 1975 yılında sermaye şirketi olarak kurulan Eker-Mak Tarım Makinaları'nın ortağı ve şirket müdürü olarak halen görev yapmaktadır. Cahit Tekbaş; Ankara Sanayi Odası Meslek Komitesi üyeliği, Polatlı Sanayici ve İşadamları Derneği Yönetim Kurulu üyeliği, Polatlı Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet Başkan vekilliği, Türk Tarım Alet ve Makinaları İmalatçıları Birliği Yönetim Kurulu üyeliği gibi sivil toplum kuruluşlarında toplumsal görevlerini yerine getirmektedir.

Topraktan birim alanda alınan verimi arttıran, ürüne nitelik-nicelik sağlayan tarım makinelerinin göz ardı edildiğini vurgulayan Eker-Mak Şirket Müdürü Cahit Tekbaş; verilen hibelerin ve desteklerin yetersiz olduğunu belirtti.

sektörümüzde bu pek söz konusu değil.

Sizce dünya makine sektörü ile ülkemiz arasındaki farklılıklar nelerdir?

CT: Ocak ayında Fransa'nın Paris şehrinde düzenlenen, dünyada gelişen tarım teknolojileri sektörüne yönelik bir oturum yapıldı. Bu oturumda sunum yapan ülkelerin performanslarına bakarak ülkemiz ile kıyasladığımızda çok büyük farklar olmadığını gördük. Oysa bizim ülkemizde de sektörde yer alan meslektaşlarımıza makine üretirip kendi markalarını vurduklarını biliyoruz. Biz bu seviyedeyiz. Ama birilerinin bizim mevzuat açısından önümüzü açmasını istiyoruz, yürüyün demelerini bekliyoruz. Bu açıdan son dönemde yapılan gelişmeleri önemsiyoruz. Kuzey Afrika, Güney Afrika ülkeleri, komşumuz Arap ülkeleri, Balkan ülkeleri ve Türk Cumhuriyetleri bizim potansiyel pazarımızdır. Ama Türk Cumhuriyetleri'nde hala bankacılık hukuku oturmuş değil. Karşımızda ciddi bir alıcı veya kurum bulamıyoruz. Bu ülkeler ile olan ticaretimizde

devletimizi aracı olarak görmek istiyoruz.

Türkiye'nin tarım sektörünü dünya devleriyle kıyasladığınızda ne gibi sonuçlar alıyorsunuz?

AİA: Gelişmiş batılı ülkelerde bize şu anda verilen desteğin çok daha fazlası var. Bizim ülkemizde ise bu daha yeni ivme kazandı. Oysa Türkiye'de firmaların yüzde 25'i direkt, yüzde 37'lik kısmı da dolaylı olarak tarımdan destek alıyor. Yani batılı ülkelerde verilen destekler bizim ülkemizde uygulanır hale gelse bizler ihya oluruz. Mesela Almanya mazot desteği veriyor. Benim verdiğim yeşil mazotu tarımda kullanacaksın diyor; ama günlük hayatta kullanılırsa çok büyük cezaları oluyor. Dünya ile

Üniversitelerin en önemli sıkıntısının uygulamadan uzak olmaları yönünde açıklama yapan Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bölüm Başkanı Ali İhsan Acar; "Herkes kendi hareket alanında bir şeyleri doğru yaptığını düşünüyor; ama sektörün bütününe bakmamak gibi bugüne kadar yaptığımız bir ihmalkârlığımız oldu" dedi.

Türkiye çok farklı. Türkiye’de belli ekonomik sınırlar var. Bunların hepsine kendi içerisinde çözüm bulunabilir. Mesela makinelerimiz çok pahalı değil. Avrupa’da fuarlarda görüyoruz; fiyatlar 300 bin eurolardan başlıyor; ancak bizde daha makul seviyelerde. Bugün zengin ülke Almanya’da bile ortak makine kullanımına yönelik kooperatifler, makine trenleri var. Bu trenler nerede iş varsa oraya gidiyor. Türkiye’de aslında bunun uygulaması var. Örneğin; biçerdöverde müteahhitlik şeklinde uygulanıyor. Mardin’de yazın başında başlıyor, aynı biçerdöverler Trakya’ya kadar gidiyor. Hatta aynı biçerdöverleri gemiye koyup Rusya’ya gönderiyorlar. Böylece makinelerin kullanım süresi uzuyor ki bu da bizim makinelerin ekonomik ömrü açısından çok istediğimiz bir durum. Bu her anlamda çok enteresan, ayrıca bu biçerdöverle ilgili durum yalnızca Türkiye’de var. Başka ülkede yok.

Sektöre olumlu yansıyan destekler var mı?

CT: Son zamanlarda tarım makinesinin önemi ortaya çıktı. Kırsal kalkınma destekleri adı altında çiftçinin ihtiyacı olan alet ve ekipmanlar yüzde 50 hibe desteği ile desteklenmektedir. Ancak kaynak son derece

M. Selami İleri kimdir?

1970 Ankara doğumlu olan M. Selami İleri; 1992’de İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi’nden mezun oldu. Mezun olmasından sonra bir yıl MKE Taksan Takım Tezgâhları Fabrikası’nda imalat mühendisliği yaptı. 1995 yılında TARMAKBİR’de teknik müşavir olarak göreve başladı. Makine Sanayi Sektör Platformu İcra Kurulu Üyeliği, Tarımsal Mekanizasyon Kurulu’nda Başkan Yardımcılığı görevlerinin yanı sıra MAKTEK Makine Teknik Komitesi Üyeliği ile birlikte Tarım Makinaları Alt Komitesi Grup Sekreterliği’ni de yürütmektedir. M. Selami İleri halen TARMAKBİR’de Genel Sekreter olarak hizmet veriyor.

yetersiz olup, müracaat edenlerin yüzde 10’u desteklerden faydalanmaktadır. Alım gücü düşük olan veya atıl durumda kalan makinesini yenilemek isteyen çiftçi beklentisini daha sonraki yıllara ötelemektedir. Buna rağmen sektöre katkı sağlayarak biz imalatçıların moralini yükseltti. Önümüzdeki yıllarda da desteklerin artarak devam edeceği düşüncesiyle Ar-Ge faaliyetlerimizi arttırmaya, CNC takım tezgâhları alt yapımızı güçlendirmeye, çiftçimizi daha nitelikli, kaliteli, GPS ve mekatronik sistemli tarım makineleri ile buluşturmanın yanı sıra uluslara-

Almanya’nın tarım makinesi ihracatının neredeyse Türkiye’nin makine ihracatı kadar olduğuna dikkat çeken TARMAKBİR Genel Sekreteri M. Selami İleri; tarım makineleri sektörünün son derece ciddiye alınması gerektiğini belirtti.

rası rekabete açık üretimler yapmak yönünde ufukumuz açıldı.

Desteklerin ne gibi sosyolojik etkileri var?

CT: Olayın sosyolojik boyutuna bakarsak, bugün ülkemizde Güneydoğu'dan, Doğu'dan büyük şehirlere göç oluyor. Göçün temelinde bölgedeki terör hareketlerinin yanı sıra insanların tarımdan geçim yapamaz halini görmekteyiz.

Oysa bölge çiftçisinin tarımsal mekanizasyon seviyesini yükselterek birim alandan alınan ürün miktarının artmasının yanı sıra nitelikli, nicelikli, ürün olarak ekonomik seviyesi yükselecektir. Çiftçiler bağ, bahçe ve tarlasından geçim yapabilir hale gelirse göç etmek gibi bir eyleme girmeyecektir. Destek miktarları arttığı takdirde kentte de mutsuz ve geçim sıkıntısı çekerek yaşayan halk kentten kırsal alana tersine göçe başlayacaktır. Desteklerin artmasını bu yüzden son derece önemsiyoruz. Bu da bizim işimizin sosyal bir boyutudur.

Ölçek ekonomisinin tarım makineleri sektörü ve dolayısıyla makine sektörüne nasıl bir etkisi var?

MA: Her ülkede olduğu gibi bizim ülkemizin de kendine göre avantajları ve dezavantajları bulunmaktadır. Ama şu an bize destekler sağlandığı takdirde bu konunun aşılması için hiçbir engel yok. Türkiye zaman içerisinde tarım işletmeciliğine geri

dönmek ve bu anlamda ilerlemek durumunda kalacak. Bu süreçte ancak bizim tarım makineleri imalat sektörümüzün küçük ölçekte olması çok ciddi bir engel değil. Bizim tek sıkıntımız Ar-Ge'nin uzun sürmesi ve arazideki çalışmalarımızın ancak yılda bir kere denemeye müsaade etmesidir.

CT: Bu konuda 2005 yılında Avrupa Birliği Müzakereleri'ne biz de TARMAKBİR çatısı altında katıldık. Orada bizim vermiş olduğumuz tebliğlerden bir tanesi miras hukukuyla ilgiliydi. Bölünebilir arazi yapısının 20 dönümden aşağıya olmamasını biz orada tebliğ olarak sunduk ve bu orada kabul gördü. Elbette ki gelişmiş ülkelerde tarımı yapan köyde çalışan kişilerdir. Bizde bu anlamda miras hukuku yeni yeni şekillenmeye başladı. Ama kadastro anlamında henüz bir arazi birleştirme çalışması başlamadı. Özellikle tarlalar arasında (bölgesel ifadeyle an/tonç diye tabir edilen) kısımlarda ürün kaybımız çok fazla. Miras hukukundan dolayı şehirde yaşayan kişi babadan kalan tarlasının yerini bile bilmiyor. Bu şekilde atıl kalan yerlerimiz bulunuyor.

Ali İhsan Acar kimdir?

Eğitim dönemlerini Ankara'da geçirmiş olan Prof. Dr. Ali İhsan Acar, dört yıldır Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makineleri Bölüm Başkanlığı görevini sürdürmektedir. Prof. Dr. Ali İhsan Acar 27 yıllık akademik yaşamında fakültenin değişik kurullarında uzun sürelerde görev yapmıştır. Ağırlıklı olarak tarım makinelerinin tasarımı ve tarımda iş güvenliği konularında çalışan Acar; alanında yapılan bilimsel çalışmalarda jüri üyesi, panelist ve hakem olarak birçok rapor düzenlemiştir.

Asansör ve aksamları ihracatımız yükselişte

Türkiye'nin asansör sektörü ihracatı 2009 yılında 73 milyon dolar gerçekleşti. 2010 yılında sektör ihracatı yüzde 17 oranında artarak 85,6 milyon dolar seviyesine yükseldi. 2009 yılında Türkiye'nin asansör ihracatı yaptığı ülkeler arasında İran 16,7 milyon dolar ile birinci sırada yer aldı.

ASANSÖR VE AKSAMLARININ TARİHİ

Kaldıraç sistemiyle işe başlayıp bugünkü formuna ulaşan asansörlerin gelişimi 1700'ü yıllara dayanıyor. 1803-1804 yılları arasında İngiltere'deki babasından devraldığı fabrikada William Strutt, ilk insan/yük asansör problemini çözen tasarımı yaptı. Kayış kasnak tipi elle tahrik sistemli bir craine üreten Strutt'tan sonra 1812 tarihinde Frost çalışma mekanizması fren kasnağı, iki sabit ve iki serbest kasnak, iki nihayetsiz kayış ve bir değiştirme kayışından oluşan asansörü imal etti. Yük kaldırma sistemi imalatçıların ilklerinden biri olan Waterman, Harper Brothers Publishers için tasarımı John B. Corlisse'e ait buhar makine tahrikli bir yük asansörü yaptı. Yangın emniyetine dikkat ederek buhar kazanı, kömür deposu gibi sistemler birbirinden ayrılarak, 1885'te yük asansörü devreye verildi. 1886 yılında Holyoke'de, Parsons Paper

Company Mill benzer bir dişey yük taşıma sistemine sahip oldu.

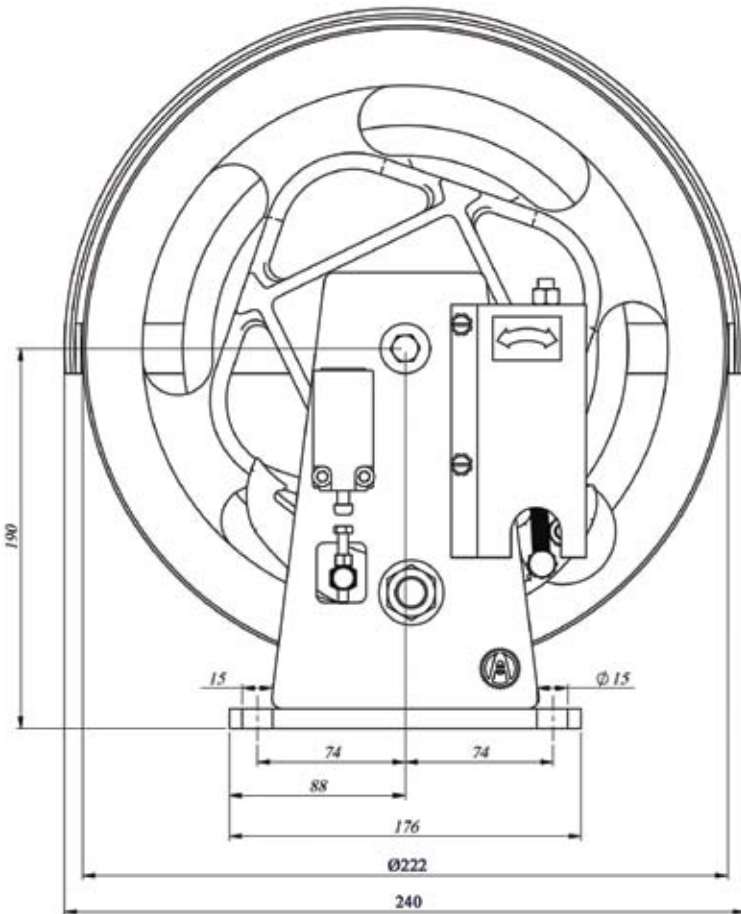
EFSANE OTIS

Elisha Graves Otis isminin bugün yolcu asansörü ile eş anlamlı olmasının sebebi onun zamanında bir efsane olmasıydı. 1854 yılının Mayıs ayında Otis, New York Crystal Palace'da geliştirilmiş asansörünü sergiledi. Tanıtım sırasında platform yüklendi, yükseltildi ve sonra askı halatı kesilerek, platform serbest düşmeye bırakıldı. Kalabalığın bakışları altında platform düşmedi ve frenledi. Böylece sistemin emniyetle kullanılabileceği ispatlandı.

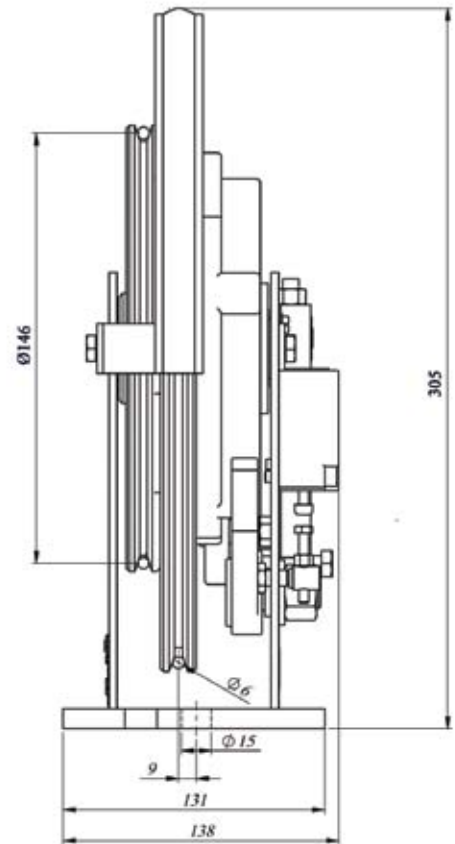
TÜRKİYE'DE ASANSÖRÜN GELİŞİMİ

Ülkemizde ilk elektrikli asansör İstanbul'da Pera Palas nedeniyle kullanılmıştır. Pera Palas Oteli'nde bir jeneratör oteli besliyordu ve bazen komşulara da elektrik verilir. İstanbul Çubuklu'da 1903 yılında

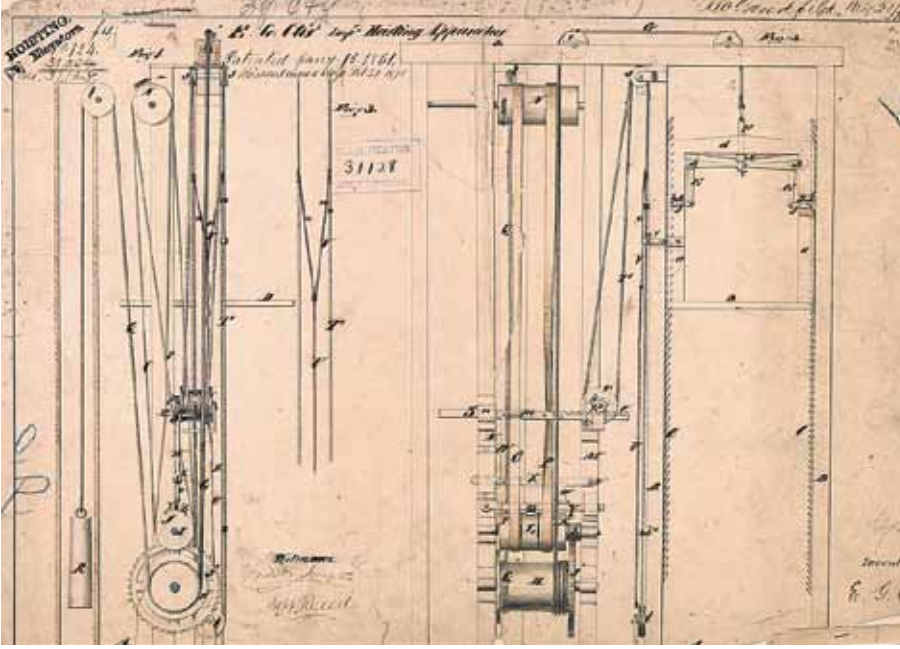
yapımı başlayan Hıdiv Kasrı'nda ise nadide eserlerden biri olan buharla çalışan üç asansör vardı. Bugün için dünyada çok büyük tarihi bir yeri olan bu modelde; üç asansör tek bir buhar kazanından tahrik ediliyordu ve bunun dünya asansör tarihinde büyük yeri vardır. Bu asansörlerde, her şey mekanikti. Tahrik ve kumanda sadece buhar gücü ile yapıyordu. Asansörü çağırmak için basılan buton bir valfe değiyor, kumanda alan asansör gideceği kata gelince, bir başka valfe basıyor, kapanan valf asansörü durduruyordu. İzmir'de 1907 senesinde su ile çalışan tarihi asansör bulunduğu semte ismini verdi. İş adamı Nesim Levi, 155 basamak ile birbirine bağlanan seviye farklı iki semt arasında, vatandaşlar zorlanmasına gönlü razı olmadığı için yaptırmış. Daha sonra modernleştirmek için sökülmiş ve yerinde halen bir asansör hizmet veriyor

Örnek Makara Sistemi

Örnek Asansör Sistemi

OTIS Kaldıraç Sistem Planı

TÜRKİYE'DE ASANSÖR DERNEKLERİ OLUŞUMU

Ülkemizde ilk kez 1971'de İstanbul Asansör Derneği ve 1972'de AY-SAD (Asansör, Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği) kuruldu. Daha sonra İstanbul ve İzmir başta olmak üzere birçok şehirde önemli asansör dernekleri kurularak sektörün bütün Türkiye'de olgunlaşması sağlandı. Bugün, dünya lideri asansör firmaları Türkiye'de doğrudan veya ortaklıklar olarak temsil ediliyor. Bu firmaların yanında gerek montaj, gerekse üretim ve ihracat gerçekleştiren çok sayıda yerli asansör firmaları mevcuttur.

DÜNYANIN EN HIZLI ASANSÖRÜ

Dubai'deki Burj Khalifa, (Burj Dubai - Dubai Kulesi) dünyanın en yüksek yapısı. 828 metre yüksekliğindeki gökdelenin yapımına 21 Eylül 2004 tarihinde başlandı. Binanın dışının inşaatı 01 Ekim 2009 tarihinde tamamlandı. Tam olarak faaliyete 04 Ocak 2010 tarihinde geçti. Dünyanın en uzun asansör sistemi bu binada kurulu olmasının yanı sıra en hızlı asansör sistemi olarak biliniyor. Asansörler saatte 64 km hızla hareket ediyor. Uzmanlara göre acil bir tahliye gerektiğinde en yüksek risk asansörlerde bulunuyor. Asansörler

hem ana, hem de acil güç ile çalışabiliyor. Bazı asansörler 'yaşam botu tahliyesi' modunda kullanılabilecek ve eğitilmiş personel bu asansörleri kullanarak ziyaretçileri belli katlardaki korumalı alanlara taşıyabilecek.

AKVARYUM MANZARALI ASANSÖR

Berlin'de Radisson SAS Otel'de konumlanmış olan 25 metre uzunluğundaki silindirik "Aquadom" adlı akvaryum, dünyada şu ana kadar yapılan en büyük akvaryum. Akvaryum 900 bin litre deniz suyu ve 56 çeşit toplam 2 bin 600 tane balığı bünyesinde barındırıyor. Ziyaretçiler tamamen cam kaplı bir asansörle, adeta akvaryumun içerisindeyken katlar arasında gezinip dalgıçlara el sallayabiliyorlar.

Berlin'deki akvaryum asansörü

Ülkemizde ilk asansör İstanbul'da Pera Palas Otelinde kullanılmıştır. İstanbul Çubuklu'da 1903 yılında yapımına başlanan ve Hidiv Kasrı'nda zamanında kullanılan nadide eser, üç asansörün tek buhar kazanından tahrik edilmesi nedeniyle dünya bazında çok büyük öneme sahiptir.

Dubai'deki Burj Khalifa

DÜNYADA ASANSÖR MAKİNELERİ

Asansörler ile asansörlere ait aksam ve parçalar sektörü, dünyada ithalatın ve ihracatın yoğun bir şekilde gerçekleştiği kalemlerin başında geliyor. Birleşmiş Milletler (BM) İstatistik Bölümü verilerine göre 2008 yılında 5,5 milyar dolar olan asansör ihracatı yüzde 20,9 oranında azalarak 2009 yılında 4,3 milyar dolara geriledi.

Almanya, asansör ihracatında ilk sırada yer alıyor. Almanya'nın asansör ihracatı 2009 yılında yüzde 12,3 azalarak 651 milyon dolar olarak gerçekleşti. Almanya'yı İtalya (579 milyon dolar) ve ÇHC (557 milyon dolar) takip ediyor. Dünya asansör ihracatının yüzde 41'ini Almanya, İtalya ve Çin gerçekleştiriyor. İlk on ülke arasında en büyük azalma yüzde 34 ile İngiltere'de yaşandı.

Asansör ihracatında ilk sırada yer alan Almanya'yı İtalya ve ÇHC takip ediyor.

ASANSÖR İHRACATINDA BAŞLICA ÜLKELER (BİN \$)

		2006	2007	2008	2009	DEĞİŞİM (08/09)
1	ALMANYA	488.484	632.799	742.623	651.612	-12,3
2	İTALYA	487.403	601.858	718.484	579.274	-19,4
3	ÇHC	282.338	441.315	746.610	557.990	-25,3
4	FRANSA	349.475	483.830	533.248	432.743	-18,8
5	İSPANYA	303.928	316.959	395.545	369.509	-6,6
6	JAPONYA	188.720	196.655	253.773	249.591	-1,6
7	HOLLANDA	101.147	177.785	232.909	188.888	-18,9
8	TAYLAND	128.489	201.695	230.704	184.092	-20,2
9	BELÇİKA	120.974	173.786	208.245	150.302	-27,8
10	İNGİLTERE	266.017	310.906	227.357	150.120	-34,0
	DİĞER	804.379	1.052.208	1.272.302	883.828	-30,5
	TOPLAM	3.521.354	4.589.796	5.561.800	4.397.949	-20,9

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

ASANSÖR İTHALATINDA BAŞLICA ÜLKELER (BİN \$)

		2006	2007	2008	2009	DEĞİŞİM 08/09
1	İNGİLTERE	246.508	353.762	342.083	247.821	-27,6
2	ÇHC	172.349	223.382	189.270	215.153	13,7
3	RUSYA	149.706	240.084	378.833	207.082	-45,3
4	HOLLANDA	123.666	189.167	239.582	166.166	-30,6
5	FRANSA	72.368	88.239	129.665	154.796	19,4
6	İSVİÇRE	123.238	143.566	171.983	139.892	-18,7
7	AVUSTRALYA	71.026	108.581	153.442	126.282	-17,7
8	SINGAPUR	29.041	39.357	95.952	120.702	25,8
9	ALMANYA	95.079	111.498	134.979	119.057	-11,8
10	ÇEK CUMHURİYETİ	34.580	50.662	54.306	106.892	96,8
	DİĞER	2.078.478	2.802.185	3.247.135	2.473.284	-23,8
	TOPLAM	3.196.039	4.350.483	5.137.230	4.077.127	-20,6

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

İTHALAT LİDERİ İNGİLTERE

2009 yılında sektör ithalatı yüzde 20,6 oranında azalarak 5,1 milyar dolar seviyelerinden 4 milyar dolar seviyelerine geriledi. İngiltere 247 milyon dolar ithalat ile dünya sıralamasında birinci konumunda yer aldı. İngiltere'nin ardından asansör ithalatı gerçekleştiren Çin ise 2009 yılında 215 milyon dolar ithalat gerçekleştirdi. Sektör ithalatında önde gelen diğer

ülkeler sırasıyla Rusya, Hollanda ve Fransa'dır. Asansör sektörü ithalatında ilk on sırada yer alan ülkelerin genelinde ithalatında azalış görülmüştür. Azalış yüzdeleri Rusya'da yüzde 45,3, Hollanda'da yüzde 30,6, İngiltere'de yüzde 27,6, İsviçre'de yüzde 18,7, Avustralya'da yüzde 17,7, Almanya'da yüzde 11,8 olarak gerçekleşti.

İngiltere dünya asansör sektörü ithalatı sıralamasında birinci sırada yer alırken; Çin, Rusya, Hollanda ve Fransa ilk beş ülke olarak İngiltere'yi izliyor.

SEKTÖRÜN TÜRKİYE'DEKİ DURUMU İHRACATTA YÜKSELİŞE DEVAM

Türkiye'nin asansör sektörü ihracatı 2009 yılında 73 milyon dolar olarak gerçekleşti. 2010 yılında sektör ihracatı yüzde 17 oranında artarak 85,6 milyon dolar seviyesine yükseldi. 2009 yılında Türkiye'nin asansör ihracatı yaptığı ülkeler arasında İran 16,7 milyon dolar ile birinci sırada yer aldı. İran'ı 7,8 milyon dolar ile Suudi Arabistan ve 6,9 milyon dolar ile Irak takip etti. Gürcistan ve Libya, en fazla ihracat gerçekleştirilen ilk on ülke arasında en çok ihracat artışı kaydedilen ülkeler oldu. Türkiye'nin asansör sektörü ihracatı gerçekleştirdiği ilk on ülke arasında ihracatımızda düşüş yaşanan ülke bulunmadı.

Ülkemizde sektör ihracatı 2010 yılında yüzde 17 oranında yükseldi. İran 16,7 milyar dolar ile ihracatta birinci sırada yer alırken S.Arabistan ve Irak İran'ı takip ediyor.

TÜRKİYE'NİN ÜLKELERE GÖRE ASANSÖR SEKTÖRÜ İHRACATI (\$)

	ÜLKE ADI	2007	2008	2009	2010	DEĞİŞİM 09/10 %
1	İRAN	10.065.677	14.846.493	13.284.326	16.743.443	26,0
2	S. ARABİSTAN	4.578.597	6.220.228	6.064.310	7.891.261	30,1
3	IRAK	1.936.164	1.970.289	4.454.288	6.914.391	55,2
4	RUSYA	3.556.517	4.279.744	2.573.688	5.412.196	110,3
5	AZERBAIJAN	3.571.658	4.762.117	3.712.838	4.168.112	12,3
6	GÜRCİSTAN	1.790.548	2.624.002	1.186.747	3.694.468	211,3
7	MISIR	1.725.309	2.340.737	2.459.593	3.396.000	38,1
8	LİBYA	225.968	587.272	985.009	3.082.006	212,9
9	SURİYE	2.642.192	3.356.949	2.572.724	2.938.933	14,2
10	KAZAKİSTAN	2.540.951	3.558.459	1.364.710	2.196.050	60,9
	DİĞER	37.100.671	41.726.476	34.568.928	29.188.712	-15,6
	TOPLAM	69.734.252	86.272.766	73.227.161	85.625.572	16,9

Kaynak: TÜİK

ASANSÖR SEKTÖRÜ İTHALATI (\$)

	ÜLKE ADI	2007	2008	2009	2010	DEĞİŞİM 09/10 %
1	ÇHC	26.767.144	28.066.583	19.299.660	34.128.527	76,8
2	İSPANYA	13.525.691	14.184.277	9.774.831	14.352.938	46,8
3	İTALYA	18.348.341	21.701.205	11.471.961	12.099.156	5,5
4	AVUSTURYA	1.575.368	2.086.546	1.917.111	11.364.695	492,8
5	YUNANİSTAN	7.538.953	10.439.812	7.131.497	8.570.255	20,2
6	ALMANYA	10.334.384	9.218.745	4.936.963	6.610.541	33,9
7	FRANSA	8.484.896	7.592.384	8.240.340	3.576.215	-56,6
8	İSVEÇ	1.242.625	961.343	677.693	2.686.532	296,4
9	İSVİÇRE	3.599.689	3.646.933	1.853.584	2.242.527	21,0
10	TAYLAND	2.691.516	1.140.322	1.506.983	1.630.016	8,2
	DİĞER	2.664.111	5.729.599	4.243.564	4.618.797	8,8
	TOPLAM	96.772.718	104.767.749	71.054.187	101.880.199	43,4

Kaynak: TÜİK

İTHALATIMIZ 102 MİLYON DOLAR

Türkiye'nin 2009 yılında 71 milyon dolar seviyelerinde olan asansör sektörü ithalatı, 2010 yılında yüzde 43 artarak 102 milyon dolar olarak gerçekleşti. 2010 yılında asansör sektörü ithalatımızda önemli yer tutan ülkeler arasında ilk üç sırayı Çin (34 milyon dolar), İspanya (14

milyon dolar) ve İtalya (12 milyon dolar) yer aldı. Türkiye'nin 2010 yılı sektör ithalatında ilk on ülkenin bir önceki seneye göre değişim oranlarına bakıldığında Avusturya (yüzde 493) ve İsveç (yüzde 296)'de görülen artış miktarları dikkat çekici düzeydedir. Tek büyük düşüş ise Fransa ile ithalatımızda kaydedildi.

TASİAD:

“Sektörün modernizasyona ihtiyacı var”

Türkiye asansör sektörü kısa bir süreç içerisinde pozitif yönde, çok hızlı bir biçimde ivme kazandı. Özellikle son dönemde yapılan yerli asansörler gerek dizaynı, gerekse kalitesiyle dikkat çekiyor.

Tüm Asansörcüler Derneği adı altında 1988 yılında kurulan, ancak günümüzde 80'e yakın üyesiyle Tüm Asansör ve İş Adamları Derneği (TASİAD) olarak faaliyet gösteren derneğin Yönetim Kurulu Başkanı Abdurrahman Aksöz ile sektör değerlendirmeleri üzerine bir röportaj gerçekleştirdik.

Öncelikle TASİAD'ın kuruluşundan bahsedebilir misiniz?

Sürekli değişen ve yenilenen sektörümüzde Avrupa'da ve dünyadaki gelişmelere paralel olarak standartları algılamak ve üyelerimize anlatmak için kurulan derneğimiz; üyelerimizin arz edilen ürünleri açısından tüketicilerin haklarını savunmak, haksız rekabet ve uygunsuz ürün ile ilgili önlemler almak ve mücadele etmekle beraber üyelerimizi dünya normlarındaki kuruluşlar seviyesine yükseltmek adına çalışmalarımızı yürütüyoruz.

Derneğimiz, 1988 yılında Seyit Ali Yazgan, Ethem Culum, Fahri Tunalı, Bekir Paşayığıt, Dursun Genç, Hamdi Ergün ve Rahman Vatansever öncülüğünde Tüm Asansörcüler Derneği TAD adı altında kurulmuş ve daha sonra ismi Tüm Asansör Sanayici ve İş Adamları Derneği (TASİAD) olarak değiştirilmiştir. TASİAD 23 yıldır sektöre hizmet vermektedir. Dönemsel olarak Dernek Başkanlarımızın görev aldığı tarihler şöyledir:

1988-1992 Seyit Ali Yazgan (4 yıl)
1992-1993 Bekir Paşayığıt (1 yıl)
1993-1996 Dursun Atabek (3 yıl)
1996-1999 Ahmet Rasim Bulut (3 yıl)
1999-2000 Dursun Atabek (1 yıl)

2000-2002 Ahmet Rasim Bulut (2 yıl)
2002-2003 Dursun Atabek (1 yıl)
2003-2006 Seyfettin Akbaş (3 yıl)
2006-2013 Abdurrahman Aksöz (7 yıl)

TASİAD şu anda kaçınıcı dönemde, yönetim kurulunda kimler var?

Derneğimizin 2006-2013 döneminde Başkanlık görevini ben yürütüyorum. Orhan Zeki Sarıhan Başkan Yardımcılığı, Halit Bostancı ise Genel Sekreter görevinde bulunuyor. Metin Balıkcı Muhasip Üyemizken; Engin Çak, M. Emre Üstün ve İsmail Taşpınar Yönetim Kurulu Üyesi olarak hizmet vermektedir.

TASİAD'ta kayıtlı ortalama kaç üye bulunuyor, şehir sıralamasına göre üyeleriniz daha çok hangi bölgede faaliyetlerini sürdürüyor?

Derneğimize kayıtlı şu an 78 üyemiz bulunmaktadır. Üyelerimiz ağırlıklı olarak İstanbul Anadolu ve Avrupa yakasında faaliyet göstermekte, bununla birlikte bir kısım üyelerimizde Türkiye'nin değişik bölgelerinde yer almaktadır.

TASİAD üyelerine ne gibi avantajlar sağlıyor?

Marmara Bölgesi ve diğer bölgelerde asansörcülerle her türlü mesleki, maddi ve manevi yardım sağlamak; birbirlerine, üçüncü şahıslara, kurum ve kuruluşlara kanunlar çerçevesinde yardımcı olmak; üyelerin sosyal yaşantı ve kalkındırılmasında yardımcı olmak gibi amaçlar üzerine kurulmuş olan dernek bu yardım faaliyetlerini tüzüğün 22'nci maddesine göre yürütmektedir.

Üyeleriniz için ne gibi çalışmaları yürütüyorsunuz?

Derneğimiz, 1988 yılından bu yana montaj sonrasında ihtilafa düşmüş firmalara ve son kullanıcı olan kat maliklerine ya da asansör sahibine yönelik birliktirli kurulu oluşturarak asansör sektöründe bu yönde de katkıda bulunmaktadır. Ayrıca kalfalık, ustalık ve usta eğitici belgelerinin alınmasına yönelik kurslar açarak üyelerine bu belgelerin alınmasına yardımcı olmuştur. Yeni Asansör Yönetmeliği'nin hazırlanmasında Sanayi Bakanlığı'na görüş bildirmiştir. Derneğimiz, her yıl piyasa şartlarını göz önünde bulundurarak üyelerimizin uymasına yönelik asansör bakım fiyat listeleri yayınlamaktadır. Ayrıca derneğimiz 25.04.2006 tarihinde yürürlükteki 12255 sayılı Hizmet Yeri Yeterlilik Belgesi Alımı için gerekli kurallarda değişiklik yapmıştır. Çalışanların görev, yetki, sorumluluk ve eğitim durumları ile ilgili kriterler ve uyulması gereken hususlar konusunda TSE Standart Hazırlama Daire Başkanlığı ile gerekli yazışmaları yapmıştır. Bilgi ve beceri bakımından yeterlilik ile ilgili yapılacak işlemler, eğitim programlarının içeriği ve gerçekleştirilmesi ile ilgili işlemler TS 12361'e uygunluğun olma şartı aranmalıdır.

Ülkemizde üretim yapan makine üreticileri ihracat kısmında ne gibi sıkıntı yaşıyor?

Asansör imalatçısı üye firmalarımızın en önemli sıkıntısı, Türkiye'deki yerli üretici firmalarımızın üretmiş oldukları malın aynısının, benzerinin veya doğrudan rakibinin, gerek çok düşük

fiyatlarla gerekse mutlak ve yerli üretime göre artan biçimdeki ithalatı sebebiyle yerli üreticilerimizin pazar kaybına uğraması söz konusu olabilmekte ve üretim, satış, stok, karlılık, istihdam ve pazar payı gibi ekonomik göstergelerinde olumsuzluklar meydana gelebilmektedir.

Yerli üretim dalında ithalata bağlı olarak yukarıdaki biçimde olumsuzluklar meydana gelmesi ve ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli şartların bulunması halinde bu olumsuzlukların giderilmesi için gerek korunma önlemleri, gerek damping önlemleri ve gerekse diğer mekanizmalar çerçevesinde tedbirler alınması konusunda dernek olarak bir takım çalışmalar başlatılmıştır. Sektörde üretim yapan ve hizmet veren taahhüt firmalarımızın kalitesinin artırılması için eğitilmiş, nitelikli personele ihtiyaç duyulmakta ve verimliliğin artırılması ve teknolojilerin uygulanması bakımından bu tür girişimler büyük önem taşımaktadır.

Geçtiğimiz seneyi sizce asansör sektörü nasıl kapattı?

Geçtiğimiz 2010 yılına bir göz atarsak söylenen bütün olumsuzluklara rağmen kötü geçtiği söylenemez. Hatta 2009 yılına göre daha verimli bir yıl

olmuştur. Özellikle yılın ikinci yarısının son çeyreğinde devletin KOBİ'lere yönelik desteklerinin artması sektöre bir hareketlilik getirmiştir. Bu hareketlilik her yıl olduğu gibi resmi kurumların yapacakları ihalelerin yılın son aylarına kalmasının da büyük etkisi olmuştur. Ödeneğin geri gitmemesi için ihaleler yılın son üç ayına sıkıştığı görülür.

Asansör üreticilerinin size yansıyan en önemli sorunu nedir?

Ülkemizdeki mevcut asansörlerin en az yarısının modernizasyona ihtiyacı vardır. Belirli bir yaşı aşmış her asansörün modernizasyonu şarttır. Ya da bir başka deyişle gelişen teknoloji modernizasyonu şart kılar. Özellikle Avrupa'da yeni inşaatlar yapılmadığından dolayı oradaki sektör hemen hemen modernizasyonla ayakta durmaktadır. Belki ülkemizdeki durum henüz bu safhada değil; ancak asansörlerin yaşı ilerledikçe modernizasyonun kaçınılmaz bir durum olacağı ya da olduğu da bir gerçektir. Mevcut standartların mecburiyeti, son kullanıcılara ve bina yöneticilerine doğru anlatılabilmesi, sorumlulukların artması, eski asansörlerin modernizasyonunu bir ihtiyaç haline dönüştürmektedir.

Bu gibi sorunların önüne geçmek için ne gibi önlemler alınmalıdır?

Bu tespitlerden hareketle, sektörü oluşturan firmalar, ilgili bakanlıklar, sektör dernekleri, akademisyenler, meslek odaları, onaylanmış kuruluşlar, belediyeler, müteahhit firmalar, bu alanda görev yapan tüm teknik elemanlar ve asıl önemlisi yazılı ve görsel basınla birlikte uyum içinde hareket edebilmesi ile sektörün sorunlarının üstesinden gelinir. Piyasa gözetimi ve denetimlerinin sayısı artmadığı sürece ve tüketicinin kaliteyi satın alma yönünde secici olmadığı sürece yapılan yanlış imalatların önüne geçmek mümkün değildir.

İhracat yapan asansör makinesi üreticileri, ürünlerini göndermeden evvel hangi belgeleri tamamlamalıdır? İhracat esnasında sorun yaşamamaları için nelere dikkat etmeleri gerekir?

Dünya ticaretinin prensip kararları ve

temel ilkeleri Dünya Ticaret Örgütü (WTO-World Trade Organization) tarafından tespit edilir. Ancak ihracat ve ithalat işlemlerinden bilinmesi gerekli uygulamaya yönelik temel kuralları ise Milletlerarası Ticaret Odası (ICC-International Chamber of Commerce) belirler. İhracat işiyle uğraşan kişilerin öncelikle bu kuralları bilmesi gerekir. ICC Bültenleri temelde dünya üzerinde iki ayrı ülkede yerleşik ihracatçı ile ithalatçı arasında mal ve para hareketine ilişkin doğabilecek ticari uyumsuzlukları baştan önlemek amacıyla oluşturulmuş standart ticari kavramları ve bunların hukuki yorumlarını içermesi açısından oldukça önemlidir. İhracatçı olmak için herhangi bir belge veya izin sertifikasına ihtiyaç yoktur. İhracat yapmak isteyen firmalar, şirketlerini mutlaka kendi alanlarındaki ihracatçı birliklerine üye yapmak zorundadırlar. Türkiye'de gümrük beyannameleri ihracat gümrük işlemleri esnasında gümrük idarelerinden önce üye olunan ihracatçı birliklerine götürülerek onaylatılmak zorundadır. İhracatçı birliklerinin iştegi sahasına giren maddeler Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından belirlenir. İhracatçı firmalarımız ihracatçı birliklerine üye olurken giriş aidatı öderler. Ayrıca yıllık aidat adı altında her yıl düzenli olarak bir ücret ödememizin yanı sıra her ihracat esnasında da ihracat tutarı üzerinden nisbi aidat adı altında birliklere bir ücret öderler. Ana hatlarıyla ihracat işlemlerinde dikkat edilmesi gereken hususlar; mal hareketine ilişkin uluslararası kurallar ve teslim şekilleri, para hareketine ilişkin kurallar ve ödeme şekilleri, uluslararası ticarete kullanılan belgeler, ülkeler açısından ihracat prosedürleri ve ihraç ürünleri açısından ihracat prosedürleri kapsar.

TASİAD Yön. Krl. Bşk. Abdurrahman Aksöz

**AHMET ASANSÖR
KEMAL UYUMAZ**

"ÜRETİCİLERİMİZ ÇOK FEDAKAR"

"Tüm imalat sektöründe olduğu gibi asansör imalat sektöründe de sorunlar kalifiye eleman sıkıntısı, Uzakdoğu ülkeleri ile fiyat rekabeti, devletin alt yapı yatırımlarına ve teknik eleman eğitime verdiği

desteğin az olmasıdır. Ayrıca devletimiz KDV iadelerinin daha hızlı bir şekilde firmalara dönüşümünü sağlamalıdır. Tüm bu olumsuzluklara rağmen üreticilerimiz, büyük bir fedakârlık örneği göstererek karlarından ve mesailerinden feragat ederek şu an uygun bir zemin oluşan dış piyasada, Türk ürünlerinin kalitesini herkese kanıtlama çabasıdadır. Yani mahsullerinin biraz daha ilerde toplanacağı, daha güzel günlerin ve daha iyi karların olacağı inancıyla Türkiye ve geleceğimiz adına toprağa tohumlar atmaktadır. Şu andaki karlılığın emeklerin,

özverilerin, karşılığı olmamasına rağmen hepimiz adına güzel bir geleceğin hayali bile biz imalat ve ihracat firmalarının gerek yöneticilerini, gerekse personelini heyecanlandırmaya yetmekte; bu konuda bir kat daha fazla çalışmaya teşvik etmektedir. Bu heyecana ve çalışmaya devletinde eğitim imkânlarını seferber etmesi, sanayii dallarındaki kalifiye eleman sıkıntısı olan alanları iyi tespit edip bu noktalara yönelik kurslara ağırlık vermesi gerek firmalarımızın, gerekse toplumumuzun standardını daha da yükseltecektir."

**SİMGE ASANSÖR
MÜSLÜM BENLİ**

"REKABET ORANI ARTMALIDIR"

Asansör sektörü 'insan' faktörünün olduğu her türlü yaşama ve çalışma

mekânında hizmet vermektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren asansör firmaları arasında gerek yük asansörleri, gerekse insan ve tesise uygun asansörler üretilmektedir. Piyasada yer alan firmalar bakım aşamasında ileri detay analizler yaparak, güncel malzeme ve teknoloji bilgisi ile müşterilerine ekonomik ve hızlı çözüm sunma odaklı çalışmalar yapmalıdır. Müşteri memnuniyeti

her zaman ön planda tutulmalıdır. Genel anlamda tüm asansör firmalarının rahatsız olduğu ana konu sektörün rekabet oranları ile ilgilidir. Bu oran arttırılmalıdır. Rekabet arttıkça piyasada istihdam ve iş imkânları olabildiğince düşürüldü. Bu konu baz alındığında gerek çeşitli asansör dernekleri, gerekse devlet bir takım önlemler alma yoluna gitmelidir."

**ONUR ASANSÖR
AHMET ONUR**

"DENETİM DESTEK SAĞLAYACAK"

"Son yıllarda ülkemizde piyasanın daralmasıyla beraber herkesin istediği işi kontrolsüz ve bilinçsizce yapmaya çalışmasından dolayı 'merdiven altı imalat' diye tabir edilen

imalatçıların sayılarında artış yaşandı. Sayıları bir elin parmaklarını geçmeyen, vergisini ödeyen, işine yatırım yapan gerçek asansör imalatçıları ise bu nedenle iç piyasada çok zor durumda kalıyor. Ülkemizde asansör sektörüne dair yaşanan en önemli sorun merdiven altı üretim olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden denetimlerin masa başında yapılmasından ziyade bire bir imalat yapılan yerlerde yapılması gerekiyor. Denetim aslında bir anlamda tüm imalatçılarımıza destek olacaktır. Buna karşılık asan-

sör imalatçıları yurt dışı pazarlarına yöneliyor. Hal böyle olunca Avrupa firmaları ile rekabet edebilmemiz için bazı ürünleri ülkemizde temin edemediğimizden ötürü ithal etmek zorunda kalıyoruz. Ayrıca karşımıza peşin ödeme yapmadığımız için KKDF ve bu ürünü ülkemizde üretmediğimiz için TSE kontrolleri bir duvar gibi karşımızda beliriyor. Türk asansör imalatçıları bir taraftan merdiven altı üretim ile uğraşırken, bir taraftan da prosedürler ile uğraşiyor."

**BİR ASANSÖR
M. ERTUĞRUL KONUK**

**"GENEL FİYAT TARİFESİ
OLUŞTURULMALI"**

"Uzakdoğu menşeli mallar asansör sektöründe önemli boyutlarda dal-

galanma yaratmaktadır. Bu dalgalanmayı sektör oyuncularını, minimum zararlarla atlatabilmek için elinden geleni yapmaktadır.

Ham madde fiyatlarındaki sürekli değişiklikler, şu an itibarıyla yüksek ölçekte fiyatlarımızı dolayısıyla da karımızı stabil tutmamızı engellemektedir. Ülkemizde mevcut olan üreticilerin korunması amacı ile üretilen ürün ve ithal ürün dengesinin kurulmasını sağlayacak bir kısıtlama

veya ilgili ürünlerin ithalatının caydırıcı olmasını sağlamak gerekmektedir. Aynı zamanda satış rakamları ile ilgili yasal bir düzenleme ile yerli üreticileri koruyacak genel bir fiyat tarifesi oluşturma yoluna da gidilebilir. Asansör üreticileri, ülke genelinde ciddi oranda istihdam sağlamaktadır. Ancak belirttiğimiz sektörel problemlerden ötürü sıkıntı yaşamaktayız."

**CAN LİFT
EROL EROĞLU**

"MUAYENE DENETİM GEREKİR"

"1988 yılından günümüze asansör sektöründe faaliyetine devam eden şirketimiz, çift emniyetli asansör

durak kapısı kilitleri (CE belgeli), asansör durak kapısı amortisörü ve asansör durak kapısı kilit açma magnetleri üretmektedir. İmalatını yaptığımız ürünler yarı otomatik asansör kat kapılarında kullanılmaktadır. Bu tip asansörlerde ürünlerimiz yurt içi ve yurt dışında güvenle kullanılmaktadır. Asansör sektörünün temel sıkıntıları, yeterli denetim yapılmaması ve haksız rekabettir. Alınması gereken tedbirler ise denetimlerin sıklaştı-

rılması, yasal çerçevelerde faaliyet göstermeyen firmalara yaptırımlar uygulanarak disipline edilmesidir. Neticede asansörler düşey olarak insan taşıyan araçlardır. Trafikte kullandığımız araçlara iki yılda bir periyodik muayene yapılmakta ve eksik olan hususlar olduğunda tamamlanmaktadır. Aynı uygulamanın asansörler için de yapılması, eski asansörlerin modernize edilmesi olası kazalar için de etkin bir önlem görevi taşıyacaktır."

**DOĞUŞ ELEVATOR
ALİ RIZA GÜVEN**

**"BEŞİNCİ TÜRÜN EN ÖNEMLİ
SIKINTISI EĞİTİMSİZLİK"**

Türkiye'de otomotiv ve beyaz eşyadan sonra üçüncü sırada yer alan asansör sektörünün değeri; sektörün en büyük sorunu olan

eğitimsizlikten dolayı bilinmemektedir. Asansör beşinci tür taşımacılık arasında bulunan dikey taşımacılıktır. Yer çekimi ivmesine karşı gelen bir sistem olarak da kabul edilen taşımacılık sistemi birçok yapıda bulunmaktadır. İnsanların canlarını emanet ettikleri asansör sektöründe, tüketiciler sistemin ciddiyetinin farkında değildir. Asansörün teknik özellikleri ve malzeme kalitesi ile değil; sadece fiyatı ile mukayese eden firmalar; nihai tüketiciyi zor durumda bıraktığı gibi işini layığı ile

yapan asansör firmalar içinde sorun oluşturuyorlar. Bu anlamda firmaların faaliyet gösterirken eğitime ve bilgilenelemeye daha açık olması gerekmektedir. Kalitenin ucuza alınmadığı toplum bilincine ulaşmamız bizim gerek yurt içinde, gerekse yurt dışı satışlarda ivme kazanmamızı sağlayacaktır. Buna istinaden firmaların daha kaliteli ürünler kullanarak üretim yapması, ayrıca satış yaptıkları firmalara da bu bilinci aşılması gerekmektedir."

**AKSÖZ ASANSÖR
MİTHAT AKSÖZ**

"KANUN, SIKINTILARI MİNİMİZE EDECEK"

"Asansör ve yürüyen merdiven sektörü, hızla gelişen teknolojiye ayak uydurabilmek için bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından izlemek ve uygulamak zorundadır. Sektörde üretim yapan ve hizmet vermeyi taahhüt eden firmalarımızın kalitesinin artırılması için eğitilmiş, nitelikli personele ihtiyaç duyulmakta, verimliliğin artırılması ve teknolojilerin uygulanması bakımından bu tür girişimler büyük önem taşımaktadır. Endüstri meslek liselerindeki açılan ve açılmaya devam eden 'elektro mekanik taşıyıcılar' adı altındaki asansör bölümlerine sektör firmalarının destek olması

gerekmektedir. Sektör tarafından bu bölüm öğrencilerine bölümü sevmeleri yönünde çalışmalar yapılmalı ve bu bölümden mezun olan öğrencilerin piyasada istihdam edilmelerine yardımcı olunmalıdır. Bakım ve işletme yönetmeliğinin ilgili maddesine göre 1 Ocak 2012 tarihi itibarı ile A tipi muayene kurumları mevcut asansörleri denetleyecekler ve modernizasyon adı altında emniyet tedbirlerinin iyileştirilmesi sağlanacaktır. Bu sürece az bir zaman kalmasına karşın bina yöneticilerine her firmanın bu durumu ve önemini iyice anlatması gerekmektedir. Bina yöneticileri ise uyum çalışmalarını bir an önce yaptırmaları gerekmektedir. Ülkemizdeki çok sayıdaki asansörün modernizasyona ihtiyacı vardır. Belirli bir yaşı aşmış her asansörün modernizasyonu şarttır. Bina sorumluları veya yöneticiler bu yönetmeliğin ilgili maddelerinde açık bir şekilde belirtildiği gibi asansörlerin yıllık fenni muayenelerini ve aylık periyodik bakım hizmetini ise yetkili bir asansör firmasına veya

onun yetkili servislerine yaptırmak zorundadırlar. Aksi takdirde tüm sorumluluk kendilerinde olup Sanayi Bakanlığı tarafından ilgili kanun ve yönetmeliklere aykırılıktan kullanıcıların can ve mal güvenliğini sağlamadıkları için ilgili maddeler gereğince ceza alacaklardır. Bu konunun asansör firmaları yetkilileri tarafından bina sorumlularının sorumlulukları yazılı olarak bildirilecek ve gerekli kontroller yapıp, güvenli bir işletim sağlanacaktır. Haksız rekabeti önlemek için piyasa gözetimi ve denetimini sıklaştırmak ve usulsüzlük cezalarının kesilmesi ile kaliteli ve güvenli asansörler yapılabilir. Kaliteli ve güvenli asansörler yapılarak son kullanıcı hak etmiş olduğu güvenli asansörlere binmenin huzurunu yaşatacaktır. Kazalar minimize edilecek ve bu mesleği icra eden sektör çalışanları hak etmiş oldukları kazancı sağlayarak motive olacaklar. Bu durum sektörün dış piyasalara göre rekabet gücünü artırarak ihracatın artıp ithalatının azalmasına sebep olacaktır."

**HAS ASANSÖR
HÜSEYİN KEŞANLI**

"DESTEKLER FAYDA SAĞLAMİYOR"

"Asansör sektöründe ihracat yapan bir üretici olan Has Asansör'ün yaşadığı sorunlar diğer makine üreticilerinden farklı değildir. Bu konuda çok sık dile getirilen kur sorunundan, enerji maliyeti sorununa, kalifiye eleman sorunundan kayıt dışılık soruna kadar sık sık dile getirilen problemlerden konuşmak istemiyorum. Her zaman, her firmanın yaşadığı ama pek sık dile getirilmeyen aksaklıklardan söz etmek istiyorum.

İlk aklıma gelen mevcut desteklerin uygulanması şeklindedir. Geciken adalet olmadığı gibi, geciken destekler de bir yerden sonra anlamını yitirmektedir. Fuar destekleri çok genel ve standart bir destek olmakla birlikte tüm çabalarımıza rağmen desteğin firmalarımıza dönüşü 1 yılı geçmektedir. Yine yurt dışı ofis ve depo destekleri 6 aylık dönemler halinde başvurumuzdan 18 ay sonra hala alabilmiş değiliz. Pazar araştırma destekleri gerçekleşmesi de bizleri ümitsizliğe sevk etmektedir. Bizleri hayal kırıklığına uğratan 5746 sayılı yasa hakkında da birkaç kelime etmek istiyorum. Bu yasa ile sağlanan Ar-Ge desteklerinden şu ana kadar sadece 65 Ar-Ge merkezinin yararlanıyor olması tabana yayılmasına engel olmaktadır. Zira 50 kişilik Ar-Ge kadrosu olduğunda

Ar-Ge merkezi kabul ediliyor. Yasa bu ölçeğin altındakilerin bu inovasyonu yapamayacaklarını düşünüyor. Yoksa yasa bu fonları sadece büyük sanayi kuruluşlarına mı tahsis etmek istiyor? Dillerde dolaşan büyümenin sağlanması, ihracatın artırılması, istihdamın gerçekleşmesi KOBİ'lerle olacak söylemi inandırıcılığını kaybediyor. Zira 5 milyonun üzerindeki yatırımlara vergi indirimi verilirken, bunun altında kalan yatırımlar hiçbir vergi indiriminden faydalanamamaktadır. Yine KOBİ'leri en iyi tanıyan KOSGEB'in sağladığı destekler 2004 yılında 25 milyon TL iken 2009 yılında 6 milyon TL olarak gerçekleşmesi bizleri karamsarlığa itmemeli midir?"

OMSAN ASANSÖR
UMUT S. HATUNOĞLU

"KALICI VE KÖKLÜ ÇÖZÜME İHTİYAÇ DUYULUYOR"

"Sektörde finansman, sermaye yetersizliği, düşük verimlilik, kalifiye iş gücü, teknolojik ve endüstriyel birikim ve paylaşım sorunlarına ilişkin kalıcı, köklü çözüm mekanizmalarının işlerliğinin artırılmasına gereksinim vardır. Sektörde sahip

olunan bilgi ve deney birikiminin uygulamaya ve katma değere dönüştürülmesi için sistem tasarımında ulaşılan seviyenin geliştirilerek yaygın kullanımının sağlanması, yerli malzeme üretim ve kullanımının teşvik edilmesi gerekmektedir. Sektörde hizmet kalitesinin artırılması için denetim hizmetlerinin önündeki yerel ve merkezi siyasi iktidarlarca konulan tüm engeller ve sınırlamaların kaldırılması gerekmektedir ve otomotivde olduğu gibi bir kuruluşun her asansörü denetlemesi gerekmektedir. AB Teknik Mevzuatı'nın uyumlaştırılması, standartlara uygun üretim ve haksız rekabet koşullarının giderilmesi konularının sektörün

ilk gündem maddesi olmasına karşın mevcut sorunların çözümüne ilişkin etkin koordinasyon zeminlerinin istenilen oranda değerlendirilemediği aşikârdır. Bu nedenle sektörle ilgili sorunların çözümünde bilginin paylaşılmasına önem verilmeli, sanayi, üniversite, ilgili kamu kuruluşları (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, TSE, Bayındırlık Bakanlığı) sektör dernekleri ve Meslek Odaları iş birliği içinde çalışmalarını gerekmektedir. Üreten firmalara destek olmak bağlamında KDV, SSK, vergi konularında hükümetin indirimler sağlamak yolu ile destek olunması ile ihracat rakamları artacaktır."

DEMAS ASANSÖR
ONUR OKAN SARAÇ

"ASANSÖRLERİ HERKES KULLANIYOR"

"Yıllardır sektörde faaliyet gösteren bir firma olarak sektörde iki ana büyük sorunsalın olduğunu söyleyebilirim. Asansör sektörünün birinci problemine montaj firmaları neden

olmaktadır. Diğer önemli problem ise merdiven altı üretim yapan imalatçılardır. Ülkemizde maalesef ISO, TSE gibi belgelerin hiçbirine sahip olmayan, işini gereği gibi yapmayan, kalitesiz onlarca firma var. Bu gibi firmalar hem etrafa tehlike saçıyor, hem de tehlike teşkil ediyor. Bunların yanı sıra ayrıca piyasayı da dolandırıyorlar. Dolandırma oranının yüzde 80'lere vardığını söyleyebilirim. Son olarak da Türkiye'de asansöre talep yaratan firmalardan gelmektedir. Maalesef bu firmalar

imalat sektörünü derinden etkiliyor. Firmalar yerli asansörü tercih etmektense yurt dışından satın alıyorlar. Durum böyle olunca hem ülke ekonomisi, hem de asansör sektörü olumsuz yönde etkileniyor. Sonuçta bizlerin yaptığı asansörleri devlet çalışanlarından hastanelere, holdinglerden alışveriş merkezlerine kadar her kesimden insan kullanıyor. Dolayısıyla bu duruma hem devlet, hem de tüketiciler dikkat edip rağbet göstererek dikkat etmelidir."

Çeşit arttıkça ihracat büyüyor Denizli

Tekstil ve konfeksiyon odaklı sanayisiyle büyüyen Denizli, yerli malına duyulan güvenin artmasına paralel olarak makine üretim yelpazesini de genişletti. Mermer, kablo, kuruyemiş makineleri gibi farklı alanlarda da üretim yapan şehir, ürünlerini dünyanın dört bir yanına ihraç ediyor.

Denizli, Anadolu yarımadasının güneybatısında, Ege bölgesinin ise doğusunda yer alıyor. Ege; İç Anadolu ve Akdeniz bölgeleri arasında bir geçit durumunda. Denizli ilinin her üç bölge üzerinde de toprakları var. Yüz ölçümü 11 bin 868 kilometre olan Denizli'nin 2010 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne (ADNKS) göre toplam nüfusu 93 bin 823 kişidir. İhracatçı Birlikleri kayıt rakamlarına göre Denizli'nin genel ihracatı, 2008 yılında 2007 yılına göre yüzde 6,9 büyüyerek 2,1 milyar dolardan 2,3 milyar dolara ulaştı. 2009 yılında ise küresel kriz nedeniyle yüzde 94,8 oranında gerileyerek 121,15 milyon dolar oldu. 2010 yılına gelindiğinde Denizli'nin genel ihracatı, 2009 yılına göre krizin etkilerini telafi edecek düzeyde büyüyerek 2,1 milyar dolara ulaştı. 2010 yılında Türkiye ihracatının yüzde 33,7'sini gerçekleştiren Denizli ili ülkemiz sanayii ve ihracatı açısından gelişmekte olan illerimiz arasında yer alıyor. İlin ihracatında 2011 yılının Şubat ayında Hindistan 1,4 milyar dolar ve yüzde 24 pay ile ilk sırada yer aldı. İran 888,6 milyon

dolar ve yüzde 15 pay ile ikinci sırada gelirken 573,9 milyon dolar ve yüzde 10 ile Mısır; yüzde 9,8 ve 567 milyon dolar ile de Almanya önde gelen diğer ülkelerdir.

SANAYİ İHRACATININ ORANI YÜZDE 91,9

Denizli'nin sektörel ihracat rakamlarına bakıldığında, 2011 yılının Ocak-Şubat döneminde toplam 386,9 milyon dolar olan genel ihracatta sanayii ihracatının 355,8 milyon dolar ve yüzde 91,9'luk oran ile en büyük paya sahip olduğu görülüyor. Sanayii mamulleri ihracatından aldığı yüzde 52,3 pay ile tekstil ve konfeksiyon sektörü en çok ihracat edilen kalemi oluştururken, ikinci sırayı yüzde 23

ile demir ve demir dışı metaller, üçüncü sırayı yüzde 12,9 ile demir çelik ürünleri alıyor.

MAKİNE İHRACATINDA 19'UNCU ÖNEMLİ İL

TÜİK verilerine göre 84'üncü fasıl olarak tanımlanan makine ve aksam-ları sektöründe Denizli'nin ihracatı 2008 yılında 38,1 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 2009 yılında yüzde 17,6 oranında azalarak 31,4 milyon dolar olarak kayda alındı. 2010 yılında Denizli'nin makine ve aksam-ları ihracatı 25 milyon dolara ulaştı. Diğer taraftan Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanında yer alan GTİP'ler bazında ise ilin 2010 yılı makine ihracatı yüzde 19 oranında

azalma gösterdi. En büyük artışlar ise kauçuk, plastik, lastik işleme ve imalatına ait makineler ile rulmanlar ihracatında meydana geldi. Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı itibarıyla Denizli 2010 yılı makine ihracatında yüzde 0,38'lik pay ile 19'uncu önemli il konumunda olup, bu sektörde Denizli'den ihracat yapan firma sayısı 53'dür.

1973'TE KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER KAPSAMINA GİRDİ

Denizli imalat sanayii 1970'lerin başında hızlı bir gelişme gösterdi. Bunun temel nedeni, ülke çapında ithal ikamesi sanayileşme modeli uygulanmasıdır. Daha 1960'lı yıllarda küçük atölyeler halinde çalışırken 1970'li yıllarda birden, özellikle dokuma ve metal sanayinde ileri teknolojiler kullanılmaya başlandı. Bu sayede il ölçeğinde yaratılan katma değerde büyük sıçrama gerçekleştirildi. 1973 yılında Denizli kalkınmada öncelikli iller kapsamına alındı. Yurt dışında çalışmakta olan işçiler önderliğinde çok ortaklı hemşeri şirketleri kurulmaya başlandı. Bu şirketler hem Türkiye, hem de Almanya tarafından desteklendi. Devlet sektörü olarak Denizli'de 1953 yılında Sümerbank Denizli Bez Fabrikası ve 1970 yılında da OR-EM Kereste Fabrikası kuruldu. Denizli'de kurulan ve devlete ait üretim tesisi bu iki işletme ile sınırlı kaldı. Denizli'de gelişen tekstil sanayii daha sonra ihtisaslaşma yoluna gitti ve çırçır boya ve apre işleri, iplik üretiminde uzmanlaşma alanları meydana geldi. Denizli imalat sanayii içinde ikinci sırada boru ve kablo üretiminin yapıldığı metal eşya sanayi görülüyor.

TOBB BÜNYESİNDEKİ 12 ODADAN BİRİ

Denizli Sanayi Odası, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu'na tabi olup 09.01.1973 yılında kurulan, kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliğe sahip bir meslek kuruluşudur. Denizli Sanayi Odası Ankara, İstan-

Öncelikli sektörler: Dokuma, giyim eşyası ve deri

Denizli genelindeki sanayii sektörleri sınıflandırıldığında kuruluşların büyük bölümünün dokuma, giyim eşyası ve deri sektöründe toplandıkları görülüyor. Denizli'de kurulan tesislerin yüzde 65,80'ini dokuma, giyim eşyası ve deri sanayisine ait tesisler oluşturuyor. Onun ardından yüzde 8,40 ile metal eşya, makine ve teçhizat, ulaşım aracı, ilmi ve mesleki ölçme aletleri sanayii geliyor. Yüzde 7,60'ı gıda ve içecek sanayii, yüzde 4,80'i metal ana sanayii, yüzde 4,20'si kimya kömür ve plastik sanayii, yüzde 1,40'ı orman ürünleri sanayii ve yüzde 6,60'ı ise diğer sanayii sektörleri ilde kurulan diğer tesisleri oluşturuyor. Denizli'deki sanayii kuruluşlarının yüzde 53,40'ı limited şirket, yüzde 33,60'ı anonim şirket, yüzde 9'u ferdi mülkiyet, yüzde 1,80'i kolektif şirket, yüzde 1,40'ı adi ortaklık, yüzde 0,60'ı kooperatif şirket ve yüzde 0,20'si komandit şirket olarak faaliyet gösteriyor.

bul, İzmir, Kocaeli, Eskişehir, Balıkesir, Konya, Adana, Kayseri, Gaziantep, Aydın ile birlikte TOBB bünyesinde faaliyet gösteren 12 sanayi odasından biridir. 2009 yılı Ocak ayı itibarı ile bin 205 kayıtlı üyenin 119 adedi gerçek, bin 86 adedi tüzel kişiliğe haiz şirketlerden oluşuyor. Oda bünyesinde bulunan AB Bilgi Bürosu 1997 yılından bu yana Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu ile imzalanan hizmet sözleşmesi çerçevesinde, AB İletişim Bilgi Ağı Projesi kapsamında faaliyet gösteriyor. 2008 yılı itibarıyla de DEİK

Denizli'nin sektörel ihracat rakamlarına bakıldığında, 2011 yılının Ocak-Şubat döneminde toplam 386,9 milyon dolar olan genel ihracatta sanayii ihracatının 355,8 milyon dolar ve yüzde 91,9'lük oran ile en büyük paya sahip olduğu görülüyor

temsilciliği faaliyete geçti. Denizli Sanayi Odası 2002 yılında, TOBB'nin AB oda sistemine uyum programı çerçevesinde oluşturduğu ve İngiltere Odalar Birliği'nden alınan kriterlere göre kurulan akreditasyon kurulu tarafından akredite oda ilan edildi.

“SANAYİMİZ TEKSTİL VE KONFEKSİYON ODAKLI”

Denizli Sanayi Odası Başkanı Müjdat Keçeci illerinin, Türkiye'nin önde gelen sanayii kentlerinden biri olduğunu söyledi. Keçeci: “Denizli, Türkiye'nin en önemli sanayii kentlerinden biridir. Kentimizin sanayisi tekstil ve konfeksiyon odaklı ve üretimimiz ihracat ağırlıklıdır. Bu sektörümüzü elektrolitik bakır tel ve enerji kabloları, doğal taş ve diğer imalat sanayii iş kolları izlemektedir. Makine de Denizli'nin önemli imalat sanayii sektörleri arasında yer almaktadır. 2010 yılında 25 milyon dolar dolayında ihracat gerçekleştiren makine imalatı sektörü, Denizli ihracatından yüzde 1,14 oranında pay almıştır.”

“MERMER VE KABLO ÜRETİM MAKİNELERİNDE ARTIŞ VAR”

Başkan Keçeci, oda üyelerinin 75'inin makine-motorlu araçlar meslek grubunda toplandığını söyledi. Keçeci: “Denizli Sanayi Odası'nda yüzde 5,61'e tekabül eden 75 üyenin makine-motorlu araçlar meslek

grubunda olduğunu söylemeliyim. Sektör, Denizli'de daha çok tekstil ve konfeksiyon makineleri imalatında uzmanlaşmıştır. Bununla birlikte son yıllarda ciddi bir atılım içinde olan sektör, mermer ve kablo üretim makineleri üretiminde hatırı sayılır ilerleme kaydetmiş; otomasyon ve nümerik kontrollü makine imalatıyla da öne çıkmaya başlamıştır.”

“YERLİ MAKİNELERE DUYULAN GÜVEN ARTTI”

Denizli Sanayi Odası Başkanı Müjdat Keçeci, son yıllarda makine sektöründe kaydedilen gelişmelerin ve ihracat artışlarının yerli makineye duyulan güvenin artırdığını söyledi. Başkan Keçeci; “Makine imalatı sektörü ülkemiz için net döviz kazandırıcı bir sektördür. İleri teknoloji gerektiren sektör, çoğunlukla dışa bağımlıdır. Ancak son yıllarda sektör gerek üretim çeşitliğini arttırması, gerekse kalite standardını yukarılara taşıması nedeniyle dikkate değer oranda ihracat artışına imza atmıştır. Bunun sonucunda ülkemizde ve Denizli'de üretilen makinelere duyulan güven artmıştır” dedi. Denizli makine sektörünün paralel bir seyir izlediğini söyleyen Keçeci, ürün yelpazelerinin genişlediğinin altını çizdi. Keçeci: “Makine sektörünün izlediği olumlu seyir Denizli'de tekstil ve konfeksiyon makineleri dışında farklı alanlarda üretim yapılmasını sağladı. Ürün

Müjdat Keçeci
Denizli Sanayi Odası Başkanı

“Makine imalatı sektörü ülkemiz için net döviz kazandırıcı bir sektördür. Son yıllarda gerek üretim çeşitliğini arttırması, gerekse kalite standardını yukarılara taşımasıyla sektör dikkate değer oranda ihracat artışına neden oldu. Buna paralel olarak da ülkemizde ve Denizli'de üretilen makinelere duyulan güven artış gösterdi.”

OAİB İŞTİĞAL ALANINA GÖRE DENİZLİ’NİN MAKİNE İHRACATINDA ÖNDE GELEN ÜRÜN GRUPLARI (\$)

	2008	2009	2010	DEĞİŞİM 09/08 (%)	DEĞİŞİM 10/09 (%)
HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR, AKS. VE PARÇALARI	18.032.630,81	17.492.159,85	8.891.053,24	-3,0	-49,2
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ AKS. VE PAR.	12.069.466,73	6.032.651,29	7.915.497,09	-50,0	31,2
İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER AKS. VE PAR.	1.404.539,26	1.205.409,16	1.542.508,57	-14,2	28,0
ENDÜSTRİYEL ISITICILAR VE FIRINLAR	637.381,81	1.724.315,66	1.131.666,14	170,5	-34,4
DİĞER MAKİNELER , AKSAM VE PARÇALAR	585.240,58	204.659,45	1.112.413,20	-65,0	443,5
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	1.304.158,66	828.357,69	909.363,04	-36,5	9,8
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME VE İMALATINA AİT MAKİNELER	8.500,00	10.470,00	656.342,43	23,2	6.168,8
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEMeye MAHSUS MAK. AKS. VE PAR.	420.389,98	481.184,16	569.392,78	14,5	18,3
TAKIM TEZGAHLARI	544.610,09	826.590,67	422.637,17	51,8	-48,9
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	416.746,10	370.153,83	329.759,64	-11,2	-10,9
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAKİNELER	529.748,87	542.075,35	320.575,05	2,3	-40,9
TÜRBİNLER, TURBOJETLER, HİDROLİK SİLİNDİRVE AKSAM-PARÇALARI	846.972,42	338.794,00	226.427,45	-60,0	-33,2
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	25.022,18	63.247,11	165.783,99	152,8	162,1
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ AKS. VEPAR.	27.177,30	59.362,00	134.115,24	118,4	125,9
RULMANLAR	23.846,97	4.127,94	58.045,43	-82,7	1.306,2
VANALAR	75.912,89	42.811,54	43.374,07	-43,6	1,3
TARIM VE ORMANCILIKTA KULLANILAN MAK. AKSAM VE PARÇALARI	5.756,04	69.350,00	33.398,35	1.104,8	-51,8
ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ	11.590,37	3.678,46	18.838,62	-68,3	412,1
AMBALAJ MAKİNELERİ AKSAM VE PARÇALARI	21.078,35	27.105,04		28,6	0,0
BÜRO MAKİNELERİ	6.091,90			0,0	0,0
DİĞER ENDÜSTRİYEL YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ, AKS. AR.		13.373,98		0,0	0,0
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI		3.583,54		0,0	0,0
GENEL TOPLAM	36.996.861,31	30.343.460,72	24.481.191,50	-18,0	-19,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

çeşitliliğini tekstil ve konfeksiyon makinelerinden mermer, kablo, kuruyemiş makineleri gibi farklı alanlara genişlemiş; ihracat pazarını ise dünyanın dört bir yanına yayılmıştır. Bize göre atılım içinde olan, net döviz kazandıran ve yüksek katma değer yaratan bu seçkin sektörümüzün desteklenmesi yaşamsal önemdedir. Devlet var olan desteklerinin yanı sıra sektörü, net döviz kazandıranma potansiyelini arttıracak ve yüksek katma değer oluşturacak şekilde teşvik etmesi yerinde olacaktır.”

“MAKİNE SEKTÖRÜ DENİZLİ’YE ÇOK ŞEY KATACAK”

Makine sektörünün Denizli için önemine de değinen Başkan Keçeci, Sanayi Odası olarak yüksek katma değer üreten bir sektör olan makine sektörüne özel bir önem verdiklerini söyledi.

Keçeci sözlerini şu şekilde sürdürdü: “Denizli Sanayi Odası, aralarında makine imalatı olmak üzere yüksek katma değer üreten sektörler için özel bir önem vermektedir. Denizli’nin imalat sanayii alt yapısının genişletili-

lip derinleştirilmesini önde gelen bir hedef olarak görmektedir. İçinde kuruluşumuzun da bulunduğu sanayii ve ticaret odaları gibi meslek örgütlerinin bu bağlamdaki asıl görevi, üyelerine ufuk açmak, dünyada ve Türkiye’deki ana trendler hakkında bilgi vermektir. Ama makine imalatı sektörü gibi yüksek katma değerli bir alanın Denizli’ye ve ülkemize çok şey kazandıracığına inandığımızı da, belirtmeden geçmek istemem.”

Filipinler'e açılma zamanı

Ekonomisi elektronik ürünler ve tarıma dayanan Filipinler, Güneydoğu Asya'nın gelişme yolundaki ülkeleri arasında yer alıyor. Elektrikli makine ve cihazlar, Filipinler'in en önemli ithal kalemi olurken, makine ve aksesuarları ithalatı 6,2 milyar dolar ve yüzde 13,5 pay ile Filipinler'in genel ithalatında 3'üncü sırada yer alıyor.

Filipinler 880'inde yerleşim bulunan 7107 ada ve adacıktan oluşuyor. Ülkede, kuzeyde Manila'nın da bulunduğu Luzon, orta kesimde Visayas ve güneyde Mindanao olmak üzere başlıca üç ada grubu bulunuyor. 2008 yılı itibarıyla Filipinler nüfusu tahmini değeri 90 milyondur. Filipinler, Güneydoğu Asya'nın gelişme yolundaki ülkeleri arasında yer alıyor. Ekonomik politika olarak pazar ekonomisi uygulanmakla birlikte bir kaç sektörde tüketiciyi korumaya yönelik düzenleyici mekanizmalar kullanılıyor. Filipinler'in 2009 yılındaki GSMH'ı 182,6 milyar ABD doları iken kişi başına milli geliri 1,980 ABD doları oldu. 2009 yılındaki gayri safi yurt içi hâsılası (GSYİH) 160,9 milyar ABD doları ve kişi başına milli geliri 1,980 ABD doları olarak belirlendi. 2008 yılında yüzde 9,3'e yükselen enflasyon oranı 2009 yılında yüzde 3,2'ye düştü. 2003 yılından itibaren GSMH'daki büyüme oranı yüzde 5'in üzerinde oldu. Ancak 2009 yılında büyüme oranı yüzde 3'e düştü.

EKONOMİ ÇEŞİTLİLİK GÖSTERİYOR

Tüketici malları üretimi imalat sanayinin büyük kısmını oluşturuyor. 2009 yılında sanayii sektöründe yüzde 2 küçülme yaşandı. Gerek fiziki, gerekse beşeri kaynakları çok çeşitli olan Filipinler'de ekonomi de bu yapıya bağlı olarak çeşitlenme gösteriyor. 2009 yılında sanayinin GSMH içindeki payı yüzde 27,9, tarım sektörünün payı yüzde 15,9 ve hizmetler sektörünün payı ise yüzde 43,8 oldu. GATT, DTÖ ve ASEAN üyesi olan Filipinler, dış ticaretin kolaylaştırılmasına yönelik son 20 yılda tarifeler ve tarife dışı engellerini azaltmaya gidiyor. 1978 yılında ülkenin uygulamaya koyduğu pirinç, şeker, ham petrol, çimento ve kimyasal maddeler de dahil olmak üzere belirli ürünleri kapsayan karşılıklı tercihli ticaret anlaşması ile ülkede dış ticaretin liberalizasyon süreci başladı.

1950'DEN SONRA SANAYİLEŞTİ

Filipinler'in ekonomisi ağırlıklı olarak tarıma dayanıyor. Ülkede 2'nci Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika Birleşik

Devletleri başta olmak üzere çok uluslu şirketler, sanayii ve ticarî işletmeler kurdular. Böylelikle 1950'li yılların ortalarından itibaren ülkede sanayileşme başladı. Hâlen ülke milli gelirinin dörtte biri tarımdan, üçte biri de sanayiden sağlanıyor. Ülkenin dörtte birinde tarım yapılıyor ve tarımsal sahaların büyük bölümünde pirinç yetiştiriliyor. Bunu mısır, tatlı patates, manyok takip ediyor. Büyük işletmelerde üretilen tarım ürünlerinin bir bölümü ihraç ediliyor. Diğer önemli ürünler; şeker kamışı, hindistan cevizi, tütün ile pamuk, kenevir gibi lifli tekstilde kullanılan bitkilerdir. Ülkede en fazla domuz beslenirken bunu manda, sığır, koyun ve keçi takip ediyor. Filipinler bir ada ülkesi olduğu için balıkçılık gelişkindir; fakat balık üretimi ve işlenmesinin büyük bölümü yabancı şirketlerin elindedir.

ALTIN VE GÜMÜŞ YÖNÜNDEN ZENGİN

Altın ve gümüş yatakları yönünden zengin olan Filipinler'de platin, krom,

Türkiye'den Filipinler'e 84'üncü fasıl itibarıyla gerçekleştirilen makine ihracatı incelendiğinde 2010 yılında en fazla sırasıyla kaldırma, istifleme, boşaltma makineleri; tarım, ormancılık, kümes hayvancılığına mahsus makineler ve yiyecek, içecek sanayinde kullanılan makine ihracatı gerçekleşti.

bakır, demir, molibden, nikel, kurşun ve manganez yatakları da var. Petrol yatakları yönünden zengin olmayan ülke tekstil, elektrik, elektronik, kağıt, gübre ve motorlu taşıtlar sanayisi yönünden gelişmiştir. Ülkede temel tüketim malları ve yakıt maddelerini ithal yolu ile karşılandığı için dış ticaret açığı fazladır.

ELEKTRONİK ÜRÜNLER İHRACATTA İLK SIRADA

Elektronik parçalar (yarı iletkenler) imalatı, tekstil ve konfeksiyon aksesuarları, ağaç ve mobilya, gıda işleme, bilgi teknolojisi hizmetleri, mali hizmetler, perakende ticaret Filipinler'de başlıca sanayiler arasında sayılıyor. Ülkenin başlıca ihraç ürünleri; elektronik ürünler, konfeksiyon ve giyim aksesuarı, ağaç oymacılığı ve mobilya, kontak kablo şebekesi ve taşıt, uçak ve gemilerde kullanılan diğer kablo şebekeleri, katotlar ve katot (saf bakır kesitleri) olarak sıralanabilir. Elektronik ürünler, mineral yakıtlar, yağlar ve ilgili maddeler, ulaştırma ekipmanı, tahıl, sanayii makine ve ekipmanı, organik ve inorganik kimyasallar ise ülkenin başlıca ürünleri arasında geliyor. Filipinler'in ticari ve ekonomik ortaklık yürüttüğü ülkelerin başında ABD,

İstikrar ilişkilere de ivme getirecek

Filipinler 2010 Mayıs ayı başkanlık seçimini müteakiben politik olarak istikrarlı bir yapıya kavuştu. Ekonomik olarak civar ülkelere göre global durgunluktan daha az etkilenmiş bir ülke olduğunu söylemek mümkün. Ekonomik büyümenin 2010 yılında yüzde 4,8 olması ve 2015 yılına kadar da yıllık ortalama büyümenin yüzde 5,2 civarında gerçekleşmesi bekleniyor.

Ülkede siyasi istikrar sağlanmasıyla birlikte Türkiye ile yürütülen mevcut ekonomik ilişkilerde de artış olması muhtemel görülüyor.

Türkiye'nin Filipinler'e ihracat potansiyeli olan tarım ürünleri; tütün, buğday unu, peynir, meyve suları, çikolatalı mamuller, narenciye, domates salçası, şekerli mamuller, makarna, bisküvi, maya, zeytin yağı, kuru üzüm, fındık, tavuk eti ve su ürünleridir. Türkiye'nin Filipinler'e ihraç potansiyeli olan sanayii ürünlerinden önemli olanları, demir- çelik, otomotiv yan sanayii, elektronik sektörü, tedavide ve korumada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar, iş ve maden makineleri, tarım alet ve makineleri, traktörler, örgü ve dokuma kumaşlar ve petrol ürünleridir.

TÜRKİYE - FİLİPİNLER MAKİNE VE AKSAMLARI DIŞ TİCARETİ (\$ - 84. FASIL)

		2007	2008	2009	2010
İhracat	Değer	2.089.806	3.410.746	1.738.292	2.311.151
	Değişim %		63,2	-49,0	33,0
İthalat	Değer	28.886.682	23.567.814	31.868.779	18.527.402
	Değişim %		-18,4	35,2	-41,9
Hacim	Değer	30.976.488	26.978.560	33.607.071	20.838.553
	Değişim %		-12,9	24,6	-38,0
Denge	Değer	-26.796.876	-20.157.068	-30.130.487	-16.216.251
	Değişim %		-24,8	49,5	-46,2

Kaynak: TÜİK

FİLİPİNLER'İN MAKİNE VE AKSAMLARI İTHALATINDAKİ BAŞLICA KALEMLER (BİN \$)

GTİP	GTİP TANIMI	2005	2006	2007	2008	2009	DEĞİŞİM 09/08 (%)
8473	YAZI, HESAP, MUHASEBE, BİLGİ İŞLEM, BÜRO İÇİN DİĞER MAKİNE VE CİHAZLARIN AKSAMI	3.747.855	3.563.070	4.880.633	4.409.750	3.644.690	-17,3
8479	KENDİNE ÖZGÜ FONKSİYONLU MAKİNE VE CİHAZLAR	736.516	870.787	873.936	851.166	521.662	-38,7
8471	OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAKİNELERİ, ÜNİTELERİ	183.407	253.047	252.621	282.438	290.776	3,0
8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR, SOĞUTUCULAR, ISI POMPALARI	78.192	68.323	128.571	137.189	141.206	2,9
8431	AĞIR İŞ MAKİNE VE CİHAZLARININ AKSAMI, PARÇALARI	47.222	55.620	58.593	91.007	108.667	19,4
8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR, SIVI ELEVATÖRLERİ	54.277	50.806	71.910	82.557	81.614	-1,1
8429	KENDİNDEN HAREKETLİ BULDOZERLER, ANGLEDOZERLER, GREYDERLER, SKREYPERLER, MEKANİK KÜREYİCİLER, EKSKAVATÖRLER VB.	42.778	54.779	77.839	118.939	77.322	-35,0
8414	HAVA-VAKUM POMPASI, HAVA/GAZ KOMPRESÖRÜ, VANTİLATÖR, ASPIRATÖR	74.343	80.061	88.950	84.030	73.383	-12,7
8419	ISI DEĞİŞİKLİĞİ YÖNTEMİ İLE MADDELERİ İŞLEMELER İÇİN CİHAZLAR	51.675	51.699	56.242	63.002	60.784	-3,5
8415	KLİMA CİHAZLARI-VANTİLATÖRLÜ, ISI, NEM DEĞİŞTİRME TERTİBATLI	51.095	54.662	61.438	77.931	59.194	-24,0
	DİĞER	1.093.097	1.102.910	1.114.874	1.257.669	1.160.127	-7,8
	TOPLAM	6.160.452	6.205.761	7.665.608	7.455.680	6.219.429	-16,6

Kaynak: TÜİK

Japonya, Çin, Singapur, Güney Kore, Tayvan, Hollanda, Tayland, Hong Kong ve Almanya geliyor.

ABD, JAPONYA VE HOLLANDA İLK 3'TE

BM verilerine göre; Filipinler'in ihracatı 2009 yılında yüzde 21,7 gerileyerek 38,4 milyar dolar gerçekleşti. Filipinler'in genel ihracatında ilk üç ülke sırasıyla 6,7 milyar dolar ile ABD, 6,2 milyar dolar ile Japonya ve 3,7 milyar dolar ile Hollanda'dır. ABD ve Japonya'ya 2009 yılında Filipinler tarafından gerçekleştirilen ihracatta azalma kaydedildi. Bununla birlikte Hollanda'ya yapılan ihracat değerinde bir değişiklik saptanmadı. Filipinler'in en fazla ihracat yaptığı ilk 20 ülke arasında Almanya, Fransa ve Marshall Adaları'na kaydedilen ihracatta artış gözlemlendi.

2009 yılında Filipinler'in önemli ihracat ürünleri incelendiğinde ilk sırayı elektrikli makine ve cihazlar alıyor. Makine ve aksesuarları ise genel ihracattan aldığı yüzde 22 pay ile Filipinler'in en önemli 2'nci ihracat kalemidir.

MAKİNE VE AKSAMLARI İTHALATTA 3'ÜNCÜ SIRADA

Filipinler'in ithalatı, 2009 yılında bir önceki seneye göre yüzde 24 azaldı ve 45,8 milyar dolar kaydedildi. Filipinler'in genel ithalatında en çok payı alan ilk üç ülke sırasıyla 5,7 milyar dolar ile Japonya, 5,4 milyar dolarlık payıyla ABD ve 4 milyar dolar ile Çin'dir. Filipinler'in ithalat gerçekleştirdiği ilk 20 ülke arasında G. Kore Cumhuriyeti, Endonezya ve Katar'da ithalat artışı kaydedildi. Elektrikli makine ve cihazlar Filipinler'in en önemli ithal kalemidir. Makine ve aksesuarları ithalatı 6,2 milyar dolar ve yüzde 13,5 pay ile Filipinler'in genel ithalatında 3'üncü sırada yer alıyor. Filipinler'in ithal ettiği başlıca diğer ürünler mineral yakıtlar ile yağlar ve motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklettir. Filipinler'in en fazla ithalat gerçekleştirdiği on ürün arasında metal cevherleri ve eczacılık ürünleri kalemlerinde 2009 yılında ithalat artışı yaşandı.

FİLİPİNLER'İN MAKİNE VE AKSAMLARI İTHALATI (BİN \$) - 84. FASIL

	ÜLKE ADI	2005	2006	2007	2008	2009	DEĞİŞİM 09/08 (%)
1	JAPONYA	2.675.890	2.287.606	2.603.762	2.413.654	1.867.761	-22,6
2	SİNGAPUR	613.898	763.699	971.221	814.117	680.516	-16,4
3	HONG KONG	710.236	745.024	965.567	947.964	664.263	-29,9
4	ÇİN	465.976	515.660	545.419	615.007	624.181	1,5
5	ABD	423.622	501.321	613.599	705.845	570.109	-19,2
6	TAYLAND	183.389	191.267	321.207	290.857	305.448	5,0
7	G. KORE CUM.	214.065	217.489	364.838	254.379	246.173	-3,2
8	ALMANYA	155.974	204.923	228.075	263.321	201.808	-23,4
9	TAYVAN	132.317	147.184	194.045	175.809	188.139	7,0
10	MALEZYA	139.907	138.046	221.205	198.541	176.119	-11,3
11	ENDONEZYA	31.566	40.906	55.035	59.626	156.952	163,2
12	VİETNAM	6.766	56.135	117.011	123.884	91.678	-26,0
13	HOLLANDA	50.729	70.829	71.558	67.800	54.820	-19,1
14	İTALYA	57.009	51.827	59.571	91.415	50.649	-44,6
15	İNGİLTERE	73.903	43.650	29.827	42.077	36.161	-14,1
16	İSVİÇRE	29.362	27.554	36.286	47.165	33.567	-28,8
17	HİNDİSTAN	14.745	14.503	16.393	35.164	32.224	-8,4
18	AVUSTRALYA	19.065	23.503	26.231	39.677	28.329	-28,6
19	İSRAİL	11.852	9.673	29.369	34.149	27.216	-20,3
20	AVUSTURYA	5.329	8.964	4.433	10.613	25.950	144,5
	DİĞER	144.852	145.998	190.956	224.616	157.366	-29,9
	TOPLAM	6.160.452	6.205.761	7.665.608	7.455.680	6.219.429	-16,6

Kaynak: TÜİK

DEĞİRMENCİLİK ÜRÜNLERİ İHRACATTA İLK SIRADA

Ülkemiz ile Filipinler arasındaki dış ticaret dengesi ülkemiz aleyhine açık veriyor. İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi 2010 yılında 178 milyon dolar kaydedildi. 2009 yılında söz konusu ülkeden ithalatımız yüzde 30,6 azalırken, 2010 yılında ithalatımız yüzde 8,8 artış gösterdi. Filipinler'e ihracatımızda ise 2010 yılında bir önceki seneye göre yüzde 16,3 azalma kaydedildi.

Filipinler'e yönelik ihracatımız 2010 yılında yüzde 16,3 azalarak 70,7 milyon dolar gerçekleşti. Söz konusu ülkeye gerçekleştirdiğimiz ihracatta ilk sırayı 27,7 milyon dolar ile değirmencilik ürünleri, malt, nişasta alıyor. Söz konusu ürün ihracatı toplam ihracatın yüzde 29'unu oluşturuyor. Makine ve aksesuarları, Filipinler'e gerçekleştirdiğimiz ihraç kalemleri arasında 5'inci sırada yer alıyor. Filipinler'e gerçekleştirilen ilk on ihraç kalemi arasında en fazla mineral yakıt ve yağlar ile sentetik ve suni devamsız liflerde artış yaşandı.

Filipinler'den ithalatımız 2010 yılında yüzde 8,8 artarak 107,3 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Filipinler'den

ithal ettiğimiz ürünler arasında en büyük payı 39 milyon dolar ile elektrikli makine ve cihazlar aldı. Bu grupta 2010 yılında bir önceki seneye göre yüzde 75,6 ithalat artışı yaşandı. Makine ve aksesuarları ithalatı 18,5 milyon dolar ile Filipinler'den gerçekleştirdiğimiz ithalat kalemleri arasında 2'nci sırada yer alıyor.

İHRACATTA EN ÇOK ARTIŞ HOLLANDA'DA

Filipinler'in 2009 yılında makine ihracatı yüzde 8,7 azalarak 8,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. 2009 yılında Filipinler'in makine ihracatında ilk sırada yer alan ülkeler ABD, Japonya, Çin, Hollanda ve Malezya'dır. Filipinler'in 2009 yılında makine ihracatı gerçekleştirdiği ilk on ülke arasında en fazla ihracat artışı Hollanda'da yaşandı. 2009 verilerine göre Türkiye Filipinler'in makine ihracatında 15'inci sırada yer alıyor. 2009 yılında Filipinler'in makine ve aksesuarları ihracatında ilk sırayı 5,7 milyar dolar ile otomatik bilgi işlem makineleri ve üniteleri alıyor. Otomatik bilgi işlem makineleri mal grubu, Filipinler'in toplam makine ihracatından yüzde 66 oranında pay aldı.

1,7 MİLYAR DOLAR İLE 35'İNCİ SIRADA

Makine ve aksesuarları ithalatı 2009 yılında Filipinler'in genel ithalatından yüzde 13,5 pay alıyor. Filipinler'in 84'üncü fasıl bazında makine ithalatı 2009 yılında yüzde 16,6 gerileyerek 6,2 milyar dolar seviyesinde kaydedildi. Japonya, Singapur, Hong Kong ve Çin, Filipinler'in makine ithal ettiği başlıca ülkelerdir. Türkiye, Filipinler'in makine ithal ettiği ülkeler arasında 1,7 milyar dolar ile 35'inci sırada yer alıyor.

Filipinler'in 2009 yılında makine ithalatı arasında başlıca kalemler yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem, büro için diğer makine ve cihazların aksesuarı, kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar ile otomatik bilgi işlem makineleridir. Yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem, büro için diğer makine ve cihazların aksesuarı mal grubu Filipinler'in 2009 yılında gerçekleştirdiği toplam makine ithalatının yüzde 58,6'sını oluşturuyor.

İHRACAT 2010 YILINDA YÜZDE 33 ARTTI

2009 yılında Filipinler'e makine ve aksesuarları ihracatımız yüzde 49 azaldı, ancak 2010 yılında yüzde 33 artarak 2,3 milyon dolara ulaştı. Filipinler'den makine ithalatımız ise 2010 yılında

yüzde 41,9 azalarak 18,5 milyon dolar seviyesine geriledi. Filipinler ile Türkiye arasındaki makine ticaret dengesi 2010 yılında -16,2 milyon dolar gerçekleşti. Filipinler'e 84'üncü fasıl itibariyle gerçekleştirilen makine ihracatımız incelendiğinde 2010 yılında en fazla sırasıyla kaldırma, istifleme, boşaltma makineleri; tarım, ormancılık, kümes hayvancılığına mahsus makineler ve yiyecek, içecek sanayinde kullanılan makine ihracatı gerçekleşti.

BİLGİ İŞLEM MAKİNELERİNİN PAYI YÜZDE 53

2010 yılında Türkiye'nin Filipinler'den 84'üncü fasıl itibariyle en fazla ithal ettiği ürün grupları sırasıyla otomatik bilgi işlem makineleri; içten yanmalı, pistonlu motorların aksamları ve matbaacılığa mahsus baskı makineleri oldu. Filipinler'den 2010 yılında makine ithalatımız yaklaşık yüzde 42 azalırken otomatik bilgi işlem makineleri ve üniteleri mal grubu toplam makine ithalatımızdan yüzde 53 pay aldı.

FİLİPİNLER'E MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATIMIZDA BAŞLICA KALEMLER (84.FASIL-Ş)

GTİP	GTİP TANIMI	2007	2008	2009	2010	DEĞİŞİM 09/08 (%)
8428	KALDIRMA, İSTİFLEME, YÜKLEME, BOŞALTMA MAKİNE VE CİHAZLARI	1.260	0	0	799.057	-
8436	TARIM, ORMANCILIK, KÜMES HAYVANCILIĞINA MAHSUS MAKİNE, CİHAZLAR	161.801	209.426	285.534	405.005	41,8
8438	YİYECEK/İÇECEK SANAYİNDE KULLANILAN MAKİNE VE CİHAZLAR	548.367	416.497	267.639	388.879	45,3
8481	MUSLUKÇU, BORUCU EŞYASI-BASINÇ DÜŞÜRÜCÜ, TERMOSTATİK VALF DAHİL	122.013	404.774	130.018	114.757	-11,7
8450	ÇAMAŞIR YIKAMA MAKİNELERİ	0	0	255.968	106.723	-58,3
8451	DOKUMA MADDELERİNİ YIKAMA, KURUTMA, ÜTÜLEME MAKİNE VE CİHAZLARI	0	0	0	100.552	-
8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR, SIVI ELEVATÖRLERİ	523.073	384.524	180.395	62.003	-65,6
8448	YARDIMCI TEKSTİL MAKİNE, CİHAZLARI VE AKSAM-PARÇALAR	71.643	70.141	33.440	47.886	43,2
8474	TOPRAK, TAŞ, METAL CEVHERİ VB. AYIKLAMA, ELEME VB. İÇİN MAKİNELER	33.968	73.971	100.579	46.107	-54,2
8409	İÇTEN YANMALI, PİSTONLU MOTORLARIN AKSAM-PARÇALARI	209.171	215.728	131.584	33.820	-74,3
	DİĞER	418.510	1.635.685	353.135	206.362	-41,6
	TOPLAM	2.089.806	3.410.746	1.738.292	2.311.151	33,0

Kaynak: TÜİK

BEYZA BAŞIN

Flexkon Mühendislik
Proje Yöneticisi

“FİLİPİNLER’İN YENİLİKLERE, KALİTELİ MALZEME VE ÇÖZÜMLERE İHTİYAÇI VAR”

1995 yılında kurulan firmamız, çeşitli endüstriler için malzeme taşıma

ekipmanları üreticisi olarak faaliyet gösteriyor. Filipinler’e konveyör sistemleri ihraç ediyoruz. İlk ihracatımızı yaptığımız 2010 yılından beri ilişkilerimiz devam ediyor. Öne çıkmak adına çok fazla rekabet ortamının olmaması ve yeniliklere, kaliteli malzeme ve çözümlere ihtiyaçları olması Filipinler’i tercih edilebilir bir pazar haline getiriyor. Bunun yanı sıra iş gücünün ucuz olması da maddi kazancı arttıran unsurların başında geliyor. Ayrıca

Filipinler’de Türk vatandaşlarına 21 gün süreyle vize uygulanmıyor. Nakliye ve navlunun, uzaklığa kıyasla ucuz olması ve gümrük işlemlerinin kolayca halledilmesi de, bizim için Filipinler’i cazip kılan bir başka etken. Tabii bu olumlu yanların yanında gelişmekte olan bir ülke olması sebebiyle hala üzerinden atamadığı bir takım negatif alışkanlıklar da mevcut. İş planlamasının iyi seviyede olmaması bu dezavantajların başında geliyor.

CEM ÖZDAMAR

Kordon Tıp Ltd.
Genel Müdür

“İHRACAT RAKAMIMIZI HER YIL ARTTIRMAYI HEDEFLİYORUZ”

1998 yılından bu yana sağlık sektöründe başarıyla faaliyet gösteren firmamız öncü ve yenilikçi çalışma-

larıyla kendi öz kaynaklarımızı ve iş gücümüzü kullanarak ithal ürünlere karşın Türkiye’ye ait çağdaş ve modern ürünler yaratarak ve nizami fiyat politikaları izleyerek memleket ekonomisine katkıda bulunmak, sektöre farklı ve uzun soluklu hizmet vermeyi amaç edinmiştir. İzmir genel merkez olmak üzere yaygın bayi ağı ile Türk Standartları Enstitüsü Hizmet Yeterlilik ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Satış Sonrası Hizmet Yeterlilik belgeli teknik

servis hizmetleri ile tüm yurda satış ve satış sonrası hizmetlerini başarıyla ulaştırmaktadır. Filipinler’e sterilizasyon makineleri ve aksesuarları ihracatı yapıyoruz. Söz konusu ülkeye yıllık ihracat rakamımız 100 bin doları buluyor. 6 yıl önce başladığımız ihracat ilişkilerimiz o yıldan bu güne başarıyla devam ediyor. İhracat rakamımızı her yıl arttırmayı hedefliyoruz ve bu hedefimizi tutturamadığımız bir yıl henüz yaşamadık.

GÖKHAN PAYAŞLI

Sincanlı A.Ş.
İhracat Müdürü

“FİLİPİNLER’E TRAKTÖR YEDEK PARÇALARI İHRACATI YAPIYORUZ”

Sincanlı A.Ş. 37 yılı aşkın bir süredir traktör yan sanayi yedek parçaları top-

tan satışını yapmakta ve müşterilerine bu konuda hizmet vermektedir. Firmamız Massey Ferguson, Fiat NewHolland ve Ford Traktör yan sanayi yedek parçalarının imalat ve toptan satışını yapmaktadır. 20 binin üzerinde ürün çeşidi bulunan Sincanlı A.Ş. ürettiği ve ithal ettiği bir çok ürünün yanı sıra sektörünün önde gelen bir çok markasının distribütörlüğünü de yapmaktadır. Firmamız yılların verdiği iş tecrübesini ve deneyimini AGPO markası altında sunmanın gururunu yaşamaktadır. Agpo

markası Sincanlı A.Ş.’nin tescilli markası olup Sincanlı A.Ş. kalite güvencesi altında Türkiye’nin ve dünyanın dört bir yanına ulaşmaktadır. Filipinler’e traktör yedek parçaları ihracatı yapıyoruz. 2010 yılında genel olarak 150 bin dolar civarında satış yaptık. Yaklaşık 10 yıldır satış yapıyoruz. Ticari ilişkimizi akreditif açılarak yapıyoruz. Gelir seviyesi çok düşük olduğu için, ihracat ve karlılık zor oluyor. Ama yine de emtia mallarından, niş ürünler yakalanırsa oldukça uygun bir pazar olabilir.

ATILLA KOCATAŞ

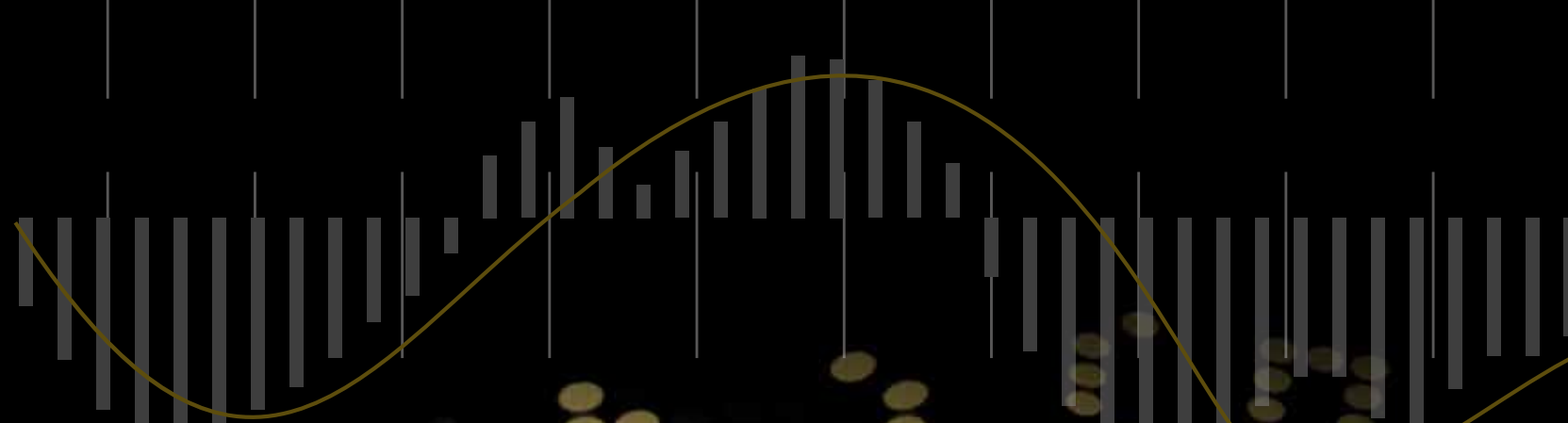
KCT Kepçe Makine
Genel Müdür

“KALİTELİ ÜRETİMLE PAZAR PAYIMIZI ARTTIRMAYI PLANLIYORUZ”

KCT Kepçe Makine limanlar, gemiler ve endüstriyel tesislerde kullanılan

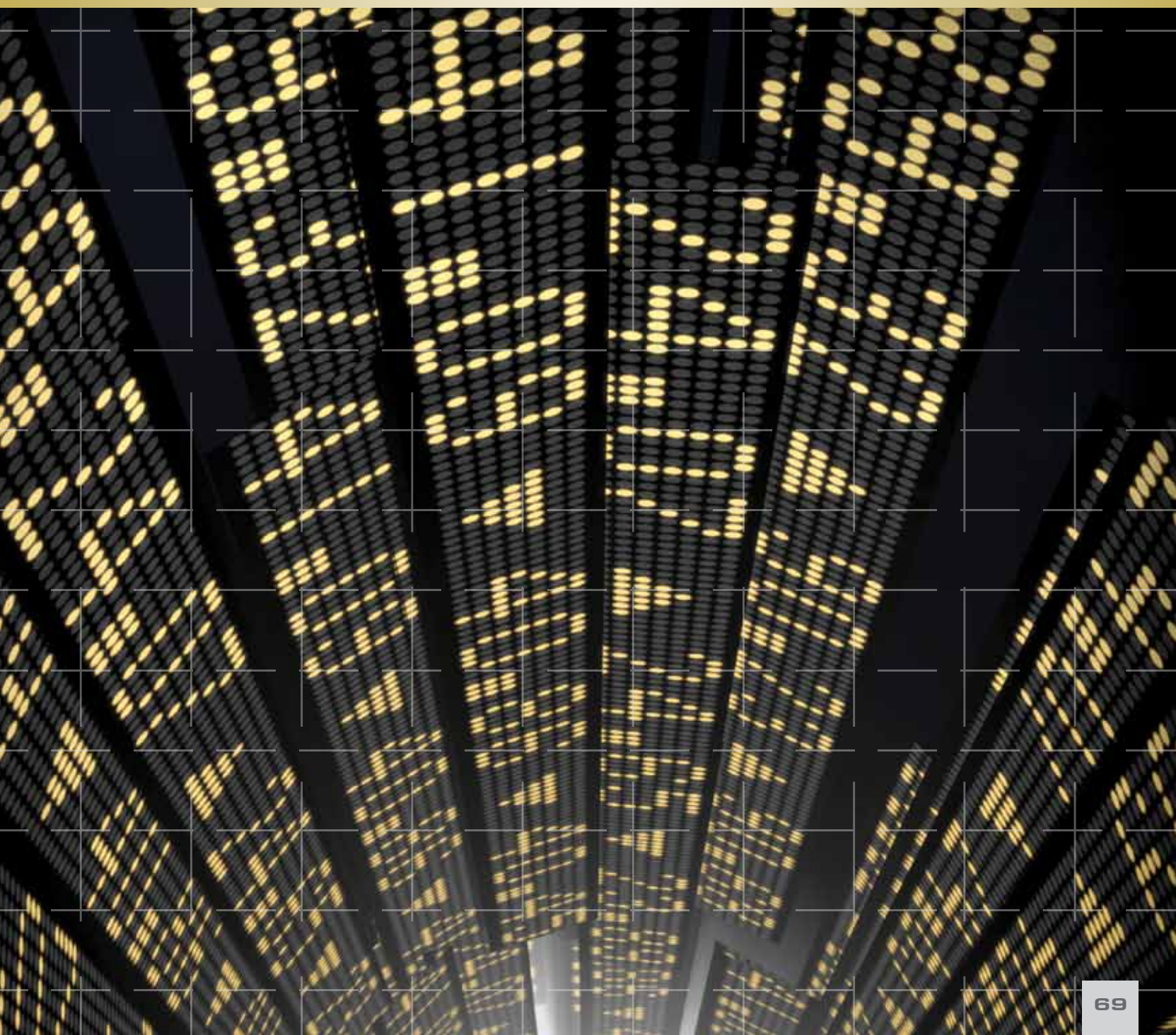
her türlü mekanik, hidrolik, elektro hidrolik uzaktan kumanda, tufal havuz ve kanal dip tarama kepeçleri üreten ve ihracatını yapan bir firmadır. Filipinler’e yaptığımız ihracat ürünü kendi patentimiz altında ürettiğimiz “iki ağızlı uzaktan kumanda dökme yük kepeçesi”dir. Filipinler’e ilk kez 2010 yılında ihracat yapmamıza karşın insanların samimi ve sıcak olması dikkatimizi çekti. İmalat sırasında üretim yerimize kadar

gelmelerininse bu sıcak havayı daha da perçinleştirdiği kanaatindeyiz. 2011 yılında Filipinler’e 500/600 bin dolar ihracat yapmayı hedefliyoruz. Filipinler’in mal taleplerini kendilerine en yakın diğer Uzakdoğu ülkelerinden temin etmeleri ile Türkiye’den göndermemiz arasında herhangibir fark olmadığı kanaatindeyiz. Her ikisi de sonuçta gemi taşımacılığı olduğundan ancak gün farkı bir dezavantaj olarak görülebilir.

MART 2011

GÖSTERGELER

Makine ihracatı yılın ilk çeyreğini yükselişle kapadı

Makine sektörü toplamı 84'üncü fasıl tamamı ve 84'üncü fasıl dışı Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı toplamından oluşan makine sektörünün tamamının ihracatı 2010 yılı Ocak-Mart döneminde 2 milyar 243 milyon 369 bin dolar iken, bu rakam 2011 yılı aynı döneminde yüzde 22,5 oranında artarak 2 milyar 747 milyon 471 bin dolara yükseldi.

Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanına giren GTİP'ler kapsamında belirlenen Türkiye geneli ihracat kayıtlarına göre; 2010 yılı Ocak-Mart döneminde ihracat kayıt rakamı 1 milyar 392 milyon 989 bin dolarken, bu rakam 2011 yılı aynı dönemde yüzde 31,8 oranında artarak 1 milyar 834 milyon 469 bin dolara yükseldi. Makine sektörü toplamı 84'üncü fasıl tamamı ve 84'üncü fasıl dışı Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı toplamından oluşan makine sektörünün tamamının ihracatı 2010 yılı Ocak-Mart döneminde 2 milyar 243 milyon 369 bin dolar iken,

bu rakam 2011 yılı aynı döneminde yüzde 22,5 oranında artarak 2 milyar 747 milyon 471 bin dolara yükseldi. Mal grupları bazında incelendiğinde ise 2011 yılı Ocak-Mart dönemi ihracatında en fazla artışın motor aksam ve parçalarında yaşandığı ortaya çıktı. Yüksek artış gösteren kalemlerin ilki yüzde 152,7 ile motor aksam ve parçaları; ikincisi yüzde 83,9 ile deri işleme ve imalat makineleri; üçüncüsü yüzde 78 ile savunma sanayii için silah ve mühimmat oldu. Daha sonra sırasıyla yüzde 66,8 ile reaktörler ve kazanlar ile yüzde 50,4 oranıyla endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri olarak gerçekleşti.

OAİB iştiğal alanına giren ürünler itibarıyla, mal gruplarının sektör ihracatından aldıkları pay incelendiğinde; 2011 yılı Ocak-Mart döneminde; yüzde 16 pay ile endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri birinci; yüzde 14,1 pay ile inşaat ve madencilikte kullanılan makineler ikinci; yüzde 8,8 pay ile pompa ve kompresörler üçüncü sırada yer aldı.

İLK ÜÇ İHRACAT ÜLKESİ: ALMANYA, İRAN, RUSYA

Ülkeler itibarıyla ihracat kayıt rakamları incelendiğinde; 2011 yılı Ocak-Mart döneminde en fazla ihracat yapılan ilk üç ülke sırasıyla Almanya, İran ve

MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİĞAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN İLK ON ÜLKE (2010-2011 YILLARI 01 OCAK-01 MART DÖNEMİ)

Miktar: Kg Değer: ABD \$

ÜLKE	2010 Yılı		2011 Yılı		(%) DEĞİŞİM	
	MİKTAR	DEĞER	MİKTAR	DEĞER	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	17.484.900	122.800.057	29.870.087	225.921.341	70,8	84,0
İRAN	16.553.684	95.076.936	21.386.081	125.838.164	29,2	32,4
RUSYA FED.	6.597.495	44.161.503	11.225.466	91.878.889	70,1	108,1
İNGİLTERE	15.539.172	67.183.309	20.557.075	86.709.180	32,3	29,1
IRAK	17.583.744	89.302.013	16.118.647	86.611.535	-8,3	-3,0
İTALYA	8.529.793	48.975.809	13.094.763	84.351.307	53,5	72,2
ABD	8.312.276	90.684.051	5.968.436	75.169.957	-28,2	-17,1
FRANSA	8.143.076	47.368.315	11.753.901	69.667.878	44,3	47,1
AZERBAYCAN	4.687.055	31.741.690	7.700.960	66.381.716	64,3	109,1
SUUDİ ARABİSTAN	5.001.111	25.827.723	6.082.456	48.751.676	21,6	88,8
DİĞER	123.713.279	729.187.583	148.197.182	873.187.418	19,8	19,7
T O P L A M	232.145.584	1.392.308.989	291.955.054	1.834.469.061	25,8	31,8

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI

MAL GRUBU ADI	01 OCAK-31 MART 2010			01 OCAK-31 MART 2011			(%) Değişim	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	8.304.475	58.705.712	7,07	12.453.875	97.912.222	7,86	50,0	66,8
TÜRBİNLER, TURBOJETLER, TURBOPROPELLERLER,	3.740.989	53.098.592	14,19	3.063.267	42.996.424	14,04	-18,1	-19,0
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	16.200.035	136.840.458	8,45	19.387.906	160.654.593	8,29	19,7	17,4
VANALAR	7.859.022	70.777.651	9,01	9.635.536	89.625.225	9,30	22,6	26,6
ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAK.	40.373.863	195.457.868	4,84	55.526.416	293.924.310	5,29	37,5	50,4
ENDÜSTRİYEL ISITICILAR VE FIRINLAR	5.271.354	43.890.177	8,33	5.401.829	55.990.335	10,37	2,5	27,6
HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR,	7.908.486	49.485.048	6,26	10.705.945	74.177.283	6,93	35,4	49,9
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	12.185.545	77.763.235	6,38	15.208.943	98.709.194	6,49	24,8	26,9
TARIM VE ORMANCILIKTA KULLANILAN MAK.	22.003.193	98.359.639	4,47	18.753.864	78.847.428	4,20	-14,8	-19,8
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK.	6.136.351	32.119.812	5,23	9.008.095	44.803.633	4,97	46,8	39,5
İNŞAAT VE MADENCİLİK MAKİNELERİ	42.800.283	160.904.950	3,76	63.928.093	259.366.317	4,06	49,4	61,2
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAK.	2.312.277	13.420.843	5,80	1.810.089	13.117.839	7,25	-21,7	-2,3
DİĞER ENDÜSTRİYEL YIKAMA VE KURUTMA MAK.	149.260	2.099.497	14,07	127.298	2.098.993	16,49	-14,7	0,0
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ AKS.	14.296.619	73.259.567	5,12	14.275.060	78.370.334	5,49	-0,2	7,0
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ AKS.	339.829	1.090.302	3,21	446.588	2.004.956	4,49	31,4	83,9
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAK.	1.766.059	17.059.321	9,66	2.388.171	24.120.855	10,10	35,2	41,4
TAKIM TEZGAHLARI	17.502.094	117.249.547	6,70	21.831.890	147.796.073	6,77	24,7	26,1
DİĞER MAKİNELER , AKSAM VE PARÇALAR	18.034.661	110.315.113	6,12	22.137.787	142.440.867	6,43	22,8	29,1
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI	110.177	300.877	2,73	63.675	760.395	11,94	-42,2	152,7
BÜRO MAKİNELERİ	72.825	1.035.691	14,22	65.846	721.016	10,95	-9,6	-30,4
RULMANLAR	1.821.617	19.671.997	10,80	2.632.972	28.335.218	10,76	44,5	44,0
SAVUNMA SAN.İÇİN SİLAH VE MÜHİMMAT	2.030.266	39.412.890	19,41	1.973.614	70.150.018	35,54	-2,8	78,0
AMBALAJ MAKİNELERİ AKSAM VE PARÇALARI	926.306	19.990.203	21,58	1.128.297	27.545.533	24,41	21,8	37,8
TOPLAM	232.145.584	1.392.308.989	6,0	291.955.054	1.834.469.061	6,3	25,8	31,8

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Rusya'dır. Söz konusu dönemde ilk on ülke arasında en büyük ihracat artışı yüzde 109 ile Azerbaycan'a yönelik oldu. Anılan ülkeye ihracatımız 66,3 milyon dolardır. 2011 yılı Ocak-Mart döneminde mal grupları bazında en fazla ihracat yapılan ülkeler şunlardır: Endüstriyel klimalar ve soğutucularda Almanya, İngiltere, Fransa; inşaat ve madencilik makinelerinde Almanya, İran, İngiltere; takım tezgâhlarında İran,

Almanya, Rusya; pompa ve kompresörlerde Almanya, ABD, Irak; gıda sanayii makinelerinde Almanya, İran, Irak; savunma sanayii için silah ve mühimmatta Azerbaycan, S. Arabistan, ABD; tekstil ve konfeksiyon makinelerinde Hindistan, Etiyopya, İran; hadde ve döküm makinelerinde İran, Almanya, Rusya; tarım ve ormancılık makinelerinde Sudan, İtalya, Irak; vanalarda Almanya, Irak, İran; reaktör ve kazan-

larda Almanya, İngiltere, İtalya; türbin, turbojet ve hidrolik silindirlere ABD, İran, Çin; endüstriyel ısıtıcı ve fırınlarda Rusya, İran, Almanya; yük kaldırma, taşıma ve istifleme makinelerinde Rusya, İran, Irak; ambalaj makinelerinde İtalya, Irak, İran; kauçuk, plastik, lastik işleme makinelerinde İran, Rusya, Bulgaristan; rulmanlarda Almanya, Fransa, İngiltere; kağıt ve matbaacılık makinelerinde Almanya, İran ve S. Arabistan'dır.

TÜRBİN, TURBOJET, HİDROLİK SİLİNDİR AKS. ve PRÇ.

Makine ve aksamları ihracatımızın en önemli kalemlerinden biri olan türbin, turbojet, hidrolik silindir aksam ve parçaları ihracatımız 2011 yılının Mart döneminde azalış kaydetti. Geçtiğimiz yılın Mart dönemi ile karşılaştırıldığında değer bazında yüzde 19,0 azaldı. Değer olarak ise 2010 yılının Mart döneminde 53 milyon 98 bin dolar olan türbin, turbojet, hidrolik aksam ve parçaları ihracatımız, 2011 yılının Mart döneminde ise yüzde 19 oranında azalarak 42 milyon 996 bin dolar oldu.

Türbin, turbojet, hidrolik aksam ve parçaları ihracatımızın en fazla olduğu yer ise ABD. Söz konusu yere 2011 yılının Mart döneminde 22 milyon 104 bin dolarlık türbin, turbojet, hidrolik aksam ve parçaları ihracatı gerçekleştirildi. Bu mal grubu içerisindeki en büyük ikinci ihracat pazarımızın ise İran olduğu görülüyor. İran'a 2010 yılının Mart döneminde 1 milyon 735 bin dolarlık türbin, turbojet, hidrolik aksam ve parçaları ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 3 milyon 267 bin dolar ihracat düzeyi yakalandı. Türbin, turbojet, hidrolik aksam ve parçaları ihracatımızın üçüncü en büyük pazarı

ise Çin oldu. Çin'e 2010 yılının Mart döneminde 101 bin dolarlık türbin, turbojet, hidrolik aksam ve parçaları ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 3 milyon 202 bin dolara yükseldiği görüldü. Türbin, turbojet, hidrolik aksam ve parçaları ihracatımızda dördüncü sırada Fransa yer alıyor. Fransa'ya 2010 yılında 2 milyon 44 bin dolarlık ihracat gerçekleştirirken 2011 yılında 2 milyon 891 bin dolar ihracat gerçekleşti. Türbin, turbojet, hidrolik aksam ve parçaları ihracatımızın 2011 yılı Mart döneminde en fazla artış gösterdiği ilk beşte yer alan beşinci ülkenin ise Avusturya olduğu açıklandı. Avusturya'ya 2010 yılında 1 milyon 903 bin dolar ihracat yaparken 2011 yılında 2 milyon 436 bin dolar ihracat gerçekleşti.

Türbin, turbojet, hidrolik aksam ve parçaları ihracatımızda değer bakımından artış incelendiğinde, ilk sırada yüzde 145,7 değer artışı ile Almanya yer alıyor. Söz konusu ülkeden sonra yüzde 88,2 ile İran ve sonrasında yüzde 41,4 oranında yükselişle Fransa takip ediyor.

MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

01 OCAK-31 MART 2010		01 OCAK-31 MART 2011		(%) DEĞİŞİM	
Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar	Değer
3.740.989	53.098.592	3.063.267	42.996.424	-18,1	-19,0

TÜRBİN, TURBOJET, HİDROLİK SİLİNDİR AKS. VE PRÇ. TÜRKİYE GENELİ İHRACATI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

Ülke	2010 YILI			2011 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
ABD	47.566	27.312.347	574,2	64.051	22.104.845	345,1	34,7	-19,1
İRAN	433.312	1.735.855	4,0	956.080	3.267.277	3,4	120,6	88,2
ÇİN	7.800	101.112	13,0	118.536	3.202.447	27,0	0,0	0,0
FRANSA	17.176	2.044.638	119,0	78.351	2.891.927	36,9	356,2	41,4
AVUSTURYA	377.907	1.903.353	5,0	516.729	2.436.656	4,7	36,7	28,0
KAZAKİSTAN	2.938	22.484	7,7	248.202	1.271.986	5,1	0,0	0,0
ALMANYA	67.574	473.699	7,0	76.161	1.163.730	15,3	12,7	145,7
SUUDİ ARABİSTAN	221.770	897.407	4,0	253.762	977.675	3,9	14,4	8,9
AVUSTRALYA	46.916	245.872	5,2	116.772	593.853	5,1	148,9	-
BELÇİKA	1.194.462	6.007.367	5,0	6.017	567.633	94,3	-99,5	-90,6
DİĞER	1.323.567	12.354.459	9,3	628.606	4.518.395	7,2	-52,5	-63,4
Toplamı	3.740.989	53.098.592	14,2	3.063.267	42.996.424	14,0	-18,1	-19,0

VANALAR

Makine ve aksamaları ihracatımızın en önemli kalemlerinden biri olan vanalar ihracatımız 2011 yılının Mart döneminde artış kaydetti. Geçtiğimiz yılın Mart dönemi ile karşılaştırıldığında değer bazında yüzde 26,6 arttı. Değer olarak ise 2010 yılının Mart döneminde 70 milyon 777 bin dolar olan vanalar ihracatımız, 2011 yılının Mart döneminde ise yüzde 26,6 oranında artarak 89 milyon 625 bin dolar oldu. Vanalar ihracatımızın en fazla olduğu yer ise Almanya.

Söz konusu yere 2011 yılının Mart döneminde 12 milyon 208 bin dolarlık vanalar ihracatı gerçekleştirildi. Bu mal grubu içerisindeki en büyük ikinci ihracat pazarımızın ise Irak olduğu görülüyor. Irak'a 2010 yılının Mart döneminde 5 milyon 88 bin dolarlık vanalar ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 6 milyon 788 bin dolar ihracat düzeyi yakalandı. Vanalar ihracatımızın üçüncü en büyük pazarı ise İran oldu. İran'a 2010 yılının Mart döneminde 3 milyon 870 bin dolarlık vanalar ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 5 milyon 770 bin dolara yükseldiği görüldü. Vanalar ihracatımızda dördüncü sırada İtalya yer alıyor. İtalya'ya 2010 yılında

2 milyon 733 bin dolarlık ihracat gerçekleşirken 2011 yılında 4 milyon 484 bin dolar ihracat gerçekleşti. Vanalar ihracatımızın 2011 yılı Mart döneminde en fazla artış gösterdiği ilk beşte yer alan beşinci ülkenin ise Azerbaycan olduğu açıklandı. Azerbaycan'a 2010 yılında 1 milyon 950 bin dolar ihracat yaparken 2011 yılında 3 milyon 909 bin dolar ihracat gerçekleşti.

Vanalar ihracatımızda değer bakımından artış incelendiğinde ilk sırada yüzde 114 değer artışı ile ABD yer alıyor. Söz konusu ülkeden sonra yüzde 100,4 ile Azerbaycan ve sonrasında yüzde 64,1 oranında yükselişle İtalya takip ediyor.

MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

01 OCAK-31 MART 2010		01 OCAK-31 MART 2011		(%) DEĞİŞİM	
Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar	Değer
7.859.022	70.777.651	9.635.536	89.625.225	22,6	26,6

VANALAR TÜRKİYE GENELİ İHRACATI (2010 ve 2011 Yılları Ocak -Mart Dönemi)

Ülke	2010 YILI			2011 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
ALMANYA	920.955	9.262.390	10,1	1.641.328	12.208.219	7,4	78,2	31,8
IRAK	531.655	5.088.335	9,6	712.059	6.788.477	9,5	33,9	33,4
İRAN	436.217	3.870.940	8,9	371.250	5.770.787	15,5	-14,9	49,1
İTALYA	424.367	2.733.033	6,4	561.913	4.484.438	8,0	32,4	64,1
AZERBAYCAN	222.455	1.950.399	8,8	321.787	3.909.018	12,1	44,7	100,4
ABD	101.584	1.601.926	15,8	190.869	3.428.794	18,0	87,9	114,0
RUSYA FED.	313.859	3.329.422	10,6	310.529	3.366.467	10,8	-1,1	1,1
TÜRKMENİSTAN	401.184	2.706.753	6,7	356.372	3.302.739	9,3	-11,2	22,0
FRANSA	274.837	2.206.912	8,0	384.575	3.251.780	8,5	39,9	47,3
LİBYA	369.105	4.054.955	11,0	170.567	3.029.919	17,8	-53,8	-25,3
DİĞER	3.862.806	33.972.587	8,8	4.614.287	40.084.586	8,7	19,5	18,0
Toplamı	7.859.022	70.777.651	9,0	9.635.536	89.625.225	9,3	22,6	26,6

ENDÜSTRİYEL KLİMALAR ve SOĞUTMA MAKİNELERİ

Makine ve aksamaları ihracatımızın en önemli kalemlerinden biri olan endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımız 2011 yılının Mart döneminde artış kaydetti. Geçtiğimiz yılın Mart dönemi ile karşılaştırıldığında değer bazında yüzde 50,4 arttı. Değer olarak ise 2010 yılının Mart döneminde 195 milyon 457 bin dolar olan endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımız, 2011 yılının Mart döneminde ise yüzde 50,4 oranında artarak 293 milyon 924 bin dolar oldu.

Endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımızın en fazla olduğu yer ise Almanya. Söz konusu yere 2011 yılının Mart döneminde 32 milyon 641 bin dolarlık endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatı gerçekleştirildi. Bu mal grubu içerisindeki en büyük ikinci ihracat pazarımızın ise İngiltere olduğu görülüyor. İngiltere'ye 2010 yılının Mart döneminde 25 milyon 891 bin dolarlık endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 31 milyon 239 bin dolar ihracat düzeyi yakalandı. Endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımızın üçüncü en büyük pazarı ise Fransa

oldu. Fransa'ya 2010 yılının Mart döneminde 13 milyon 517 bin dolarlık endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 21 milyon 144 bin dolara yükseldiği görüldü.

Endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımızda dördüncü sırada Irak yer alıyor. Irak'a 2010 yılında 18 milyon 706 bin dolarlık ihracat gerçekleşirken 2011 yılında 18 milyon 18 bin dolar ihracat gerçekleşti. Endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımızın 2011 yılı Mart döneminde en fazla artış gösterdiği ilk beşte yer alan beşinci ülkenin ise İtalya olduğu açıklandı. İtalya'ya 2010 yılında 4 milyon 356 bin dolar ihracat ya-

parken 2011 yılında 14 milyon 633 bin dolar ihracat gerçekleşti. Endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ihracatımızda değer bakımından artış incelendiğinde ilk sırada yüzde 300,4 değer artışı ile ABD yer alıyor. Söz konusu ülkeden sonra yüzde 291 ile Almanya ve sonrasında yüzde 235,9 oranında yükselişle İtalya takip ediyor.

MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

01 OCAK-31 MART 2010		01 OCAK-31 MART 2011		(%) DEĞİŞİM	
Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar	Değer
40.373.863	195.457.868	55.526.416	293.924.310	37,5	50,4

ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ TÜRKİYE GENELİ İHRACATI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

Ülke	2010 YILI			2011 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
ALMANYA	1.216.472	8.347.286	6,9	5.216.600	32.641.238	6,3	328,8	291,0
İNGİLTERE	6.448.752	25.891.911	4,0	7.178.378	31.239.909	4,4	11,3	20,7
FRANSA	3.187.804	13.517.431	4,2	4.667.535	21.144.470	4,5	46,4	56,4
IRAK	4.617.372	18.706.780	4,1	4.118.256	18.018.003	4,4	-10,8	-3,7
İTALYA	884.175	4.356.931	4,9	2.358.896	14.633.611	6,2	166,8	235,9
İRAN	2.288.758	11.467.492	5,0	2.673.251	14.585.287	5,5	16,8	27,2
RUSYA FED.	1.514.791	7.669.679	5,1	1.903.009	11.142.064	5,9	25,6	45,3
ABD	227.930	2.507.452	11,0	1.002.030	10.040.550	10,0	339,6	300,4
ROMANYA	837.835	3.850.660	4,6	1.769.663	8.682.307	4,9	111,2	125,5
HOLLANDA	553.641	4.276.921	7,7	1.168.539	7.767.132	6,6	111,1	81,6
DİĞER	18.596.333	94.865.325	5,1	23.470.259	124.029.740	5,3	26,2	30,7
Toplamı	40.373.863	195.457.868	4,8	55.526.416	293.924.310	4,8	37,5	50,4

TARIM ve ORMANCILIK MAKİNELERİ

Makine ve aksesuarları ihracatımızın en önemli kalemlerinden biri olan tarım ve ormancılık makineleri ihracatımız 2011 yılının Mart döneminde azalış kaydetti. Geçtiğimiz yılın Mart dönemi ile karşılaştırıldığında değer bazında yüzde 19,8 azaldı. Değer olarak ise 2010 yılının Mart döneminde 98 milyon 359 bin dolar olan tarım ve ormancılık makineleri ihracatımız, 2011 yılının Mart döneminde ise yüzde 19,8 oranında azalarak 78 milyon 847 bin dolar oldu. Tarım ve ormancılık makineleri ihracatımızın en fazla olduğu yer ise Sudan. Söz konusu yere 2011 yılının Mart döneminde 8 milyon 226 bin dolarlık tarım ve ormancılık makineleri ihracatı gerçekleştirildi. Bu mal grubu içerisindeki en büyük ikinci ihracat pazarımızın ise İtalya olduğu görülüyor. İtalya'ya 2010 yılının Mart döneminde 5 milyon 531 bin dolarlık tarım ve ormancılık makineleri ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 7 milyon 339 bin dolar ihracat düzeyi yakalandı. Tarım ve ormancılık makineleri ihracatımızın üçüncü en büyük pazarı ise Irak oldu. Irak'a 2010 yılının Mart

döneminde 9 milyon 67 bin dolarlık tarım ve ormancılık makineleri ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 4 milyon 305 bin dolara yükseldiği görüldü. Tarım ve ormancılık makineleri ihracatımızda dördüncü sırada Paraguay yer alıyor. Paraguay'a 2010 yılında 1 milyon 563 bin dolarlık ihracat gerçekleştirirken 2011 yılında 3 milyon 776 bin dolar ihracat gerçekleşti. Tarım ve ormancılık makineleri ihracatımızın 2011 yılı Mart döneminde en fazla artış gösterdiği ilk beşte yer alan beşinci ülkenin ise İran olduğu açıklandı. İran'a 2010 yılında 4 milyon 171 bin dolar ihracat yaparken 2011 yılında 3 milyon 487 bin dolar ihracat gerçekleşti. Tarım ve ormancılık makineleri ihracatımızda

değer bakımından artış incelendiğinde ilk sırada yüzde 782,5 değer artışı ile Sudan yer alıyor. Söz konusu ülkeden sonra yüzde 182,8 ile Güney Afrika Cumhuriyetleri ve sonrasında yüzde 141,5 oranında yükselişle Paraguay takip ediyor.

MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

01 OCAK-31 MART 2010		01 OCAK-31 MART 2011		(%) DEĞİŞİM	
Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar	Değer
22.003.193	98.359.639	18.753.864	78.847.428	-14,8	-19,8

TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ TÜRKİYE GENELİ İHRACATI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

Ülke	2010 YILI			2011 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
SUDAN	227.750	932.110	4,1	1.638.388	8.226.317	5,0	619,4	782,5
İTALYA	1.284.795	5.531.037	4,3	1.797.668	7.339.905	4,1	39,9	32,7
İRAK	2.100.761	9.067.001	4,3	842.436	4.305.001	5,1	-59,9	-52,5
PARAGUAY	294.260	1.563.377	5,3	744.218	3.776.277	5,1	152,9	141,5
İRAN	1.161.991	4.171.701	3,6	912.436	3.487.529	3,8	-21,5	-16,4
FRANSA	630.824	2.248.177	3,6	888.465	3.304.688	3,7	40,8	47,0
ABD	4.418.144	26.623.534	6,0	406.658	3.265.767	8,0	-90,8	-87,7
GÜNEY AFRIKA CUM.	234.194	1.115.193	4,8	662.633	3.153.443	4,8	182,9	182,8
AZERBAYCAN	421.288	1.207.878	2,9	853.459	2.697.885	3,2	102,6	123,4
BULGARİSTAN	370.857	1.771.570	4,8	475.807	2.580.240	5,4	28,3	45,6
DİĞER	10.858.330	44.128.061	4,1	9.531.696	36.710.377	3,9	-12,2	-16,8
Toplamı	22.003.193	98.359.639	4,5	18.753.864	78.847.428	4,2	-14,8	-19,8

TAKIM TEZGÂHLARI

Makine ve aksamaları ihracatımızın en önemli kalemlerinden biri olan takım tezgâhi ihracatımız 2011 yılının Mart döneminde artış kaydetti. Geçtiğimiz yılın Mart dönemi ile karşılaştırıldığında değer bazında yüzde 26,1 yükseldi. Değer olarak ise 2010 yılının Mart döneminde 117 milyon 249 bin dolar olan takım tezgâhi ihracatımız, 2011 yılının Mart döneminde ise yüzde 26,1 oranında artarak 147 milyon 796 bin dolar oldu.

Takım tezgâhi ihracatımızın en fazla olduğu yer ise İran. Söz konusu yere 2011 yılının Mart döneminde 13 milyon 482 bin dolarlık takım tezgâhi ihracatı gerçekleştirildi. Bu mal grubu içerisindeki en büyük ikinci ihracat pazarımızın ise Almanya olduğu görülüyor. Almanya'ya 2010 yılının Mart döneminde 6 milyon 747 bin dolarlık takım tezgâhi ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 12 milyon 960 bin dolar ihracat düzeyi yakalandı. Takım tezgâhi ihracatımızın üçüncü en büyük pazarı ise Rusya Federasyonu oldu. Rusya Federasyonu'na 2010 yılının Mart döneminde 5 milyon 445 bin dolarlık takım tezgâhi ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı

dönemine gelindiğinde 12 milyon 93 bin dolara yükseldiği görüldü. Takım tezgâhi ihracatımızda dördüncü sırada Irak yer alıyor. Irak'a 2010 yılında 14 milyon 100 bin dolarlık ihracat gerçekleşirken 2011 yılında 8 milyon 988 bin dolar ihracat gerçekleşti.

Takım tezgâhi ihracatımızın 2011 yılı Mart döneminde en fazla artış gösterdiği ilk beşte yer alan beşinci ülkenin ise Polonya olduğu açıklandı. Polonya'ya 2010 yılında 3 milyon 539 bin dolar ihracat yaparken 2011 yılında 5 milyon 218 bin dolar ihracat gerçekleşti. Takım tezgâhi ihracatımızda değer bakımından

artış incelendiğinde ilk sırada yüzde 122,1 değer artışı ile Rusya Federasyonu yer alıyor. Söz konusu ülkeden sonra yüzde 99,4 ile Brezilya ve sonrasında yüzde 92,1 oranında yükselişle Almanya takip ediyor.

MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİĞAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

01 OCAK-31 MART 2010		01 OCAK-31 MART 2011		(%) DEĞİŞİM	
Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar	Değer
17.502.094	117.249.547	21.831.890	147.796.073	24,7	26,1

TAKIM TEZGÂHLARI TÜRKİYE GENELİ İHRACATI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

Ülke	2010 YILI			2011 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
İRAN	1.083.107	8.422.052	7,8	1.459.065	13.482.140	9,2	34,7	60,1
ALMANYA	925.333	6.747.448	7,3	1.556.090	12.960.386	8,3	68,2	92,1
RUSYA FED.	803.392	5.445.208	6,8	1.555.997	12.093.569	7,8	93,7	122,1
IRAK	1.324.667	14.100.683	10,6	1.156.602	8.988.813	7,8	-12,7	-36,3
POLONYA	545.235	3.539.209	6,5	999.647	5.218.497	5,2	83,3	47,4
BREZİLYA	596.524	2.598.898	4,4	999.518	5.183.288	5,2	67,6	99,4
ABD	534.459	2.759.143	5,2	673.093	3.912.891	5,8	25,9	41,8
BULGARİSTAN	302.774	2.066.189	6,8	368.843	3.633.202	9,9	21,8	75,8
SUUDİ ARABİSTAN	618.405	3.440.890	5,6	719.320	3.579.678	5,0	16,3	4,0
FRANSA	331.027	2.384.472	7,2	535.604	3.069.658	5,7	61,8	28,7
DİĞER	10.437.172	65.745.356	6,3	11.808.111	75.673.951	6,4	13,1	15,1
Toplamı	17.502.094	117.249.547	6,7	21.831.890	147.796.073	6,8	24,7	26,1

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA ve İSTİFLEME MAKİNELERİ

Makine ve aksamaları ihracatımızın en önemli kalemlerinden biri olan yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımız 2011 yılının Mart döneminde artış kaydetti. Geçtiğimiz yılın Mart dönemi ile karşılaştırıldığında değer bazında yüzde 39,5 arttı. Değer olarak ise 2010 yılının Mart döneminde 32 milyon 119 bin dolar olan yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımız, 2011 yılının Mart döneminde ise yüzde 39,5 oranında artarak 44 milyon 803 bin dolar oldu. Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımızın en fazla olduğu yer ise Rusya Federasyonu. Söz konusu yere 2011 yılının Mart döneminde 5 milyon 499 bin dolarlık yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı gerçekleştirildi. Bu mal grubu içerisindeki en büyük ikinci ihracat pazarımızın ise İran olduğu görülüyor. İran'a 2010 yılının Mart döneminde 1 milyon 540 bin dolarlık yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 4 milyon 263 bin dolar ihracat düzeyi yakalandı. Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımızın üçüncü en büyük pazarı ise Irak

oldu. Irak'a 2010 yılının Mart döneminde 1 milyon 735 bin dolarlık yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımız söz konusu iken 2011 yılının aynı dönemine gelindiğinde 3 milyon 74 bin dolara yükseldiği görüldü. Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımızda dördüncü sırada Çin yer alıyor. Çin'e 2010 yılında 1 milyon 946 bin dolarlık ihracat gerçekleştirirken 2011 yılında 2 milyon 433 bin dolar ihracat gerçekleşti. Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımızın 2011 yılı Mart döneminde en fazla artış gösterdiği ilk beşte yer alan beşinci ülkenin ise Azerbaycan olduğu açıklandı. Azerbaycan'a 2010 yılında 2 milyon 900 bin dolar ihracat yaparken 2011 yılında 2 milyon 308 bin dolar ihracat gerçekleşti. Yük

kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımızda değer bakımından artış incelendiğinde ilk sırada yüzde 920,8 değer artışı ile Rusya Federasyonu yer alıyor. Söz konusu ülkeden sonra yüzde 663 ile Mersin Ser. Böl. ve sonrasında yüzde 176,7 oranında yükselişle İran takip ediyor.

MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

01 OCAK-31 MART 2010		01 OCAK-31 MART 2011		(%) DEĞİŞİM	
Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar (Kg)	Değer (\$)	Miktar	Değer
6.136.351	32.119.812	9.008.095	44.803.633	46,8	39,5

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK. TÜRKİYE GENELİ İHRACATI (2010 ve 2011 Yılları Ocak - Mart Dönemi)

Ülke	2010 YILI			2011 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
RUSYA FED.	82.823	538.743	6,5	774.014	5.499.583	7,1	834,5	920,8
İRAN	286.943	1.540.911	5,4	1.145.279	4.263.020	3,7	299,1	176,7
IRAK	366.895	1.735.491	4,7	797.270	3.074.759	3,9	117,3	77,2
ÇİN	253.247	1.946.929	7,7	336.501	2.433.172	7,2	32,9	25,0
AZERBAYCAN	500.750	2.900.988	5,8	469.276	2.308.559	4,9	-6,3	-20,4
ABD	391.331	2.099.365	5,4	331.986	1.676.292	5,0	-15,2	-20,2
UMMAN	6.330	13.050	2,1	140.754	1.588.360	11,3	0,0	0,0
CEZAYİR	170.468	724.374	4,2	257.406	1.329.150	5,2	51,0	83,5
MERSİN SER. BLG	46.080	170.751	3,7	269.031	1.302.862	4,8	483,8	663,0
SUUDI ARABİSTAN	182.261	1.181.092	6,5	257.976	1.143.692	4,4	41,5	-3,2
DİĞER	3.849.224	19.268.118	5,0	4.228.602	20.184.184	4,8	9,9	4,8
Toplamı	6.136.351	32.119.812	5,2	9.008.095	44.803.633	5,0	46,8	39,5

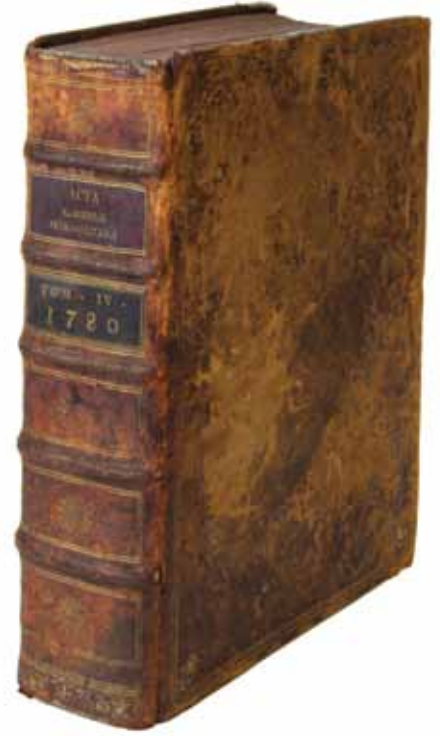
Osmanlı'dan günümüze matbaa tarihi

Ülkemizde 1833 yılında 54 matbaa (15'i litografi), 1948 yılında 509 matbaa ve 1983 yılında 3 bin 537 matbaa bulunuyorken; 2007 yılında yapılan bir araştırmaya göre Türkiye'de yaklaşık 6 bin civarında matbaa olduğu söyleniyor. Yıllar geçtikçe katlanarak artan matbaa sayılarıyla beraber ülkemizde baskı makinesi üretimi de artmıştır.

Rahmi Koç Müzesi'nde baskı makinelerine yönelik sizler için keyifli bir tarih turu yaptık. Ülkemizde kullanılan baskı makinelerinden bir eşinin daha olmadığı yalnızca Rahmi Koç Müzesi'ne bağlı olan onlarca makine var. Sultan 2. Beyazıt'ın 1492 yılında topraklarına kabul ettiği engizisyon- dan kaçan Yahudiler, matbaacılık tekniğini beraberlerinde getirmişlerdi. Osmanlı'ya gelişlerinden hemen bir yıl sonra, David ve Samuel ibn Nahmias kardeşler 1493 yılında İstanbul'da ilk basımevini (matbaayı) kurdular. Osmanlı topraklarında çalışan ilk matbaadan 234 yıl sonra Osmanlı'nın İslam tebaasından olan İbrahim Mütefferika, Lale Devri olarak bilinen dönemde, 1727 yılında matbaasını kurdu. Matbaasında basılan ilk kitap Kitab-ı Lügat-ı Vankulu'dur (Vankulu Sözlüğü). Mütefferika yaşamı boyunca 23 cilt halinde 17 eser basmıştır. Ancak kitapların maliyetlerinin ve buna bağlı olarak fiyatlarının çok yüksek olması matbaacılığın yaygınlaşmasını engelledi. Mütefferika'nın ölümünden sonra

matbaa zaman zaman atıl kalsa da çalışmaya devam etti. Matbaanın başına 1754 yılında İbrahim ve Ahmet Efendiler, 1783 yılından sonra Beylikçi Raşid Mehmed Efendi ve Vakanüvis Vasıf Efendi geçti. 1769 yılında Abdurrahman Efendi, Mühendishane Matbaası'nı kurdu. Daha sonra Üsküdar Matbaası (1802) ve sonrasında Takvimhane-i Amire adında bir matbaa daha açıldı (1831). Bu sırada Mısır'da Kavalalı Mehmet Ali Paşa, Bulak Matbaasını kurdu (1822). 1860'tan sonra matbaacılıkta hızlı bir gelişme görüldü, Encümen-i Dâniş (Bilim Akademisi), Cemiyet-i İslamiye-i Osmaniye, Cemiyet-i Tedrisiye-i İslamiye gibi yayın çalışması da olan kurumların, yeni okulların açılmasıyla ders kitabı gereksiminin artmasının ve Tercüman-ı Ahval, Tasvir-i Efkâr, Mecmua-i Fünun gibi kendi özel basımevlerini kuran gazete ve dergilerin bu gelişmede belirgin etkisi oldu. Basımcılığın hızla gelişmeye başlaması, devlet denetimini de birlikte getirdi. Önceleri izne bağlı olmaksızın açılan özel basımevlerinin, 1856'da çıkarılan bir iradeyle, bastıkları kitapları

Takvimhane Nezareti'ne bildirmeleri ve gelirleri üzerinden vergi ödemeleri hükme bağlandı. 26 Ocak 1857 tarihli ilk Matbaa Nizamnamesi'yle basımevi açma Zaptiye Nezareti'nin iznine bağlandı. Kitap basımı da Meclis-i Maarif'in önceden incelemesi ve

Matbaa Printing

onayıyla yapılacaktır. 23 Ocak 1888'de çıkarılan Matbaa Nizamnamesi ise basımcılık üzerindeki sansürü koruyor, ayrıca basımevlerinin denetime her an hazır olması, kapıların kilitli olmaması, bitişik binalara herhangi bir biçimde açılmaması gibi hükümler getiriyordu.

HEIDELBERG MATBAA MAKİNESİ

Hassas mekanik cihaz mühendisliği şirketi Heidelberg tarafından 1904 yılında Almanya'da üretildi. Heidelberg şirketi, 1850 yılından beri matbaa ve baskı makineleri üretmektedir. Bu makine Rahmi Koç Müzesi'ne Duran Ofset tarafından bağışlandı.

ALİ SAMİ BOYAR GRAVÜR BASKI SETİ

Ali Sami Boyar (1880-1967) tarafından Ayasofya Müzesi'nde Müdürlük görevini sürdürdüğü 1940'lı yıllarda kullanıldı. Gravür seti Peter Hristoff tarafından, Ayasofya Müzesi'nde Ali Sami Boyar ile birlikte çalışmış olan dedesi merhum Peter Dimiter Hris-

toff anısına bağışlandı. Rahmi Koç Müzesi'ne bunun yanı sıra baskı makinesi, baskı makinesi ile kullanılmış olan keçeler, oyma baskı kalıbı, boya merdanesi ve iki gravür baskı örneği bağışlanmıştır.

KRAUSE GİYOTİN

1950'lerde Karl Krause tarafından Liepzig, Almanya'da üretildi.

LİNOTYPE DİZGİ VE HARF DÖKÜM MAKİNESİ

New York'taki Mergenthaler Linotype and Machinery Ltd. tarafından yapıldı.

OYAL

Oyal ailesi tarafından, Rahmetli Ahmet Oyal anısına bağışlandı. Diğer bağışlanan objeler ise; G+BR Tell Schow Berlin SO zarf makinesi, YukaEtiketsiz zarf makinesi, zarf makinelerine ait iki parça, Staufer System el matkabi, markasız ufak zarf makinesi, Baker & Son Fore Street, London marka küçük pres, "Adana-London" yazılı kırmı-

Baskı ve matbaa makinelerinin nadide örneklerinin yer aldığı Rahmi Koç Müzesi'nde Süleyman Tokgöz ve A.Oyal'ın yanı sıra onlarca tarihi değer taşıyan makineler sergileniyor. Rahmi Koç Müzesi'nde zarf makinesinden gravür baskı makinesine kadar bir çok eser yer alıyor.

Linotype Dizgi ve Harf Döküm Makinesi

Matbaa Makinesi ve Motoru

Gravür Baskı Seti

HEILDEBERG Matbaa Makinesi

zı küçük pres, Machinen Fabrik für Graphische Gewerbe Hugo Garminde Wien marka matbaa makinesi, Chn. Mansfeld Leipzig, No: 32798, Vertreter: Friedrich Limm, Wien marka pres, No: 19450, CHN. Mansfeld Leipzig, Reudnitz marka cilt pres, Dietz & Listig Leipzig Pusztafi R. és Tsa Budapest 538 marka giyotin, 2 adet deri koltuk, 1 adet sandalye, 1 adet deri döner sandalye, 1 adet kitaplık, 1 adet sehpa, verilen aletlerin takım anahtarları, koli sapı yapımında kullanılan alet, hesap makinesi, telefon, "Durma Çalış" yazısı, stampra seti, Erica marka daktilo, Continental marka daktilo, Çekmeceli küçük sehpa, cam tablalı çalışma masası ve kırmızı ahşap "A. Oyal" yazısı.

SÜLEYMAN TOKGÖZ

Yayın hayatına 57 yıl önce 5 bin liraya Almanya'dan aldığı gazete baskı

makinesi ile Çanakkale'de ilk matbaayı kurarak başlayan Süleyman Tokgöz'ün kullandığı Heidelberg baskı makinesi de Rahmi Koç Müzesi'nde sergileniyor. Yıllarca tek başına çıkardığı Yeni Gelibolu Gazetesi'nin muhabirliğini, baskısını ve dağıtımını ilerlemiş olan 85 yaşına rağmen yapan Basın Şeref Kartı sahibi Gazeteci Süleyman Tokgöz, bu görevini bıraktığını belirterek baskı makinesini müzeye bağışlamış. Bağışlanan objelerin listesinde ise matbaa makinesi ve motoru, giyotin cilt pres, hurafat takımı, kumpas ve ilgili diğer aletler ile eski gazetelerden örnekler bulunuyor.

Not: Rahmi Koç Müzesi yetkililerine Moment-expo dergisine göstermiş oldukları ilgi ve destek için teşekkür ederiz.

A.Oyal Zarf Makinesi

Köşe Makinesi

Giyotin Cilt Presi Hurafat Takımı

HEILDEBERG Matbaa Makinesi

Serbest Bölge İşlem Formu

Serbest Bölge İşlem Formu ile ilgili işlemler; Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü'nün "98/02 sayılı Genelgesi"ne göre yürütülmektedir. Serbest Bölge İşlem Formu, serbest bölgede faaliyette bulunan kişilerin yaptıkları her türlü alım satım işlemi ile ilgili olarak düzenledikleri bir belgedir. Diğer bir deyişle serbest bölge kullanıcısının yurt dışına, yurt içine veya serbest bölge içerisindeki kişiye yaptığı her türlü mal veya hizmet satışı ile ilgili olarak düzenlenmesi gerekmektedir. Kullanıcılar, bölgedeki faaliyetleri dolayısıyla yapılmasını istedikleri işlemlerle ilgili olarak "Serbest Bölge İşlem Formu"nu doldurarak Bölge Müdürlüğü'ne vermek ve özel hesaba ödenmesi gereken ücreti bölge gelirlerinin toplanması amacıyla açılmış olan özel hesabın bulunduğu bankalara ödeyip, aldıkları iki makbuz kopyasından birini Bölge Müdürlüğü'ne verilen "Serbest Bölge İşlem Formu" nüshasına ekleyerek İşletici veya B.K.İ. yetkililerine teslim etmek suretiyle müracaatlarını yaparlar. Özel hesaba ödeme olmadığı hallerde "Serbest Bölge İşlem Formu"nun kalan nüshalarının Bölge Müdürlüğü'nden alınıp, İşletici veya B.K.İ. yetkililerine verilmesiyle müracaat işlemi tamamlanır. "Serbest Bölge İşlem Formu", kullanıcı ile işletici veya B.K.İ. arasındaki ilişkiyi belirten, hizmet sözleşmesi niteliğine haiz olup; işletici veya B.K.İ. yetkililerince bu formun imzalanarak bir nüshasının kullanıcıya verilmesiyle sözleşme akdedilmiş olur. Kullanıcılar, bölgeye gelen ve giden veya bölgede bulunan mallar için ihtiyaç duydukları yükleme, boşaltma, taşıma, istifleme ve diğer hizmetlerini ücreti karşılığında işleticiye veya B.K.İ.'ne yaptırırlar. Kullanıcıların bölgedeki faaliyetleri nedeniyle ihtiyaç

duydukları araç, gereç ve ekipmanları işletici veya B.K.İ. sağlayamadığı takdirde kullanıcılar, Bölge Müdürlüğü'nün izni ve işletici veya B.K.İ.'nin koordinasyonu dahilinde aynı bölgede faaliyette bulunan diğer kullanıcılardan da temin edebilirler. İşletici veya B.K.İ. bu hizmetlerden dolayı kullanıcıya bizzat yaptığı koordinasyon hizmeti karşılığında koordinasyon ücreti dışında başka ücret talep edemez. Kullanıcının "Serbest Bölge İşlem Formu", kamu veya özel bir kuruluş tarafından yerine getirilmesi gereken bir hizmet talebini kapsıyorsa, özel kuruluş tarafından yerine getirilecek işler için Bölge Müdürlüğü'nden ön izin alınmak kaydıyla, hizmet ücretinin işletici veya B.K.İ. vezasine ödenmesi ve alınan iki makbuz kopyasından birinin Bölge Müdürlüğü'nden getirilen "Serbest Bölge İşlem Formu" nüshasına eklenmek üzere, işletici veya B.K.İ. yetkilisine verilir. İşletici veya B.K.İ. tarafından yürütülen hizmetlere ilişkin tarifeler ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir. Serbest bölgelerdeki bütün ticari faaliyetlerin ve kullanıcıların ihtiyaç duyduğu hizmetlerin yapılmasına imkân sağlayan Serbest Bölge İşlem Formu, bir örneği ekte olduğu şekilde düzenlenmiştir. Serbest Bölge İşlem Formu'nun basımında ve kullanımında aşağıdaki esaslara uyulması gerekmektedir.

1. Serbest Bölge İşlem Formu 7 nüsha (1-Serbest Bölge Müdürlüğü nüshası, 2-İşletici/Kurucu-işletici nüshası, 3-Gümrük Müdürlüğü nüshası, 4-Gümrük Muhafaza Müdürlüğü nüshası, 5-Kullanıcı nüshası, 6-Serbest Bölge Müdürlüğü nüshası, 7-Transit nüshası) olarak kendiliğinden karbonlu A4 boyutlarında kâğıda açık ve koyu mavi olmak üzere iki renkli bastırılacaktır.

2. Serbest Bölge İşlem Formu'nun 7'nci nüshası talep edilmesi halinde, Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'nin 34'üncü maddesi uyarınca, serbest bölgeye yakın bir limandan getirilen malların ilk geliş noktasında işlem yapan gümrük idaresinde kalacaktır.
3. İhtiyaç duyulması halinde, Serbest Bölge İşlem Formu'ndaki bölümlerin İngilizcesi daha küçük puntolarla Türkçe karşılığının altına yazılabilecek ancak, formun büyüklüğü A4 kâğıt boyutunu geçmeyecektir.
4. Bölge içi mal satışlarında Serbest Bölge İşlem Formu hem alıcı, hem de satıcı tarafından düzenlenecektir.
5. Hizmet faaliyetlerinde (yazılım, danışmanlık gibi) bulunan kullanıcılar düzenledikleri faturaları mutlaka Serbest Bölge İşlem Formu'na bağlayacaklardır.

SERBEST BÖLGELERDE MAL HAREKETLERİ VE SERBEST BÖLGE İŞLEM FORMU

Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'nin 33'üncü maddesine istinaden, serbest bölgelere mal giriş ve çıkışı ile bölge içi mal satışları aşağıdaki esaslara göre yapılır:

MALLARIN SERBEST BÖLGEYE GİRİŞİ

Serbest bölgeye malı gelecek kullanıcı veya yetkili temsilcisi, işletici veya B.K.İ.'den temin edeceği Serbest Bölge İşlem Formu'nu daktilo veya kitap harfleri ile bütün nüshaları okunacak şekilde doldurduktan sonra mala ait fatura aslı veya daha sonra aslı ibraz edilmek kaydıyla fatura sureti ve varsa diğer belgeleri de ekleyerek en az 6 saat öncesinden Bölge Müdürlüğü'ne müracaat eder. Serbest bölge adresli olmayan fatura işleme konulmaz. Bölge Müdürlüğü'nce belgeler üzerinde yapılan inceleme sonucu, talebin uygun

görülməsi və Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'nin 41'inci maddesine göre Fon'a ödenmesi gereken ücretin bankaya yatırıldığını gösterir dekontunun ibrazını müteakip, Serbest Bölge İşlem Formu onaylanarak işlemin yapılmasına izin verilir. Onaylanan formun ilk nüshası kaydın kapatılması sırasında karşılaştırılmak üzere Bölge Müdürlüğü'nce alınır ve diğer nüshalar ilgiliye iade edilir. Kullanıcı veya temsilcisi onaylı Serbest Bölge İşlem Formu'nun kalan nüshalarına manifesto veya irsaliye ile ordinoyu da ekleyerek ihtiyaç duyulan hizmetlerin yapılması için işletici veya B.K.İ.'ye müracaat eder. İşletici veya B.K.İ. talep edilen hizmetin tarifede belirtilen ücretini tahsil eder, bu tahsilata ilişkin kaydı Serbest Bölge İşlem Formu'nun ilgili bölümüne işledikten sonra, kendi nüshasını alır ve diğer nüshaları ilgiliye verir. Kullanıcı veya yetkili temsilcisi Serbest Bölge İşlem Formu'nun kalan nüshalarını malların serbest bölgeye girişini teminen Gümrük İdaresine ibraz eder. Gümrük İdaresi tarafından gerekli işlemler yapıldıktan sonra malların bölgeye girişi tamamlanır ve malların sorumluluğu kullanıcıya geçer. Malların bölgeye giriş işlemi tamamlandıktan sonra kayıtların kapatılmasını teminen kullanıcı veya temsilcisi tarafından gümrük idaresince tescili yapılmış Serbest Bölge İşlem Formu'nun kalan nüshası Bölge Müdürlüğü'ne verilir. Bölge rıhtımına getirilen mallar için düzenlenen Serbest Bölge İşlem Formu kullanıcı veya yetkili temsilcisi tarafından bilgi amacıyla Gümrük İdaresi'ne gönderilir. Malların deniz yoluyla bölgeye girişinde geminin bölge molüne yanaştırılması için gemi acentesi veya donatıcı tarafından geminin teknik bilgilerinin yer aldığı bir dilekçe ile Bölge Müdürlüğü'ne müracaat edilir. Bölge Müdürlüğü'nce verilen izne istinaden işletici veya B.K.İ. yetkilisi ilgili liman İşletme Müdürlüğü ile irtibata geçerek geminin yanaşmasını sağlar. Bölge limanına gemi yanaştırılırken mutlaka pilotaj ve römorkaj işlemi uygulanır. Boşaltma süresince işletici veya B.K.İ. görevlisi gerekli koordinasyonu ve emniyeti sağlayarak, gelen malda varsa eksik veya fazlalığı

kullanıcının da imzası olan bir tutanak ile Bölge Müdürlüğü'ne bildirmek zorundadır. İşletici veya B.K.İ. tarafından mallar kullanıcının işyerine teslim edildikten sonra sorumluluk kullanıcıya geçer. Boşaltma işlemi tamamlanan geminin bölgeden ayrılması için Bölge Müdürlüğü'nün yazılı izni alındıktan sonra, işletici veya B.K.İ. ilgili Liman İşletme Müdürlüğü ile irtibata geçer. Mallar, bölgeye girişini müteakip kullanıcılar tarafından "Yıllık Stok Bildirim Formu"na ve envanter defterine işlenir ve bu kayıtlar Bölge Müdürlükleri ile Bölge Gümrük Müdürlükleri'nin incelemesine hazır bulundurulur. Serbest Bölge İşlem Formu'nun 6'ncı nüshasını işlemin sonuçlandığı tarihi takip eden 5 iş günü içerisinde Bölge Müdürlüğü'ne vermeyen kullanıcıların diğer talepleri işleme konulmaz.

MALLARIN SERBEST BÖLGEDEN ÇIKIŞI

Malların serbest bölgeden çıkarılması için kullanıcı veya temsilcisi Serbest Bölge İşlem Formu'nu daktilo veya kitap harfleri ile bütün nüshaları okunacak şekilde doldurduktan sonra sırasıyla; Bölge Müdürlüğü'ne, işletici veya B.K.İ.'ye ve Gümrük İdaresi'ne önceki bölümde açıklandığı şekilde müracaat eder. Kullanıcı veya temsilcisi bölgeden çıkartılacak mallar için Fon'a ödenmesi gereken ücreti bankaya, yaptıracığı hizmetlerin ücretini de işletici veya B.K.İ.'ye öder ve Gümrük Mevzuatı gereğince gerekli belgeleri de Serbest Bölge İşlem Formu'na ekleyerek Gümrük İdaresi'ne başvurur. Serbest bölgeden Türkiye'ye yapılan satışlarda, fiili ithal tarihini takip eden günden başlamak üzere, Türkiye'ye ithal edilen dökme malların 15 gün, diğer malların 7 gün (Serbest Bölge Müdürlüğü'nce tespit edilen mücbir sebep halleri hariç) içerisinde serbest bölgeden çıkarılması gerekmektedir. Bu süreler içerisinde malların tamamının bölgeden çıkarılmaması halinde, Gümrük Müdürlüğü'nce bölgeden çıkarılan kısımlar üzerinden beyanname kapatılarak, durum Serbest Bölge Müdürlüğü'ne bildirilir. Kalan malların bölgeden çıkartılması için yeni Serbest bölge İşlem Formu ve fatura ile Serbest

Bölge Müdürlüğü'ne başvurulur. Malların bölgeden çıkış işlemi tamamlandıktan sonra kayıtların kapatılmasını teminen, kullanıcı veya temsilcisi tarafından Gümrük İdaresi'nce tescili yapılmış Serbest Bölge İşlem Formu'nun kalan nüshası Bölge Müdürlüğü'ne verilir. Bölge rıhtımından gönderilen mallar için düzenlenen Serbest Bölge İşlem Formu kullanıcı veya yetkili temsilcisi tarafından bilgi amacıyla Gümrük İdaresi'ne gönderilir. Malların deniz yoluyla bölgeden çıkartılmasında geminin bölge molüne yanaştırılması için gemi acentesi veya donatıcı tarafından geminin teknik bilgilerinin yer aldığı bir dilekçe ile Bölge Müdürlüğü'ne müracaat edilir. Bölge Müdürlüğü'nce verilen izne istinaden işletici veya B.K.İ. yetkilisi ilgili Liman İşletme Müdürlüğü ile irtibata geçerek geminin yanaşmasını sağlar. Bölge limanına gemi yanaştırılırken mutlaka pilotaj ve römorkaj işlemi uygulanır. Yükleme süresince işletici veya B.K.İ. görevlisi gerekli koordinasyonu ve emniyeti sağlayarak giden malda varsa eksik veya fazlalığı kullanıcının da imzası olan bir tutanak ile Bölge Müdürlüğü'ne bildirmek zorundadır. Bölge rıhtımından çıkışı yapılacak malların yüklendiği geminin ayrılış işlemleri, Bölge Müdürlüğü'nün yazılı izni alındıktan sonra işletici veya B.K.İ.'nin koordinasyonu ve bilgisi dahilinde geminin acentesi tarafından yapılır. Bu yolla bölgeden çıkarılan mallar için düzenlenen Serbest Bölge İşlem Formu kullanıcı veya yetkili temsilcisi tarafından bilgi amacıyla Gümrük İdaresi'ne gönderilir. Mallar, bölgeden çıkışını müteakip kullanıcılar tarafından "Yıllık Stok Bildirim Formu"na, envanter defterine ve üretim veya montaj-demontaj konusunda faaliyet gösteren kullanıcılar tarafından "Üretim Takip Formu"na da işlenir ve bu kayıtlar Bölge Müdürlükleri ile Bölge Gümrük Müdürlükleri'nin incelemesine hazır bulundurulur. Serbest Bölge İşlem Formu'nun 6'ncı nüshasını işlemin sonuçlandığı tarihi takip eden 5 iş günü içerisinde Bölge Müdürlüğü'ne vermeyen kullanıcıların diğer talepleri işleme konulmaz.

YATIRIM VE TESİS SAFHASINDA MALLARIN GİRİŞİ VE BU MALLARIN DAHA SONRA ÇIKARILMASI

Türk Parası Kıymetini Koruma hakkında 32 sayılı kararın 13'üncü maddesi uyarınca, Türkiye'de yerleşik kişilerin serbest bölgede yapacakları yatırımlar için 5 milyon ABD doları veya eşiti dövize kadar aynı sermayeyi gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde ihraç etmeleri mümkün bulunmaktadır. Gümrük Müsteşarlığı'nın 18.10.1994 tarih ve 1994/31 sayılı Genelgesi uyarınca, yatırım ve tesis safhasında kullanılan malzemelerin (taş, kum, çakıl, çimento, demir, tuğla, demirbaş, makine, teçhizat gibi) aynı sermaye olarak serbest bölgelere ihracında, söz konusu malzemeler 30 günlük periyotlar halinde gümrük beyannamesine bağlanabilmektedir.

Bu nedenle, yatırım ve tesis safhasında kullanılan malzemelerin (taş, kum, çakıl, çimento, demir, tuğla, demirbaş, makine, teçhizat gibi) Türkiye'den bölgeye getirilmesinde KDV muafiyeti ve diğer teşviklerden yararlanabilmesi için ihracat işlemine tabi tutulması gerekir. Bu durumda satıcı tarafından gümrük beyannamesi ve kullanıcı tarafından Serbest Bölge İşlem Formu düzenlenmesi zorunludur. Söz konusu malzemeler inşaat tamamlanıncaya kadar birer ay geçerli olan Serbest Bölge İşlem Formları ile getirilebilir. Bu kapsamda getirilen aynı sermaye ile ilgili olarak; Türkiye'de yerleşik kişilerin ana sözleşmeyi veya ortaklık sözleşmesini ya da serbest bölge şubesine tahsis edilen sermaye yapısını gösterir belgeyi Bölge Müdürlüğü'ne ve Gümrük İdaresi'ne ibraz etmeleri halinde söz konusu malların Gümrük İdaresi'ne verilen taahhütname ile Türkiye'den bölgeye getirilmesine izin verilir. Yurt dışında yerleşik kişilerin yatırım ve tesis safhasında kullanılan malzemeleri aynı sermaye olarak serbest bölgeye getirmek istemesi veya aynı bölgedeki diğer kullanıcılardan almaları halinde ise söz konusu belgeleri yalnızca Serbest Bölge Müdürlüğü'ne ibraz etmeleri yeterlidir. Yatırım safhasında kullanılan ve geçici olarak bölgeye getirilen ve yatırım safhası sonunda tekrar bölge dışına

çıkartılacak inşaat malzemeleri, iş makineleri ve inşaat ile ilgili araç ve gereçlerin bölgeye girişinde ve çıkışında, Gümrük İdaresi'nde işlemleri tamamlandıktan sonra Bölge Müdürlüğü'ne sadece Serbest Bölge İşlem Formu'nun ibrazı yeterlidir. Kullanıcının inşa ettirdiği üst yapıyı yapan müteahhitler veya bunların taşeronları kullanıcının verdiği vekâletnameye istinaden iskân ruhsatı düzenlenene kadar kullanıcı adına işlemleri yürütebilir.

Yatırım ve tesis safhası sona erdikten sonra, yatırım malları da dahil serbest bölgeye getirilen mallar için varsa Fon'un ödenmesi zorunludur. Yatırım ve tesis safhasında Fon'dan muaf olarak bölgeye getirilen malların bilahare bölge dışına çıkartılmak veya bölge içinde başka bir kullanıcıya satılmak istenmesi durumunda, söz konusu mallar bölgeye getirilirken bölge dışındaki satıcısı tarafından düzenlenen faturaları ve kullanıcı tarafından düzenlenen satış faturası ile Bölge Müdürlüğü'ne başvurulur. Yapılan inceleme sonucu uygun görülürse müracaatlar için varsa bölgeye girişinde ödenmesi gereken Fon ile çıkışında ödenmesi gereken Fon'un tahsilinden sonra talep edilen işlemin yapılmasına izin verilir.

Malların giriş veya çıkış işlemleri tamamlandıktan sonra Serbest Bölge İşlem Formu'nun 6'ncı nüshasını 5 iş günü içerisinde Bölge Müdürlüğü'ne vermeyen kullanıcılar diğer talepleri işleme konulmaz.

BÖLGE İÇİ MAL SATIŞLARI

Bir kullanıcının veya bölge depolarından yararlanan gerçek veya tüzel kişilerin aynı bölgede faaliyet gösteren diğer bir kullanıcıya mal satması durumunda, hem alıcı hem satıcı kullanıcı tarafından düzenlenecek Serbest Bölge İşlem Formları ve fatura ile Bölge Müdürlüğü'ne başvurulur. Sevkiyatın tamamlanmasını müteakip malların sorumluluğu alıcı kullanıcıya geçer ve kayıtlarının kapatılmasını teminen her iki kullanıcı tarafından Serbest Bölge İşlem Formları'nın kalan nüshaları Bölge Müdürlüğü'ne verilir. Mallar, bölge içi satışlarını müteakip

kullanıcılar tarafından "Yıllık Stok Bildirim Formu"na, envanter defterine ve üretim veya montaj-demontaj konusunda faaliyet gösteren kullanıcılar tarafından "Üretim Takip Formu"na da işlenir ve bu kayıtlar Bölge Müdürlüğü ile Bölge Gümrük Müdürlükleri'nin incelemesine hazır bulundurulur. Serbest Bölge İşlem Formları'nın son nüshalarını işlemin sonuçlandığı tarihi takip eden 5 iş günü içerisinde Bölge Müdürlüğü'ne getirmeyen kullanıcıların diğer işlemleri işleme konulmaz.

MALLARIN FİİLİ GİRİŞ-ÇIKIŞI YAPILMADAN ALIM-SATIMI

Serbest bölgelerde, fiili mal girişi ve çıkışı yapılmaksızın alım-satım (transit ticaret) işlemleri aşağıdaki usul ve esaslar dahilinde gerçekleştirilir.

- Serbest bölgelerde transit ticaret; malların, bölgeye fiili giriş-çıkışı yapılmaksızın, alış ve satış bedelleri arasında lehte fark esas olmak kaydıyla, serbest bölge kullanıcıları tarafından, bir ülkeden (Türkiye ve serbest bölgeler hariç) başka bir ülkeye (Türkiye ve serbest bölgeler hariç) satışını ifade eder.
- Malın CIF alış fiyatı üzerinden özel hesaba binde 5 oranında fon ödenir.
- Bölge Müdürlüğü'nce onaylı Serbest Bölge İşlem Formu ile (varsa serbest bölgedeki) transit ticaret işlemi yapılır. Mezkûr belgelerle (fatura ve SBİF), fon makbuzunun birer nüshasının Bölge Müdürlüğü'ne verilmesiyle işlem tamamlanır.
- Transit ticarete Serbest Bölge İşlem Formu, Gümrük İdaresi'ne bilgi amaçlı gönderilebilir ancak ibrazı zorunlu değildir.

DİİB KAPSAMINDA SERBEST BÖLGELERE YAPILAN İHRACAT VE SERBEST BÖLGE İŞLEM FORMU

İhracatın gerçekleştirilmesi, DİİB/Dİİ'de ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, ihracat 2006/12 sayılı Tebliğ ile ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesidir. Serbest bölgeye yapılan ihracat esnasında Ön Statü Belgesi'nin düzenlenmesi suretiyle ihracata konu eşyanın

serbest dolaşımda olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Söz konusu belgenin aslının veya aslı yerine geçmek üzere ilgili gümrük idaresinden temin edilen gümrük idaresince tasdikli örneğinin ve Serbest Bölge İşlem Formu'nun (Giriş) aslının taahhüt kapatma esnasında tevsiki aranır.

Dahilde İşleme Rejimi çerçevesinde, belge süresi içerisinde serbest bölgele-re yapılan ihracatın en geç belge süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının yapıldığının, Yatırım Teşvik Belgesi veya bir başka belge/izin kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi'ne ithalatının yapıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerin yapımında kullanıldığının, serbest bölgelerde bulunan tesislerde makine-teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanıldığının, serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunan firmalara gemi inşasında kullanılmak üzere tesliminin yapıldığının, serbest bölgelerden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapıldığının veya serbest bölgelerden kara, deniz ve hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapıldığının tevsiki kaydıyla, belge ihracat taahhüdü kapatılır.

DİİB kapsamında serbest bölgeye ihracı gerçekleştirilen işlem görmüş ürünün ilgili belge ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için, işlem görmüş ürünün en geç belge süresi bitiminden itibaren 3 (üç) ay içerisinde; Serbest bölgeden başka bir ülkeye satışının yapılması halinde; satışı yapan firmaya ait Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu firma nüshasının aslının İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir. Tevsik edilen Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu üzerine İBGS'ce "... unvanlı firmanın .../.../... tarihli ve ... sayılı DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılmıştır." meşruhatı düşülmür. Taahhüt hesabına sayıldığına dair üzerine meşruhat düşülmüş ilgili Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu'nun fotokopisi alındıktan sonra söz konusu form aslı belge sahibi firmaya iade edilir.

Serbest bölgeden gümrüksüz satış mağazalarına satışının yapılması veya serbest bölgelerden kara, deniz ve

hava taşıtlarına kumanya olarak tesliminin yapılması halinde; satışı yapan firmaya ait Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu firma nüshasının aslının İBGS'ye tevsik edilmesi gerekmektedir. Tevsik edilen Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu üzerine İBGS'ce "... unvanlı firmanın .../.../... tarihli ve ... sayılı DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılmıştır." meşruhatı düşülmür. Taahhüt hesabına sayıldığına dair üzerine meşruhat düşülmüş ilgili Serbest Bölge Bilgi İşlem Formu'nun fotokopisi alındıktan sonra söz konusu form aslı belge sahibi firmaya iade edilir.

Serbest bölge işlem formu ile işlem yapacak ihracatçı firmaların bilmeleri gereken önemli noktalar aşağıda maddeler halinde ele alınmıştır.

- Miktar ve kıymetine bakılmaksızın serbest dolaşımda bulunan eşyanın, işlem görmüş/görececek ürünlerin tesliminde kullanılmak üzere serbest bölgelere SBİF ile gönderilmesi durumunda ihracat istisnasından yararlanması mümkün bulunmaktadır.
- Serbest bölgeden çıkacak bir malın üretiminde girdi olarak kullanılmadığı için ilgili Gümrük İdaresi'nce gümrük beyannamesi düzenlenmeyen hallerde de, söz konusu malların serbest bölgelere ihracında SBİF'in gümrük beyannamesi yerine tevsik edici belge olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır.
- 3218 sayılı Kanun'un 8'inci maddesi kapsamında bedeli 5 bin ABD doları veya karşılığı Türk Lirası'nı geçmeyen Türkiye mahreçli malların isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmadan işlem görmüş/görececek ürünlerin tesliminde kullanılmak veya serbest bölgede tüketilmek, sarf edilmek veya kullanılmak üzere serbest bölgedeki alıcılara tesliminin herhangi bir bedel sınırlaması olmaksızın, SBİF ile tevsik edilmek kaydıyla, KDV'den istisna tutulması mümkün bulunmaktadır.
- 3218 sayılı Kanun'un 8'inci maddesi kapsamında serbest bölgeye gönderilen ve bedeli 5 bin ABD doları veya Türk Lirası'nı geçmeyen Türkiye mahreçli mallar ile miktar ve kıymetine bakılmaksızın serbest bölgeye gönderilen mallar arasında bir fark bulunma-

makta olup ihracat istisnası uygulaması bakımından da bir farklılık yaratmamaktadır.

e) 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun 8'inci ve Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'nin 30'uncu maddesi ile ilgili olarak 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun 8'inci maddesi uyarınca 500 ABD dolarının altında bulunan tüketim malzemesi ile yatırımlarda kullanılan sarf eşyasının eşyanın serbest bölgeye girişinde herhangi bir belge aranmayacağı belirtilmiş olup, eşyanın Türkiye'ye veya AB ülkelerine geçici veya kesin gönderilmek istenmesi halinde, eşyanın statüsünü belirlemek amacıyla A.TR belgesinin vize edilmesi sırasında Gümrük Beyannamesi aranacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla, anılan kanun maddesi kapsamında Dış Ticaret Rejimi'ne tabi tutulmaksızın bölgeye getirilen ve Serbest Bölge Müdürlüğü'nce onaylı, Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü'nce tescilli Serbest Bölge İşlem Formu ile bölgeye girişine izin verilen Türkiye mahreçli malların serbest dolaşımına mütalaa edilmeleri ve anılan belgelere istinaden aynıyetlerinin tespit edilmeleri mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla eşyanın yurda girişinde gümrük mevzuatı ve dış ticaret mevzuatı, transitinde ise gümrük mevzuatı hükümlerine göre işlem yapılması gerekmektedir.

f) Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü'nden Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne gönderilen, 11.05.2005 tarihli, 20814 sayılı yazıda, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde, bu kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların Damga Vergisi'ne tabi olacağına belirtildiği, 4'üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı ve buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı, kağıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve manaya bakılacağına açıklandığı, kanuna ekli (1) sayılı tablonun "III-Ticari işlemlerde kullanılan kağıtlar" başlıklı bölümün 2/f fıkrasının-

da, gümrük idarelerine verilen özet beyan formlarının 3 TL tutarında maktu damga vergisine, aynı tablonun "IV-Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 2/c fıkrasında da, gümrük idarelerine verilen beyannamelerin 24 TL tutarında damga vergisine tabi tutulacağına hükme bağlandı; Öte yandan 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'na 5084 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesiyle eklenen geçici 3'üncü maddesinin (c) bendinde de, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih (06.02.2004) itibarıyla ve kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin, bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemlerin 31.12.2008 tarihine kadar her türlü vergi, resim ve harçtan müstesna olacağına hüküm altına alındığı, . Bu çerçevede, özet beyan yerine kabul edilen belgeler arasında yer alan "Serbest Bölge İşlem Formu" başlıklı kağıdın 488 sayılı Kanun'a ekli (1) sayılı tablonun III-2/f fıkrasına göre 3 TL tutarında maktu damga vergisine tabi tutulması gerektiği, Ancak söz konusu kağıtların 3218 sayılı Kanun'a göre kurulan serbest bölgelerde 06.02.2004 tarihi itibarıyla faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükellefler ve bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleriyle ilgili olmak kaydıyla düzenlenmeleri durumunda ise 3218 sayılı Kanun'un geçici 3'üncü maddesinin (c) bendi hükmüne göre damga vergisinden istisna edilmelerinin gerektiği, belirtilmiştir.

g) Türkiye Gümrük Bölgesi içinde faaliyette bulunan bir ihracatçının ihracat rejimi hükümleri çerçevesinde serbest bölge kullanıcısının üretiminde ve ticari amaçla alım satım işinde veya tüketiminde kullanmak üzere mal göndermesinin mümkün bulunduğu belirtilmiştir.

Ancak konuyla ilgili olarak Gümrük Müsteşarlığı'na intikal eden yazılarda, ihracat beyannamesi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi'nin başka bir yerinden serbest bölgeye ihraç edilen eşyanın serbest bölgelerde tüketime veya kullanıma tabi tutulması halinde ihracata bağlı olanaklardan (3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu uyarınca

ihracat istisnası gibi) yararlanıp yararlanamayacağı konusunda tereddütler dile getirilmektedir.

Ihracat istisnası gibi ihracata bağlı imkânlardan yararlanılması söz konusu olan eşyanın, ihracat beyannamesi kapsamında serbest bölgeye ihraç edilmesi durumunda, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 152 ve 158'inci maddesi hükümleri çerçevesinde serbest bölgelerde tüketilmesi ya da kullanılması mümkün bulunmamaktadır.

Bu çerçevede serbest bölgelerde tüketilmek veya kullanılmak amacıyla serbest dolaşımda bulunan eşyanın, miktar ve kıymetine bakılmaksızın ve gümrük beyannamesi düzenlenmeksizin serbest bölgelere sevk edilmesi mümkün olup, bu durumda Serbest Bölge İşlem Formu kullanılır.

Diğer taraftan serbest dolaşımda bulunan eşyanın işlem görmüş/görecek ürünlerin üretiminde kullanılmak üzere ihracat beyannamesi kapsamında serbest bölgelere gönderilmesi mümkündür.

h) Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne gönderilen bir yazıda; 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu hükümleri çerçevesinde kullanılan serbest bölge işlem formunun (SBİF), serbest bölgeye giren ve çıkan eşyanın cins, nevi, miktar, kıymet gibi gümrük beyannamesinde yer alan bilgileri kapsadığı, gümrük beyannamesi uygulamasında olduğu gibi eşyanın serbest bölgelere serbest bölge işlem formu ile girip çıkmasının Gümrük İdaresi'nin gözetim, denetim, görev ve sorumluluğunu değiştirmediği, serbest bölgelere eşya tesliminde serbest bölge işlem formunun kullanılmasının mümkün bulunduğundan bahisle; Serbest dolaşımda bulunan eşyanın serbest bölgelerdeki alıcılara tesliminde KDV ihracat istisnasından yararlanabilmesi için "Serbest Bölge İşlem Formu"nun tevsik edici belge olarak kullanılmasının Başkanlıklarınca da uygun görüldüğü bildirilmiştir.

ı) Gümrük Müsteşarlığı'nca, Maliye Bakanlığı ile yapılan muhtelif yazışmalar sonucunda, ithalat vergilerine tabi eşyanın (özellikle akaryakıt cinsi)

serbest bölgelerde tüketilmesinin, vergisel yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile mümkün olabileceği anlaşılmıştır.

Bu hususta Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne gönderilen bir yazıda, serbest bölgede bulunan ve serbest dolaşımda olmayan (ithalat vergilerine tabi) eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmek kaydıyla bu bölgelere konulması gerektiğinden bu kapsamda bu bölgelerde kullanılan ya da tüketilen serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın KDV Kanununun 16/1-c maddesi uyarınca KDV'den istisna tutulmasının mümkün olmadığı; serbest dolaşımda bulunan bir eşyanın ise bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlanılması kaydıyla serbest bölge hükümlerinin uygulandığı mal olarak değerlendirilebileceği ve serbest dolaşımda bulunan eşyanın serbest bölgedeki bir alıcıya tesliminde KDV Kanunu'nun 11/1-a ve 12'nci maddeleri uyarınca KDV istisnası uygulanabileceği ve söz konusu ihracat teslimlerinin SBİF ile tevsik edilebileceği belirtilmektedir.

ÜSİMP 2011 Kongresi

Üniversite Sanayi İş birliği Merkezleri Platformu (ÜSİMP) tarafından düzenlenen ve bu yıl "Üniversite-Sanayi iş birliğinde beklentiler, sorunlar ve ulusal modeller" teması ile organize edilecek olan 4'üncü Ulusal Kongre, üniversite sanayi iş birliğinin önemini geleneksel bir etkinlikle devam ettirme amacıyla gerçekleştirilecek.

Ege Üniversitesi Bilim Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (EBİLTEM) ile Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)'nın iş

birliği ile 02-03 Haziran 2011 tarihleri arasında Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi'nde düzenlenecek olan etkinlik, Türkiye'nin tüm üniversitelerinden akademisyenleri, sanayicileri/ iş adamları ve ülkemizin kalkınma alanında çalışan beyinlerini bir araya getirmeyi hedefliyor.

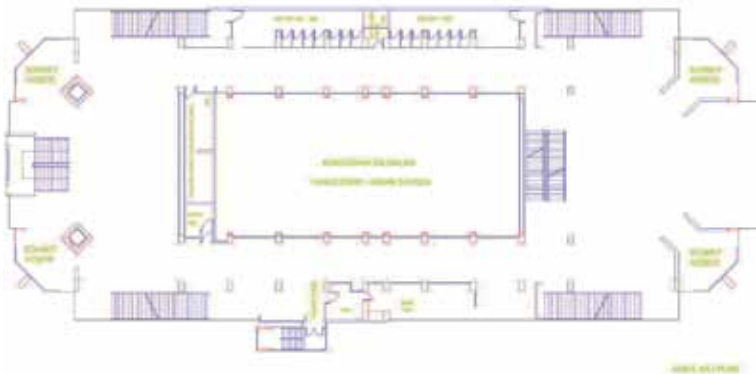
Sunulan temalarda paneller, sözlü ve poster bildiri sunumları ve açık oturumlar planlanmaktadır:

- Bildiri Oturumları
- Üniversite-Sanayi İşbirliğinde Modern Yaklaşımlar
- Uluslararası Modeller
- Sanayide İnovasyon
- Kısa sunumlar (Sözlü ve Poster sunumlar)
- Açık Oturumlar

Üniversite ve Sanayi Birbirinden Öğreniyor - İşbirliği'nden Beklentiler
Üniversite-Sanayi Köprülerindeki Engeller - İşbirliği'nde Sorunlar
Üniversite-Sanayi Arası Kurumsal Köprüler - Daha Etkin bir İşbirliği için Ulusal Modeller

USİMP 2011'de üniversite-sanayi-kamu bakış açılarından "Üniversite-Sanayi İş birliğinde Beklentiler, Sorunlar, Ulusal Modeller" ana başlıkları katılımcılardan toplanan cevaplar ışığında açık oturumlarda tartışılacak. ÜSİMP 2011'in, katılımcıların da katkıları ile ülkemizde üniversite-sanayi-kamu iş birliğinin kurumsallaşması için somut öneriler getirilmesi hedefleniyor.

ÖZELLİKLİ İHRACATÇILAR (DTSS, SDTŞ, ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜSÜ VE ONAYLANMIŞ İHRACATÇI YETKİSİ) VE VE AVANTAJLARI

Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine Sağlanan Avantajlar

95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı'nın 3'üncü maddesinin (k) bendi uyarınca yürürlüğe konulan "İhracat 2004/12" sayılı Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ kapsamında; ödenmiş sermayeleri en az 2 milyon TL olan ve bir önceki takvim yılında gümrük beyannamesi bazında, FOB tutarı en az 100 milyon ABD doları veya eş değerdeki fiili ihracatı (transit ve bedelsiz ihracat hariç) gerçekleştiren anonim şirketlere, her yılın Ocak ayının son gününe kadar tebliğdeki diğer şartlara uygun olarak başvurmak kaydıyla "Dış Ticaret Sermaye Şirketi (DTSS)" statüsü verilmekte veya hâlihazırda Dış Ticaret Sermaye Şirketi statüsüne haiz firmalar için söz konusu statü yenilenmektedir.

VERGİ MEVZUATI YÖNÜNDEN

Katma Değer Vergisi (KDV), Kanun'un 11/1-c maddesinde düzenlenen ve "tecil-terkin sistemi" olarak adlandırılan uygulamadan, ihraç kayıtlı mal teslim eden imalatçı firmalar yararlanabilmektedirler. 77 Seri no'lu KDV Genel Tebliği'nde yapılan düzenleme ile imalatçı olmayan firmaların da DTSS'lere ihraç kaydıyla yaptıkları teslimler için "tecil-terkin" uygulamasından yararlandırılmalarına imkân sağlanmaktadır. Ayrıca ihracattan kaynaklanan KDV iadelerinde 84 Seri No'lu KDV Genel Tebliği'nin "Teminat Karşılığı İade" bölümünde DTSS'ler için aşağıda açıklanan kolaylıklar sağlanmaktadır:

- İhracattan kaynaklanan KDV iadelerinin teminatla nakden alınmak istenmesi durumunda firmaların Maliye Bakanlığı'nca belirlenen limitin (4000 TL) üzerinde kalan kısmın tamamı kadar teminat göstermesi gerekmektedir. DTSS'ler ise haklarında sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlediği veya kullandığı konusunda rapor bulunmaması, son beş yıl içinde adlarına tahakkuk

eden gelir, kurumlar vergisi ve KDV'lerin ödenmesi, iade hakkı doğuran işlemlerin bulunduğu son beş vergilendirme döneminde hakkında olumlu rapor yazılmış olması halinde yüzde 4 teminatla nakden iade alabilmektedirler.

- Normal uygulamada 4000 TL'nin altında kalan nakden iade taleplerinde gümrük beyannamesinin veya onaylı fatura ya da özel faturanın teyidi yapılmadan iade yapılmamaktadır. DTSS'ler ise onaylı veya özel faturaların teyidinden sonra gümrük beyannamelerinin teyidi beklenmeksizin iade talebinde bulunabilirler.
- Hakkında Sahte Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge (SMIYB) düzenleme raporu bulunan firmaların, raporun vergi dairesine intikal ettiği tarihten sonraki ve bu tarihe kadar henüz sonuçlandırılmamış nakden veya mahsuben iade talepleri 4 kat teminat karşılığında, teminat gösterilmemesi halinde münhasıran vergi incelemesi sonucuna göre yerine getirilir. Firmaların SMIYB düzenleme raporları üzerine yapılan tarhiyatlari ödemeleri ya da teminat göstermeleri halinde iade talepleri, indirimli teminat uygulamasından yararlananlarda yüzde 100, diğerlerinde yüzde 200 teminat karşılığında yerine getirilir. Hakkında SMIYB düzenlediğine dair rapor bulunan DTSS'ler ise bu belgelere dayanarak iade aldıkları verginin aynı dönemde iade edilen toplam verginin yüzde 4'ünü aşmaması halinde iade talepleri olumlu rapor beklenmeden genel esaslara göre yerine getirilir.

- İncelemeye sevk edilmiş olsun olmasın haklarında SMIYB düzenlediğine ilişkin tespit bulunan firmaların nakden veya mahsuben iade talepleri; tespit bulunan dönemler için münhasıran vergi inceleme raporuna göre, diğer dönemler için dört kat teminat karşılığında yerine getirilir. SMIYB düzenlediği tespit edilen DTSS'lerin ise bu belgelere dayanarak

iadesini talep ettikleri toplam verginin yüzde 4'ünü aşmaması ve bu kısma dört kat teminat göstermeleri halinde iade talepleri genel esaslara göre yerine getirilir.

EXİMBANK KREDİLERİ YÖNÜNDEN

DTSS'ler ağırlıklı olarak DTŞ Kısa Vadeli İhracat Kredisi Programı'ndan yararlanabilmektedirler. Söz konusu krediler, firmaların ihracat faaliyetleri ile ilgili finansman ihtiyaçlarını karşılamak üzere, belli teminat oranları ile aracı banka olmaksızın Eximbank tarafından doğrudan kullanılmaktadır. Adı geçen kredi programları çerçevesinde DTSS'lere piyasa faiz hadlerinden daha düşük faiz oranı ile kredi kullanılmaktadır. Belirtilen kredi programı çerçevesinde, 120, 180 ve 360 gün (döviz kredilerinde) vade seçenekleri sunulmakta ve vade yapısı, risk tutarı ve Eximbank kısa vadeli ihracat kredi sigortası programından yararlanılması durumlarına göre TL kredilerde yüzde 11 ile yüzde 14,5, döviz kredilerinde ise Libor+0.50 ile Libor+1.00 faiz oranı aralığında kredi kullanılmaktadır.

DTSS'lerde asli teminat oranı, kredi anapara ve faiz tutarının yüzde 100'ünden yüzde 80'ine indirilmiştir. Bu oran mali yapısı güçlü ve ihracat potansiyeli yüksek DTSS'ler için yüzde 40'a kadar inebilmektedir.

GÜMRÜK MEVZUATI YÖNÜNDEN

Onaylanmış Kişi Statüsü için genel ve özel koşullar değerlendirilirken, DTSS'ler için istisnalar getirilmiştir. Buna göre;

- 07.10.2009 tarih ve 27369 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış bulunan Gümrük Yönetmeliği'nin 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi uyarınca, Onaylanmış Kişi Statüsü almak üzere başvuruda bulunan kişiler için imalatçı

olma şartı aranırken DTSS'ler için bu şart aranmamaktadır.

• A, B ve C sınıfı onaylanmış kişi statüsü başvurularında, anılan Gümrük Yönetmeliği'nin 24'üncü maddesinin bir, iki ve üçüncü fıkralarında, dış ticaret performansına ilişkin olarak aranılan koşullar, aynı maddenin 5'inci fıkrasına göre, Dış Ticaret Sermaye Şirketleri için aranmamaktadır.

• DTSS'ler tarafından Onaylanmış Kişi Statü Belgesi başvurularında, normal olarak ibrazı gereken belgelerden bazılarının ibraz edilmesine gerek bulunmamaktadır.

İHRACAT MEVZUATI YÖNÜNDEN

İhracat 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği ile DTSS için, belge/izin müracaat tarihinden önceki takvim yılı içerisinde gerçekleştirdikleri ihracat kadar, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin yüzde 10'unun teminat olarak yatırılması kaydıyla, gümrük idaresince ithalatın gerçekleştirilmesine izin verilmesi hükmüne bağlanmıştır.

İHRACATA YÖNELİK DEVLET YARDIMLARI YÖNÜNDEN

Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) İhracata Yönelik Devlet Yardımlarının bazılarında öncelikli olarak yararlanmaktadır. DTSS'lerin yararlanabildiği İhracata Yönelik Devlet Yardımları aşağıda sayılmaktadır:

• Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişin Tebliğ'e (Tebliğ No:2009/5) göre; katılımcı (DTSS'ler dahil olmak üzere) tarafından organizatöre ödenen katılım bedelinin yüzde 50'si, yurt dışı fuarın genel nitelikli uluslararası fuara Millî Katılım veya Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması halinde 10.000 ABD dolarını; sektörel nitelikli uluslararası fuara Millî Katılım, Yabancı Firma Katılımlı Sektörel Fuar veya Sektörel Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması halinde ise 15.000 ABD dolarını geçmemek üzere destek kapsamında katılımcıya ödenir. Dış Ticaret Müsteşarlığı'na belirlenerek ilan edilen, yurt dışında düzenlenen sektörel nitelikteki uluslararası fuarlara Bireysel Katılım gerçekleştirilmesi durumunda; katılımcının fuarın

yetkili organizatörüne ödeyeceği boş stand ve/veya standart donanımlı stand kirasının ve nakliye harcamalarının yüzde 50'si, 15.000 ABD dolarını aşmamak üzere ödenmektedir.

• Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:97/5) kapsamında Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin (DTSS) akredite edilmiş kurum ve/veya kuruluşlardan alacağı kalite, çevre belgeleri ile insan can, mal emniyeti ve güvenliğini gösterir işaretler ile tarım ürünlerine ilişkin laboratuvar analizleri ve belgelendirme işlemleriyle ilgili harcamaları yüzde 50 oranında ve belgelendirme ve/veya analiz başına en fazla 25.000 (yirmi beş bin) ABD dolarına kadar desteklenmektedir.

• Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında (Tebliğ No: 2010/6) Türkiye'de sınai ve/veya ticari faaliyet gösteren şirketler (Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri dahil olmak üzere) ile İş Birliği Kuruluşları üyelerinin ürünlerinin pazarlama ve tanıtımının yapılmasını sağlamak, bu çerçevede yurt dışında gerçekleştirilen tanıtım, marka tescil giderleri ile yurt dışında mal ticareti yapmak amacıyla açılan birimlerle ilgili giderlerinin bir kısmı Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan (DFİF) karşılanmaktadır.

Sınai ve ticari şirketler (Dış Ticaret Sermaye Şirketleri dahil) veya bu şirketlerle aralarında organik bağ bulunan ve yurt dışında faaliyet gösteren şirket veya şubeleri ile İş Birliği Kuruluşları tarafından yurt dışında açılan birimlerinin kira giderleri (reyon olması halinde kira veya komisyon giderleri), her bir birim başına; açılan birimin mağaza olması halinde yüzde 60 oranında ve yıllık en fazla 120.000 ABD dolarına kadar, açılan birimin ofis, showroom, depo veya reyon olması halinde yüzde 60 oranında ve yıllık en fazla 100.000 ABD dolarına kadar, en fazla 4 (dört) yıl süreyle desteklenmektedir.

Anılan tebliğ kapsamında desteklenen yurt dışı birimi bulunan şirketler ve İş Birliği Kuruluşları'nca, Türkiye'de üretilen ürünlerle ilgili olarak yurt dışında gerçekleştirilen reklâm, tanıtım ve pazarlama giderleri; yüzde 60 oranında ve her bir ülke için yıllık en fazla 150.000 ABD dolarına kadar en fazla 4 (dört) yıl

süresince desteklenir. Desteklenen yurt dışı birimi bulunmayan ancak yurt içi ve tanıtım yapacağı ülkede marka tescil belgesine sahip şirketlerce, Türkiye'de üretilen ürünlerle ilgili olarak yurt dışında gerçekleştirilen reklâm, tanıtım ve pazarlama giderleri, yüzde 60 oranında ve yıllık en fazla 250.000 ABD Dolarına kadar en fazla 4 (dört) yıl süresince desteklenir. Söz konusu tebliğ kapsamında şirketlerin yurt içi marka tescil belgesine sahip oldukları markalarının yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri, yüzde 50 oranında ve yıllık en fazla 50.000 ABD dolarına kadar en fazla 4 (dört) yıl süresince desteklenmektedir.

• Türk Ürünlerinin Yurt Dışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve Turquality®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında (Tebliğ No: 2006/4) tebliğde belirtilen kriterler çerçevesinde İhracatçı Birlikleri, Üretici Dernekleri, Üretici Birlikleri'nin, sektörlerinin yurt dışında tanıtımı amacıyla gerçekleştirecekleri harcamalara ilişkin giderler, Türkiye'de ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan şirketlerin (Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) ile Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ) dahil olmak üzere) ürünlerinin markalaşması amacıyla gerçekleştirecekleri faaliyetlere ilişkin giderler ile İhracatçı Birliklerinin TURQUALITY® Programı kapsamında firmalara yurt içinde ve yurt dışında markalaşma sürecinde vereceği desteklere ilişkin harcamalar, Türk markalarının pazara giriş ve tutunmalarına yönelik gerçekleştireceği her türlü faaliyet ve organizasyonlara ilişkin giderler ile olumlu Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi için yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştireceği her türlü harcamalar, uluslararası kurallara göre Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanmaktadır.

• Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Destegi Hakkında Tebliğ kapsamında (Tebliğ No: 2011/1) Türkiye'de sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler, döviz kazandırıcı hizmet veya faaliyetlerle iştiغال eden şirketler ile İş Birliği Kuruluşları ve Organizatör kuruluşların pazar araştırması ve pazara giriş faaliyetlerine ilişkin giderleri Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan (DFİF) karşılanmaktadır.

• Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2010/8) kapsamında

Türkiye’de sınıf ve/veya ticari faaliyet-te bulunan veya yazılım sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin uluslararası pazarlarda rekabet gücünü arttırmaya yönelik eğitim ve danışmanlık giderleri ile İş Birliği Kuruluşları’nın Müsteşarlık-ça uygun görülen proje bazlı giderleri Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu’ndan (DFİF) karşılanmaktadır.

• Tarımsal Ürünlerde İhracat İade-si Yardımlarına İlişkin Para-Kredi Ve Koordinasyon Kurulu Tebliği (Tebliğ No: 2010/10) kapsamında, ülkemiz tarımsal ürünlerinin uluslararası piyasalarda rekabet gücünün ve ihracat potansiyelinin artırılması amacıyla, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ödenekleri çerçevesinde karşılanmak üzere, anılan tebliğin 4. maddesindeki tabloda yer alan tarım ürünlerinin ihracatını müteakip finansmanı amacıyla, Tebliğ’in 6’ncı maddesinde belirtilen giderler, tabloda gösterilen ihracat iade miktarı ve azami ödeme oranı dikkate alınarak ABD doları karşılığı Türk Lirası üzerinden, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde ihracatçı adına açılacak hesaptan, anılan banka kanalıyla mahsup yoluyla karşılanmaktadır. İmalatçı firmalar, kendi dış ticaret şirketleri ya da şirketlerinin de yer aldığı aynı kuruluş bünyesindeki bir dış ticaret firması kanalıyla ihracatı gerçekleştirmeleri ve dış ticaret firmalarının hak edişlerini imalatçı firmalarına devretmeleri durumunda teşvikten faydalanabilmektedir. İhracatçı firmalar hak edişlerini ürünü satın aldıkları imalatçı veya üretici firmalara devredebilmektedir.

SEKTÖREL DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİNE SAĞLANAN AVANTAJLAR

Ülkemizin 1980 sonrasında ihracata dayalı bir gelişme stratejisi benimsemesi ile birlikte, firmalarımızın dış pazarlara açılmalarını sağlamak, ihracatımıza ivme kazandırmak ve ülkemizin uluslararası ticarete, ekonomik ve siyasi büyüklüğüyle orantılı bir pay alabilmesini temin etmek amacıyla, genel ihracat stratejimizin bir parçası olarak, çeşitli teşvik ve destekleme politika ve programlarıyla bir taraftan firmalarımızı ihracata yönlendirirken diğer taraftan bu amaca dönük şirket modelleri oluşturulması yoluna gidilmiştir. Diğer taraftan ülkemizin Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmasına taraf olması ve Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği süre-

cine girilmesiyle birlikte rekabetin daha da artması, Türkiye’de faaliyet gösteren ve dış ticaret ile kredilerdeki payları son derece düşük olan KOBİ’lerin finansman, üretim, pazarlama, alt yapı, teknoloji, personel sorunlarının daha da ağırlaşmasına yol açmıştır.

Bu çerçevede ülkemiz sanayisinin omurgasını oluşturan söz konusu işletmelerimizin artan rekabet ile birlikte çoğalan sorunlarına çözüm getirilebilmesini teminen, aynı üretim dalında faaliyet gösteren firmalarımızın çok ortaklı dış ticaret şirketleri şeklinde örgütlenerek ihracata yönlendirilmesi amacıyla, “Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDŞ)” modeli geliştirilmiş ve “Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsüne İlişkin 96/39” sayılı Tebliğ, 26.12.1996 tarih ve 22859 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sektörel Dış Ticaretleri uygulamasının faydaları genel olarak şöyle sıralanabilir:

- İhracat giderlerinin paylaşılması ile daha az finans ve kaynak tahsis edilmesini sağlamak,
- Büyük miktarda olan siparişlerin şirket aracılığı ile daha ucuz ve kolaylıkla karşılanabilmesi imkânını yaratmak,
- Mevcut pazarın devamlılığını sağlamak,
- Aktif pazarlama faaliyetleri ile yurtdışı temsilcilikleri ve oluşturulan müşteri portföyü sayesinde yeni pazarlar bulunmasına çalışmak ve dış pazar eğilimlerini takip etmek,
- Nakliye, gümrükleme ve mal teslimini daha hızlı ve etkin gerçekleştirmek,
- Kaliteli ve çevreye duyarlı standart üretime yönelmeyi teşvik etmek,

• Ortak bir ürün markası yaratılmasına çalışmak,
- İhracatçı firmalar arasındaki fiyat rekabetini önlemek,
- Sermaye birikiminin oluşmasını ve kullanılmasını sağlamak

İhracatta kalıcı bir başarı elde edilebilmesinin, iyi bir organizasyon, bilgi, deneyim, sermaye ve kadro gerektirdiği gerçeğinden hareketle, SDŞ modelinin aksayan yönlerinin, uygulamadan kaynaklanan sorunlarının giderilmesi, tüm SDŞ’lerin, güçlü sermaye yapıları ile ortağı KOBİ’lerin ihracatında daha etkin pazarlama faaliyeti gerçekleştirmelerini teminen, “İhracat 96/39” Sayılı Tebliğ’de revizyona gidilerek, “İhracat 96/39” sayılı Tebliği yürürlükten kaldıran ve SDŞ modeli ile ilgili yeni uygulamaları içeren

“İhracat 2004/4” sayılı Tebliğ, 02.07.2004 tarih ve 25510 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sektörel Dış Ticaret Şirketi statüsü alan KOBİ’lere Dış Ticaret Müsteşarlığı’nca uygulanan İhracata Yönelik Devlet Yardımları başta olmak üzere değişik kurum ve kuruluşlarca çeşitli destekler verilmektedir. Söz konusu destekler aşağıda özetlenmiştir:

VERGİ MEVZUATI YÖNÜNDEN:

• SDŞ’ler tarafından tedarik edildikleri şekliyle ihraç edilmek üzere mal alımları ile ilgili işlemler ve bu sebeple düzenlenen kağıtlara işlem yapan kuruluşlarca re’sen damga vergisi ve harç istisnası uygulanmaktadır.

- 27 ve 62 Seri No’lu KDV Genel Tebliği’ne göre imalatçı olmayan mükelleflerin, SDŞ’lere ihraç kaydıyla yaptıkları teslimler de tecil-terkin uygulanması kapsamına alınmıştır.
- 84 Seri No’lu Katma Değer Genel Tebliği ile yapılan düzenlemeler ile SDŞ’lerin ihracat istisnasından doğan katma değer vergisi iade taleplerinin yüzde 4 teminat karşılığı yerine getirilmesi uygulamasına geçilmiştir. Nakden iade talep eden SDŞ’lerin teyit sonucunu beklemeden iade almak istemeleri durumunda, yüzde 100 oranında teminat vermeleri halinde (diğer firmalar için bu oran yüzde 200 şeklinde uygulanmaktadır) talepleri yerine getirilmektedir.

EXİMBANK KREDİLERİ YÖNÜNDEN:

Dış Ticaret Şirketleri (DTŞ) Kısa Vadeli İhracat Kredisi: Dış Ticaret Sermaye Şirketi (DTSS) ve Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin (SDTŞ) ihracat faaliyetleriyle ilgili finansman ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla doğrudan kullanılır. Firma limitleri; geçmiş yıl ihracat performansları, firmanın kredibilitesi, limit kullanım oranı ve diğer faktörler dikkate alınarak, Eximbank tarafından dolar bazında tek bir limit olarak belirlenir. FOB ihracat bedelinin yüzde 100’ü kredilendirilmekte olup, azami vade 180 gündür. Söz konusu kredi programında SDTŞ’ler için, kredinin anapara ve faiz tutarının yüzde 100’ü oranında asli teminat tesis edilmekte, müteakiben DTŞ Kredileri Teminat İndirim Prosedürü’nde yer alan kriterlere göre yapılan değerlendirmede firmalar, mali bünyeleri doğrultusunda yüzde 40 - 100 arasında teminat oranla-

ından kredi kullanabilmektedirler. Sevk Öncesi İhracat Kredileri: Sektörel Dış Ticaret Şirketi unvanı verilen firmalar Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinden farklı olarak Türk Eximbank nezdinde KOBİ statüsünde değerlendirilir ve aracı bankalar vasıtasıyla kullanılan sevk öncesi TL ve döviz ihracat kredilerinden yararlandırılırlar. Sevk Öncesi İhracat Kredi Programları'nda söz konusu firmalara tahsis edilen limit, TL İhracat Kredisi ve Sevk Öncesi Döviz İhracat Kredisi için toplam 15.000.000 ABD dolarıdır.

İHRACAT MEVZUATI YÖNÜNDEN:

İhracat 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği ile SDŞ'ler için belge/ izin müracaat tarihinden önceki takvim yılı içerisinde gerçekleştirdikleri ihracat kadar, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin yüzde 10'unun teminat olarak yatırılması kaydıyla, gümrük idaresince ithalatın gerçekleştirilmesine izin verilmesi hükmüne bağlanmıştır.

İHRACATA YÖNELİK DEVLET YARDIMLARI YÖNÜNDEN:

İhracata Yönelik Devlet Yardımları Tebliği kapsamında; SDŞ'lere avantaj ve kolaylık sağlayan düzenlemelere yer verilmiştir. SDŞ'ler bazı desteklerden diğer firmalarla aynı oranda yararlanırken bazı desteklerde daha yüksek destek oranları uygulanmaktadır. Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin (SDŞ) yararlanabildiği İhracata Yönelik Devlet Yardımları aşağıda açıklanmıştır:

- Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişin Tebliğ'e (Tebliğ No:2009/5) göre; katılımcı tarafından organizatöre ödenen katılım bedelinin yüzde 50'si, yurt dışı fuarın genel nitelikli uluslararası fuara Milli Katılım veya Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması halinde 10.000 ABD dolarını; sektörel nitelikli uluslararası fuara Milli Katılım, Yabancı Firma Katılımlı Sektörel Fuar veya Sektörel Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması halinde ise 15.000 ABD dolarını geçmemek üzere destek kapsamında katılımcıya ödenir. Katılımcının Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDŞ) olması durumunda, organizatöre ödenecek katılım bedelinin yüzde 75'i, yukarıda belirtilen

limitler dahilinde SDŞ'ye ödenir.

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca belirlenerek ilan edilen, yurt dışında düzenlenen sektörel nitelikteki uluslararası fuarlara Bireysel Katılım gerçekleştirilmesi durumunda; katılımcının fuarın yetkili organizatörüne ödeyeceği boş stand ve/veya standart donanımlı stand kirasının ve nakliye harcamalarının yüzde 50'si, 15.000 ABD dolarını aşmamak üzere ödenir. Katılımcının Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDŞ) olması durumunda, boş stand ve/veya standart donanımlı stand kirasının tamamı ve nakliye harcamalarının yüzde 75'i, 15.000 ABD dolarını aşmamak üzere destek kapsamında SDŞ'ye ödenmektedir.

- Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:97/5) kapsamında Sektörel Dış Ticaret Şirketleri'nin (SDŞ) akredite edilmiş kurum ve/veya kuruluşlardan alacağı kalite, çevre belgeleri ile insan can, mal emniyeti ve güvenliğini gösterir işaretler ile tarım ürünlerine ilişkin laboratuvar analizleri ve belgelendirme işlemleriyle ilgili harcamaları yüzde 50 oranında ve belgelendirme ve/veya analiz başına en fazla 25.000 (yirmi beş bin) ABD dolarına kadar desteklenmektedir.
- İstihdam Yardımı Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:2000/1) göre Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDŞ) statüsünü haiz şirketlerin münhasıran dış ticarete ilişkin işlemlerini yürütmek üzere konusunda tecrübeli ve yüksek öğrenimli yönetici ve eleman istihdamının sağlanması amacıyla bir SDŞ'ye, istihdam edeceği en fazla bir yönetici ile iki elemanın ücretleri için ve bir defaya mahsus olmak üzere, Yöneticinin toplam azami 18.000 ABD doları karşılığı Türk Lirası'nı aşmamak üzere yıllık brüt maaşlarının yüzde 75'i, elemanların toplam azami 9.000 ABD doları karşılığı Türk Lirası'nı aşmamak üzere yıllık brüt maaşlarının yüzde 75'i oranında, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan azami bir yıl süreyle destek sağlanmaktadır.
- Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında (Tebliğ No: 2010/6) Türkiye'de sınai ve/veya ticari faaliyet gösteren şirketler (Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri dahil olmak üzere) ile İş Birliği Kuruluşları üyelerinin ürünlerinin pazarlama ve

tanıtımının yapılmasını sağlamak, bu çerçevede yurt dışında gerçekleştirilen tanıtım, marka tescil giderleri ile yurt dışında mal ticareti yapmak amacıyla açılan birimlerle ilgili giderlerinin bir kısmı Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan (DFİF) karşılanmaktadır.

Sınai ve ticari şirketler (Sektörel Dış Ticaret Şirketleri dahil) veya bu şirketlerle aralarında organik bağ bulunan ve yurt dışında faaliyet gösteren şirket veya şubeleri ile İş Birliği Kuruluşları tarafından yurt dışında açılan birimlerinin kira giderleri (reyon olması halinde kira veya komisyon giderleri), her bir birim başına; açılan birimin mağaza olması halinde yüzde 60 oranında ve yıllık en fazla 120.000 ABD dolarına kadar, açılan birimin ofis, showroom, depo veya reyon olması halinde yüzde 60 oranında ve yıllık en fazla 100.000 ABD dolarına kadar, en fazla 4 (dört) yıl süreyle desteklenmektedir.

Anılan tebliğ kapsamında desteklenen yurt dışı birimi bulunan şirketler ve İş Birliği Kuruluşları'nca, Türkiye'de üretilen ürünlerle ilgili olarak yurt dışında gerçekleştirilen reklâm, tanıtım ve pazarlama giderleri; yüzde 60 oranında ve her bir ülke için yıllık en fazla 150.000 ABD dolarına kadar en fazla 4 (dört) yıl süresince desteklenir. Desteklenen yurt dışı birimi bulunmayan ancak yurt içi ve tanıtım yapacağı ülkede marka tescil belgesine sahip şirketlerce, Türkiye'de üretilen ürünlerle ilgili olarak yurt dışında gerçekleştirilen reklâm, tanıtım ve pazarlama giderleri, yüzde 60 oranında ve yıllık en fazla 250.000 ABD dolarına kadar en fazla 4 (dört) yıl süresince desteklenir.

Söz konusu tebliğ kapsamında şirketlerin yurt içi marka tescil belgesine sahip oldukları markalarının yurt dışında tescil ve korunmasına ilişkin giderleri, yüzde 50 oranında ve yıllık en fazla 50.000 ABD dolarına kadar en fazla 4 (dört) yıl süresince desteklenmektedir.

- Türk Ürünleri'nin Yurt Dışında Markalaşması, Türk Malı İmajı'nın Yerleştirilmesi ve Turquality®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında (Tebliğ No: 2006/4) tebliğde belirtilen kriterler çerçevesinde, İhracatçı Birlikleri, Üretici Dernekleri, Üretici Birlikleri'nin, sektörlerinin yurtdışında tanıtımı amacıyla gerçekleştirecekleri harcamalara ilişkin

giderler, Türkiye’de ticari ve/veya sınıai faaliyette bulunan şirketlerin (Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) ile Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ) dahil olmak üzere) ürünlerinin markalaşması amacıyla gerçekleştirecekleri faaliyetlere ilişkin giderler ile İhracatçı Birlikleri’nin TURQU-ALITY® Programı kapsamında firmalara yurt içinde ve yurt dışında markalaşma sürecinde vereceği desteklere ilişkin harcamalar, Türk markalarının pazara giriş ve tutunmalarına yönelik gerçekleştireceği her türlü faaliyet ve organizasyonlara ilişkin giderler ile olumlu Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi için yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştireceği her türlü harcamalar, uluslararası kurallara göre Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu’ndan karşılanmaktadır.

• Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Destegi Hakkında Tebliğ kapsamında (Tebliğ No: 2011/1) Türkiye’de sınıai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler, döviz kazandırıcı hizmet veya faaliyetlerle iştiğal eden şirketler ile İş Birliği Kuruluşları ve Organizatör Kuruluşları’nın pazar araştırması ve pazara giriş faaliyetlerine ilişkin giderleri Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu’ndan (DFİF) karşılanmaktadır.

• Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2010/8) kapsamında; Türkiye’de sınıai ve/veya ticari faaliyette bulunan veya yazılım sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin uluslararası pazarlarda rekabet gücünü arttırmaya yönelik eğitim ve danışmanlık giderleri ile İş Birliği Kuruluşları’nın Müsteşarlıkça uygun görülen proje bazlı giderleri Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu’ndan (DFİF) karşılanmaktadır. Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ) de anılan tebliğ kapsamında İş Birliği Kuruluşları arasında değerlendirilmektedir. Bu kapsamda İş Birliği Kuruluşu (SDŞ) tarafından Tebliğin 9’uncu maddesi kapsamında verilen eğitim ve/veya danışmanlık programına/programlarına katılan aynı değer zincirinde yer alan, birbiriyle ticari ilişki ve coğrafi yakınlık içinde olan şirketlerin uluslararası rekabet amacıyla birlikte düzenledikleri faaliyetlerin kümelenme anlayışı temelinde planlanması, organizasyonu ile koordine edilmesine yönelik hazırlanan projelerde görevlendirilen en fazla 2 (iki) uzman personelin istihdam giderlerinin en fazla yüzde 75’i, 3

(üç) yılı aşmamak üzere, ilgili İş Birliği Kuruluşu’nun emsal personeli brüt ücreti tutarı kadar desteklenir.

• Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarına İlişkin Para-Kredi Ve Koordinasyon Kurulu Tebliği (Tebliğ No: 2010/10) kapsamında, ülkemiz tarımsal ürünlerinin uluslararası piyasalarda rekabet gücünün ve ihracat potansiyelinin artırılması amacıyla, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ödenekleri çerçevesinde karşılanmak üzere, anılan tebliğin 4’üncü maddesindeki tabloda yer alan tarım ürünlerinin ihracatını müteakip finansmanı amacıyla, Tebliğ’in 6’ncı maddesinde belirtilen giderler, tabloda gösterilen ihracat iade miktarı ve azami ödeme oranı dikkate alınarak ABD doları karşılığı Türk Lirası üzerinden, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde ihracatçı adına açılacak hesaptan, anılan banka kanalıyla mahsup yoluyla karşılanmaktadır. İmalatçı firmalar, kendi dış ticaret şirketleri ya da şirketlerinin de yer aldığı aynı kuruluş bünyesindeki bir dış ticaret firması kanalıyla ihracatı gerçekleştirmeleri ve dış ticaret firmalarının hak edişlerini imalatçı firmalarına devretmeleri durumunda teşvikten faydalanabilmektedir. İhracatçı firmalar hak edişlerini ürünü satın aldıkları imalatçı veya üretici firmalara devredebilmektedir.

ONAYLANMIŞ KİŞİ STATÜSÜ BELGELİ FİRMALARA SAĞLANAN AVANTAJLAR

Güvenirlik kriterlerine (genel şartlar) ve performans kriterlerine (gerçekleştirilen ihracat ve ithalat tutarları) bağlı olarak Gümrük Müsteşarlığı tarafından “Onaylanmış Kişi Statüsü” verilecek kişiler üç kategoride sınıflandırılmışlardır. Buna göre Onaylanmış Kişi Statü Belgesi verilecek kişiler, dış ticaret hacmi, istihdam düzeyi ve sermaye düzeylerine göre A sınıfı, B sınıfı ve C sınıfı olmak üzere üçe ayrılmaktadır.

1- A Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi kişilerin yararlanabileceği uygulamalar:

- Kayıt yoluyla rejim beyanı,
- Ertelenmiş kontrol yöntemi,
- Eksik belge ve bilgiyle beyan
- Türkiye ile Avrupa Topluluğu arasında oluşturulan Gümrük Birliği’nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar’ın genel hükümlerine bir istisna olarak; TOBB’ne tasdik ve gümrük idarelerine

vize işlemi için ibraz zorunluluğu olmadan ATR dolaşım belgesi düzenleme,

- Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden eşyanın özelliğine bakılmaksızın yararlanma,
 - Götürü teminat sistemi,
 - Kısmi teminat sistemi.
- 2- B Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi kişilerin yararlanabileceği uygulamalar:

- Ertelenmiş kontrol yöntemi,
- Eksik belge ve bilgiyle beyan
- Türkiye ile Avrupa Topluluğu arasında oluşturulan Gümrük Birliği’nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararın genel hükümlerine bir istisna olarak; TOBB’ne tasdik ve gümrük idarelerine vize işlemi için ibraz zorunluluğu olmadan ATR dolaşım belgesi düzenleme,
- Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden eşyanın özelliğine bakılmaksızın yararlanma,
- Götürü teminat sistemi,
- Kısmi teminat sistemi.

3- C Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Sahibi kişilerin yararlanabileceği uygulamalar:

- Eksik belge ve bilgiyle beyan
- Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden eşyanın özelliğine bakılmaksızın yararlanma,
- Kısmi teminat sistemi.

d) Türkiye ile Avrupa Topluluğu arasında oluşturulan Gümrük Birliği’nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar’ın genel hükümlerine bir istisna olarak; TOBB’ne tasdik ve gümrük idarelerine vize işlemi için ibraz zorunluluğu olmadan ATR dolaşım belgesi düzenleme, Onaylanmış İhracatçı Yetkisi

2 Seri No’lu Gümrük Genel Tebliği kapsamında Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi firmalara Gümrük Müsteşarlığı’nca Onaylanmış İhracatçı yetkisi verilebilmektedir. Onaylanmış ihracatçı yetkisi sahibi firmalar, A.TR dolaşım belgelerini, onaylanma ve vize işlemi için gümrük idarelerine ibraz etme zorunluluğu olmadan düzenleyebilmektedir.

A veya B sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi firmalar, 7 Seri No’lu Gümrük Genel Tebliği’ne (Uluslararası Anlaşmalar) göre onaylanmış ihracatçı yetkisi kazanması halinde, gümrük idarelerince vize işlemine gerek olmadan fatura beyanı veya EUR-MED fatura beyanı düzenleyebilmektedir.

MAKİNE SEKTÖRÜNDE BELİRLENEN BAZI YURT DIŞI VE İÇİ FUARLAR (MAYIS-EKİM 2011)

AYLAR	FUAR ADI	TARİHİ	YERİ	KONUSU	WEB	ORGANİZATÖR
MAYIS	"CeMAT The World's Leading Fair for Intralogistics"	"2-6 Mayıs 2011 (3 yılda bir)"	Hannover/Almanya	TAŞIMA, İSTİFLEME VE DE-POLAMA	www.cemat.de	Deutsche Messe AG
	55. International Technical and Technical Achievement Trade Fair	"09-13 Mayıs 2011 (yılda bir)"	Belgrad, Sırbistan	TEKNOLOJİK GELİŞMELER	www.sajam.co.rs	BELGRADE FAIR
	INTERPACK, International Fair Packaging Machinery Packaging and Confectionery Machinery	12-18 Mayıs 2011	Düsseldorf, Almanya	AMBALAJ MAKİNELERİ	www.interpack.de	Messe Düsseldorf GmbH
	GRASSLAND & MUCK-Agricultural Machinery Exhibition	"18-19 Mayıs 2011 (3 yılda bir)"	Stoneleigh, İngiltere	TARIM MAKİNELERİ (YEM VE GÜBRELEME)	www.rase.org.uk	The Royal Agricultural Machinery Society of England
	"BUILDING AND RECONSTRUCTION (GRADNJA I OBNOVA) International Building and Building Industry Fair"	24-27 Mayıs 2011	Sarajevo, Bosna Hersek	KLİMALAR, ISITMA, SOĞUTMA VE SAĞLIK EKİPMANLARI VB.	www.skenderija.ba	Centar 'Skenderija' - Sarajevski Sajam
	FEIMAFE International Machine Tools and Integrated Manufacturing Systems Trade Fair (2 yılda bir)	23-28 Mayıs 2011	Sao Paulo, Brezilya	TAKIM TEZGAHLARI, METAL İŞLEME TEKNOLOJİLERİ	info@feimafe.com.br	Reed Exhibitions Alcantaro Machado
HAZİRAN	JIMEX Uluslararası Endüstri Makineleri, Elektrik ve Otomasyon Fuarı	6-9 Haziran 2010 12-16 Haziran 2011 17-20 Haziran 2012	Amman, Ürdün	ENDÜSTRİYEL MAKİNELER, ELEKTRİK, OTOMASYON	www.tuyap.com.tr	TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A.Ő.
	"ITM POLAND nnovations-Technologies-Machines Poland - Exhibition"	14-17 Haziran 2011	Poznan, Polonya	TAKIM TEZGAHLARI, METAL SANAYİ, KAYNAK, HİDROLİK VE PNÖMATİK, DÖKÜM, OTOMASYON SANAYİİ	www.mtp.pl www.itm-polska.pl www.oaib.gov.tr	"Poznan International Fair Ltd. Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Milli Katılımı ??"
	THERMPROCESS	28 Haziran-2 Temmuz 2011	Dusseldorf, Almanya	ENDÜSTRİYEL FIRINLAR, ENDÜSTRİYEL ISI TEKNOLOJİLERİ, EKİPMANLARI VS.	www.messe-duesseldorf.de www.thermprocess.de	Messe Düsseldorf GmbH
TEMMUZ	AGRICULTURAL MACHINERY EXHIBITION	09-12 Temmuz 2010 08-11 Temmuz 2011	Tarmstedt, Almanya	"Poznan International Fair Ltd.	www.tarmstedter-ausstellung.de	Ausstellungs-GmbH Tarmstedt
AĐUSTOS	"FIGARO International Exhibition for the Agricultural Industry"	18-20 AĐustos 2011	Lima, Peru	TARIM MAKİNELERİ VE EKİPMANLARI	www.thaiscorp.com	"Thais Corporation S.A.C. "
EYLÜL	EMO The World of Metalworking	19-24 Eylül 2011	Hannover, Almanya	TAKIM TEZGAHLARI	www.emo-hannover.de	Verein Deutscher Werkzeugmaschinenfabriken e.V. (VDW)
	"Labelexpo Europe International Exhibition for Labels, Label Printing and Production Technology"	27-30 Eylül 2011 (2 yılda bir)	Brüksel, Belçika	KAĞIT, ETİKETLEME VE ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ	www.labelexpo-europe.com	Tarsus Exhibitions & Publishing Ltd.
	ITMA - International Textile Machinery Exhibition	22-29 Eylül 2011	Barselona, İspanya	TEKSTİL MAKİNELERİ	www.mpinetwork.com	MP International Pte. Ltd.
	PPMA SHOW-Processing and Packaging Machinery Exhibition	27-29 Eylül 2011 (2 Yılda bir)	Birmingham, İngiltere	AMBALAJLAMA MAKİNELERİ	www.reedexpo.co.uk	Reed Exhibitions
EKİM	SPE Intelligent Energy Middle East	03-06 Ekim 2011	Manama, Bahreyn	ENERJİ VE GÜÇ SİSTEMLERİ	vasyl.zhygalo@reed-expo.co.uk	Reed Exhibitions
	ELEKTROTECHNIK	03-07 Ekim 2011 (2 yılda bir)	Utrecht, Hollanda	ENERJİ VE GÜÇ SİSTEMLERİ	sites.vnuexhibitions.com/	VNU Exhibitions Europe

Önemli Not: Detaylı fuar araması için www.expodatabase.com ve www.fuarplus.com web siteleri ziyaret edilebilir.

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1000 \$

SEKTÖRLER	MART				OCAK-MART				Son 12 Ay			
	2010	2011	Değişim (%10/09)	Pay(10) (%)	2010	2011	Değişim (%10/09)	Pay(10) (%)	2009-2010	2010-2011	Değişim (%09'08/ '10-'09)	Pay (08-09) (%)
I. TARIM	1,228,086	1,484,457	20.88	12.66	3,481,191	4,228,099	21.46	13.47	13,656,846	15,771,830	15.49	13.21
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	901,825	1,102,854	22.29	9.41	2,583,439	3,147,020	21.82	10.03	10,179,046	11,698,860	14.93	9.80
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	357,856	440,640	23.13	3.76	984,035	1,211,809	23.15	3.86	3,729,796	4,329,972	16.09	3.63
Yaş Meyve ve Sebze	195,235	217,975	11.65	1.86	549,454	703,167	27.98	2.24	2,013,079	2,333,040	15.89	1.95
Meyve Sebze Mamulleri	89,876	95,015	5.72	0.81	243,155	264,757	8.88	0.84	1,064,740	1,140,582	7.12	0.96
Kuru Meyve ve Mamulleri	85,122	112,729	32.43	0.96	243,996	313,901	28.65	1.00	1,109,029	1,311,593	18.26	1.10
Fındık ve Mamulleri	105,503	132,010	25.12	1.13	301,219	382,752	27.07	1.22	1,279,844	1,630,576	27.40	1.37
Zeytin ve Zeytinyağı	20,702	18,306	-11.58	0.16	65,250	46,173	-29.24	0.15	216,089	170,172	-21.25	0.14
Tütün	38,568	74,347	92.77	0.63	177,213	200,019	12.87	0.64	712,801	721,408	1.21	0.60
Kesme Çiçek	8,964	11,831	31.99	0.10	19,117	24,442	27.86	0.08	53,668	61,518	14.63	0.05
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	74,465	104,486	40.32	0.89	233,174	299,314	28.37	0.95	850,536	1,028,273	20.90	0.86
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	74,465	104,486	40.32	0.89	233,174	299,314	28.37	0.95	850,536	1,028,273	20.90	0.86
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	251,795	277,117	10.06	2.36	664,578	781,765	17.63	2.49	2,627,264	3,044,697	15.89	2.55
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	251,795	277,117	10.06	2.36	664,578	781,765	17.63	2.49	2,627,264	3,044,697	15.89	2.55
II. SANAYİ	8,075,113	9,956,026	23.29	84.93	21,405,120	26,439,338	23.52	84.23	85,187,789	98,511,483	15.64	82.53
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	741,888	969,779	30.72	8.27	2,010,984	2,608,370	29.71	8.31	8,078,770	9,736,199	20.52	8.16
Tekstil ve Hammaddeleri	549,026	735,322	33.93	6.27	1,503,886	1,973,712	31.24	6.29	5,833,888	6,994,851	19.90	5.86
Deri ve Deri Mamulleri	91,312	112,864	23.60	0.96	247,294	304,690	23.21	0.97	1,106,069	1,385,800	25.29	1.16
Halı	101,550	121,593	19.74	1.04	259,804	329,968	27.01	1.05	1,138,813	1,355,548	19.03	1.14
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1,023,364	1,361,456	33.04	11.61	2,697,509	3,765,005	39.57	11.99	10,616,156	13,747,980	29.50	11.52
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1,023,364	1,361,456	33.04	11.61	2,697,509	3,765,005	39.57	11.99	10,616,156	13,747,980	29.50	11.52
C. SANAYİ MAMULLERİ	6,309,861	7,624,790	20.84	65.04	16,696,627	20,065,964	20.18	63.93	66,492,863	75,027,304	12.84	62.85
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1,234,477	1,429,689	15.81	12.20	3,533,794	4,035,960	14.21	12.86	13,752,887	15,132,971	10.03	12.68
Otomotiv Endüstrisi	1,694,575	1,955,270	15.38	16.68	4,519,441	5,079,280	12.39	16.18	16,582,779	17,937,867	8.17	15.03
Gemi ve Yat	102,346	162,491	58.77	1.39	218,586	301,204	37.80	0.96	1,669,750	1,201,839	-28.02	1.01
Elektrik - Elektronik	798,179	921,263	15.42	7.86	2,130,557	2,380,600	11.74	7.58	8,947,783	9,862,518	10.22	8.26
Makine ve Aksamları	518,417	717,640	38.43	6.12	1,392,309	1,837,198	31.95	5.85	5,706,166	6,794,484	19.07	5.69
Demir ve Demir Dışı Metaller	491,969	609,949	23.98	5.20	1,324,593	1,660,065	25.33	5.29	5,618,237	6,134,753	9.19	5.14
Demir Çelik Ürünleri	1,045,325	1,390,585	33.03	11.86	2,527,295	3,661,055	44.86	11.66	9,944,985	13,425,812	35.00	11.25
Çimento ve Toprak Ürünleri	301,053	279,982	-7.00	2.39	774,204	738,725	-4.58	2.35	3,200,453	3,177,665	-0.71	2.66
Değerli Maden ve Mücevherat	116,762	149,321	27.89	1.27	260,096	351,814	35.26	1.12	1,019,812	1,295,150	27.00	1.09
Diğer Sanayi Ürünleri	6,757	8,601	27.29	0.07	15,751	20,063	27.37	0.06	50,010	64,244	28.46	0.05
III. MADENCİLİK	242,148	282,182	16.53	2.41	715,229	824,962	15.34	2.63	2,803,530	3,767,318	34.38	3.16
Madencilik Ürünleri	242,148	282,182	16.53	2.41	715,229	824,962	15.34	2.63	2,803,530	3,767,318	34.38	3.16
TOPLAM	9,545,347	11,722,665	22.81	100	25,997,103	31,389,522	20.74	100	103,664,621	119,368,026	15.15	100

(*) İhracatçı Birlikleri kaydından muaf ihracatın yaklaşık değeridir. Son ay verilerinde gözardı edilmiştir.

TÜRKİYE GENELİ KARŞILAŞTIRMALI ÜLKE RAPORU (01 OCAK - 31 Mart 2010 / 01 OCAK - 31 Mart 2011)

ÜLKE ADI	TÜRKİYE GEN. ÜLKE	TÜRKİYE GEN. ÜLKE	TÜRKİYE GEN.MAK.SEK.	TÜRKİYE GEN. MAK. SEK.	TÜRKİYE	MAKİNE	
	01 OCAK - 31 Mart 2010	01 OCAK - 31 Mart 2011	01 OCAK - 31 Mart 2010	01 OCAK - 31 Mart 2011	DEĞ.	DEĞ.	
1	ALMANYA	2,626,810,990.93	3,353,224,921.15	122,800,057.31	225,921,340.80	27.65	83.97
2	İRAN (İSLAM CUM.)	577,800,172.63	853,253,642.92	95,076,936.05	125,838,164.45	47.67	32.35
3	RUSYA FEDERASYONU	937,607,047.38	1,433,200,711.30	44,161,502.99	91,878,889.24	52.86	108.05
4	BR.KRALLIK(İNGİLTERE	1,485,910,622.62	1,816,043,317.55	67,183,309.49	86,709,179.68	22.22	29.06
5	IRAK	1,261,430,773.16	1,763,263,672.87	89,302,012.56	86,611,535.17	39.78	-3.01
6	İTALYA	1,742,165,534.39	2,161,372,533.12	48,975,809.32	84,351,307.03	24.06	72.23
7	BİR.DEVLETLER(ABD)	832,770,554.58	1,097,800,054.10	90,684,050.99	75,169,956.56	31.83	-17.11
8	FRANSA	1,664,844,732.92	1,675,603,923.71	47,368,315.03	69,667,877.80	0.65	47.08
9	AZERBAYCAN-NAHCIVAN	324,445,719.77	441,796,854.15	31,741,689.72	66,381,716.28	36.17	109.13
10	SUUDI ARABISTAN	499,066,616.42	577,438,269.72	25,827,722.70	48,751,676.21	15.70	88.76
11	CEZAYİR	420,175,921.38	365,544,934.66	23,816,362.27	32,765,849.34	-13.00	37.58
12	ROMANYA	601,762,074.26	680,730,263.14	23,778,585.13	32,636,679.59	13.12	37.25
13	İSPANYA	871,842,740.02	1,010,568,381.18	20,597,916.69	29,964,373.82	15.91	45.47
14	HOLLANDA	564,657,296.96	788,136,489.43	15,170,781.65	28,061,823.15	39.58	84.97
15	TÜRKMENİSTAN	270,458,930.09	307,556,213.65	25,029,796.43	26,368,831.08	13.72	5.35
16	POLONYA	362,915,729.53	439,395,995.80	17,105,426.78	25,787,622.13	21.07	50.76
17	KAZAKİSTAN	156,615,924.61	208,912,976.93	20,811,676.74	25,092,909.79	33.39	20.57
18	BELÇİKA	491,124,085.19	658,314,827.29	24,471,305.27	23,638,105.38	34.04	-3.40
19	BULGARİSTAN	330,492,664.77	355,249,743.93	19,450,387.99	23,614,170.08	7.49	21.41
20	MISIR	639,313,328.41	487,999,768.76	34,601,317.44	23,134,466.10	-23.67	-33.14
21	SURIYE ARAP CUM.(SUR	432,511,619.44	411,564,065.35	21,822,635.81	23,104,399.81	-4.84	5.87
22	EGE SERBEST BÖLGE	101,342,497.03	197,292,896.72	19,078,608.68	21,201,998.04	94.68	11.13
23	GÜRCİSTAN	146,645,100.42	224,511,815.07	12,023,857.90	20,895,275.65	53.10	73.78
24	UKRAYNA	263,853,243.85	368,142,849.35	17,029,515.21	20,114,587.55	39.53	18.12
25	TUNUS	181,077,455.74	145,283,932.12	9,677,668.77	19,890,956.21	-19.77	105.53
26	ISRAİL	512,210,480.73	591,431,913.49	11,524,262.70	19,664,915.07	15.47	70.64
27	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	452,935,346.84	480,712,304.44	12,827,134.67	19,619,804.16	6.13	52.96
28	HINDİSTAN	102,706,887.85	155,633,466.15	12,025,597.38	18,562,244.80	51.53	54.36
29	AVUSTURYA	194,420,597.68	241,103,785.70	9,593,276.03	16,821,837.88	24.01	75.35
30	ETİYOPYA	44,683,872.11	43,249,015.11	7,946,600.28	15,926,137.79	-3.21	100.41
31	LİBYA	476,924,676.72	272,949,573.91	39,073,626.56	15,860,394.16	-42.77	-59.41
32	İSVEÇ	224,731,853.31	276,748,128.35	5,644,393.31	15,612,457.43	23.15	176.60
33	BİRLİK ARAP EMİRLİ	510,941,147.62	880,740,408.07	10,969,686.38	15,306,620.28	72.38	39.54
34	ÖZBEKİSTAN	57,452,460.98	72,875,423.02	13,695,266.23	15,238,171.72	26.84	11.27
35	SUDAN	57,274,449.45	61,452,937.29	7,126,650.00	13,941,084.90	7.30	95.62
36	FAS	173,918,363.00	197,837,013.83	22,872,636.01	13,451,850.68	13.75	-41.19
37	YUNANİSTAN	406,045,697.00	400,438,599.24	13,568,496.19	13,192,878.82	-1.38	-2.77
38	BREZİLYA	132,866,245.44	169,782,202.14	8,456,233.87	11,922,952.66	27.78	41.00
39	URDUN	124,087,891.09	149,933,864.96	10,533,575.41	11,564,568.58	20.83	9.79
40	K.KIBRIS TÜRK CUMH.	208,893,969.89	236,114,784.61	10,165,739.94	10,995,819.81	13.03	8.17
41	GÜNEY AFRIKA CUMHURİ	61,028,344.02	78,046,029.97	5,772,873.23	10,743,352.96	27.88	86.10
42	LÜBNAN	120,999,051.76	153,905,342.10	11,871,403.53	9,512,901.07	27.20	-19.87
43	ÇEK CUMHURİYETİ	142,900,340.38	220,919,835.39	5,637,252.68	8,521,289.31	54.60	51.16
44	İST.DERİ SERB.BÖLGE	64,081,974.78	50,462,927.64	33,045,933.06	7,888,389.97	-21.25	-76.13
45	NIJERYA	48,090,608.73	79,333,492.82	2,150,410.68	7,561,415.22	64.97	251.63
46	MACARİSTAN	100,657,981.47	115,080,554.96	6,000,804.45	7,473,931.38	14.33	24.55
47	AFGANİSTAN	64,867,498.61	62,844,754.35	6,421,266.32	7,280,244.52	-3.12	13.38
48	PORTEKİZ	112,841,341.23	143,200,893.58	7,534,192.18	6,650,416.08	26.90	-11.73
49	AVUSTRALYA	83,526,463.88	93,754,516.98	6,295,251.22	6,535,124.26	12.25	3.81
50	DANİMARKA	173,711,792.91	217,555,859.69	5,884,512.12	6,338,788.46	25.24	7.72
	DİĞER	3,160,717,234.77	4,205,082,337.94	138,084,665.57	190,727,778.07	33.04	38.12
	Toplam	25,601,157,948.76	31,473,393,019.66	1,392,308,988.92	1,834,469,060.98	22.94	31.76

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği
0312 447 27 40
www.makinebirlik.com

Makine Sanayii Sektör Platformu
www.makinesektorplatformu.org

TURQUM
0312 447 27 40
www.turqum.com

RESMİ KURUMLAR

Maliye Bakanlığı
0312 425 78 16
www.maliye.gov.tr

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
0 312 201 50 00
www.sanayi.gov.tr

Dış Ticaret Müsteşarlığı
0312 204 75 00
www.dtm.gov.tr

Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı
0312 306 80 00
www.gumruk.gov.tr

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
0312 294 50 00
www.dpt.gov.tr

İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi
0312 417 22 23
www.igeme.org.tr

Makina Mühendisleri Odası (TMMOB)
0312 231 31 59
www.mmo.org.tr

Makine Sektör Meclisi Başkanlığı (TOBB)
0312 413 83 81
www.tobb.org.tr

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
0212 339 50 00
www.deik.org.tr

Türk İşbirliği ve Kalkınma Dairesi Başkanlığı
0312 508 10 00
www.tika.gov.tr

Türkiye İstatistik Kurumu
0312 410 04 10
www.tuik.gov.tr

Hazine Müsteşarlığı
0312 204 60 00
www.hazine.gov.tr

TÜBİTAK
0312 468 53 00
www.tubitak.gov.tr

DERNEKLER

Akışkan Gücü Derneği
0212 222 19 71
www.akder.org.tr

Ambalaj Makinecileri Derneği
0216 545 49 48
www.amd.org.tr

Anadolu Un Sanayicileri Derneği
0312 281 04 68-69
www.ausd.org.tr
Anadolu Asansörcüler Derneği
0312 232 06 40
www.anasder.org.tr

Araç Üstü Ekipman İmalatçıları Derneği
0212-771 44 88
www.arusder.org.tr

BESİAD Bağlantı Elemanları Sanayici ve İşadamları Derneği
0 212 609 06
www.basiadturkey.

Endüstriyel Otomasyon Sanayicileri Derneği
0216 469 46 96
www.enosad.org.tr

İklimlendirme, Soğutma, Klima İmalatçıları Derneği
0216 469 44 96
www.iskid.org.tr

İş Makineleri Mühendisleri Birliği
0312 385 78 94
www.ismakinalari.org

Kazan ve Basınçlı Kap Sanayicileri Birliği
0212 222 81 93
www.kbsb.org

Makine İmalatçıları Birliği
0312 468 37 49
www.mib.org.tr

Ostim Organize Sanayi Bölgesi
0312 385 50 90
www.ostim.org.tr

Öncü Sanayici ve İşadamları Derneği
0312 395 73 90
www.kilavuz.biz

Plastik Sanayicileri Derneği
0212 425 13 13
www.pagev.org.tr/pagder/main.asp

Sağlık Gereçleri Üreticileri ve Temsilcileri Derneği
0 312 433 77 88
www.sader.org.tr

Tekstil Makine ve Aksesuarları Sanayicileri Derneği
0212 552 76 60
www.temsad.com

Tüm Asansör Sanayici ve İşadamları Derneği
0216 383 09 22
www.tasiad.org.tr

Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği
0312 419 37 94
www.tarmakbir.org

Türkiye Mermer Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği
0312 440 83 63
www.tummer.org.tr

Türkiye İş Makineleri Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği
0216 477 70 77
www.imder.org.tr

Türk Pompa ve Vana Sanayicileri Derneği
0312 255 10 73
www.pomsad.org.tr

Tüm Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçi Dernekleri Federasyonu
0312 468 69 84
www.tumdef.org